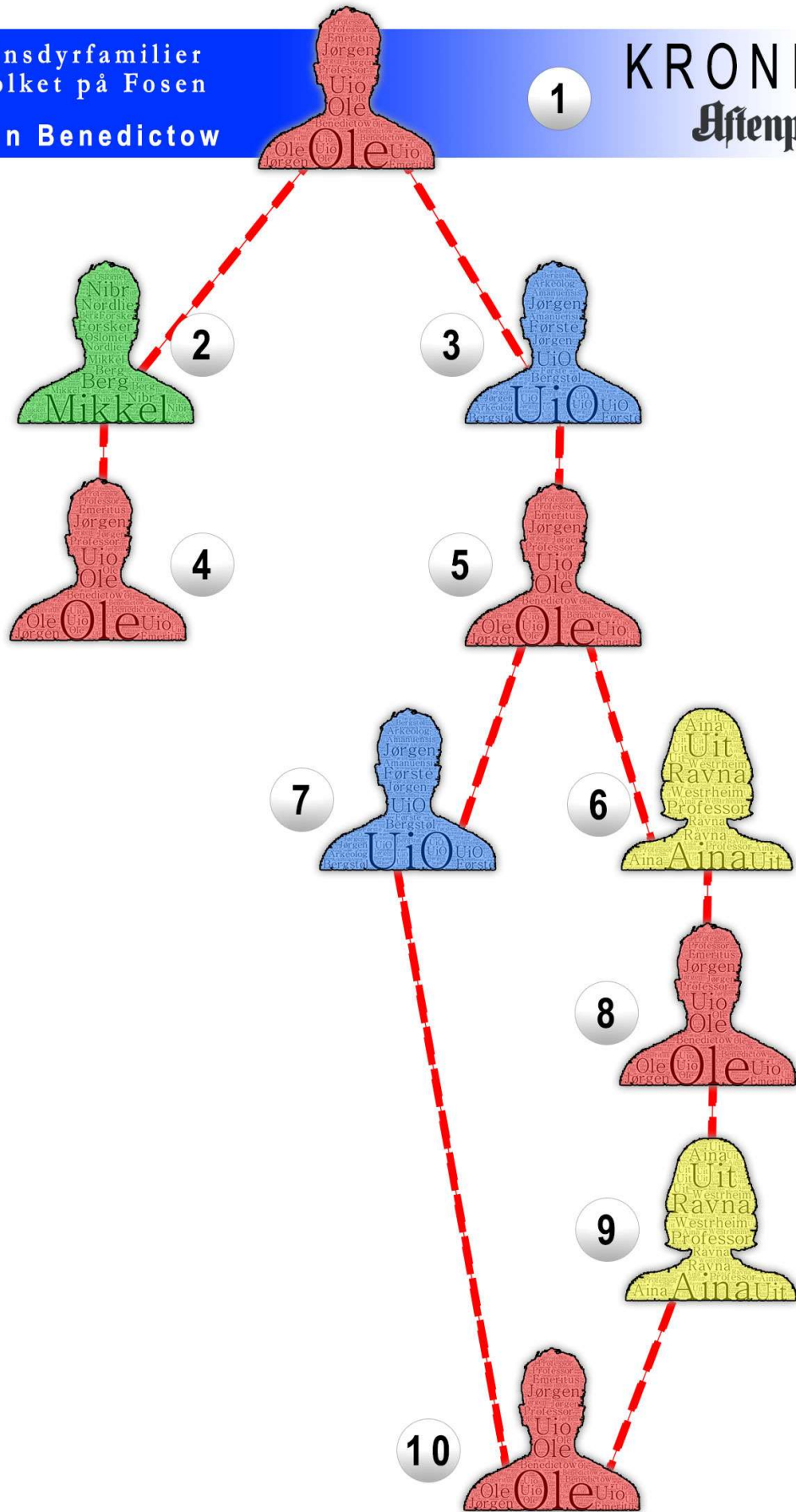

Samiske reinsdyrfamilier
er ikke urfolket på Fosen
"Ole Jørgen Benedictow

1

KRONIKK
Aftenposten

- I - Benedictow – AfPo 23 - Samiske reinsdyrfamilier er ikke urfolket på Fosen
- II - Berg-Nordlie og Eliasson - AfPo 23 - Samene er urfolk – også på Fosen
- III - Bergstøl - AfPo 23 - Konkurransen om hvem som kom først, må ut av urfolksdebatten
- IV - Benedictow – AfPo 23 - Usaklig debattinnlegg om samisk historie
- V - Benedictow – AfPo 23 - Siste runde om samer og urfolk i Norge
- VI - Ravna - AfPo 23 - Hvilke data kan Benedictow vise til
- VII - Bergstøl - AfPo 23 - Pionérbosettere og urfolk
- VIII - Benedictow – AfPo 23 - Samenes urfolkstatus – tvil og skumlerier
- IX - Ravna - AfPo 23 - Surr om «ursamisk nærvær»
- X - Benedictow – AfPo 23 - Bare surr om urfolk

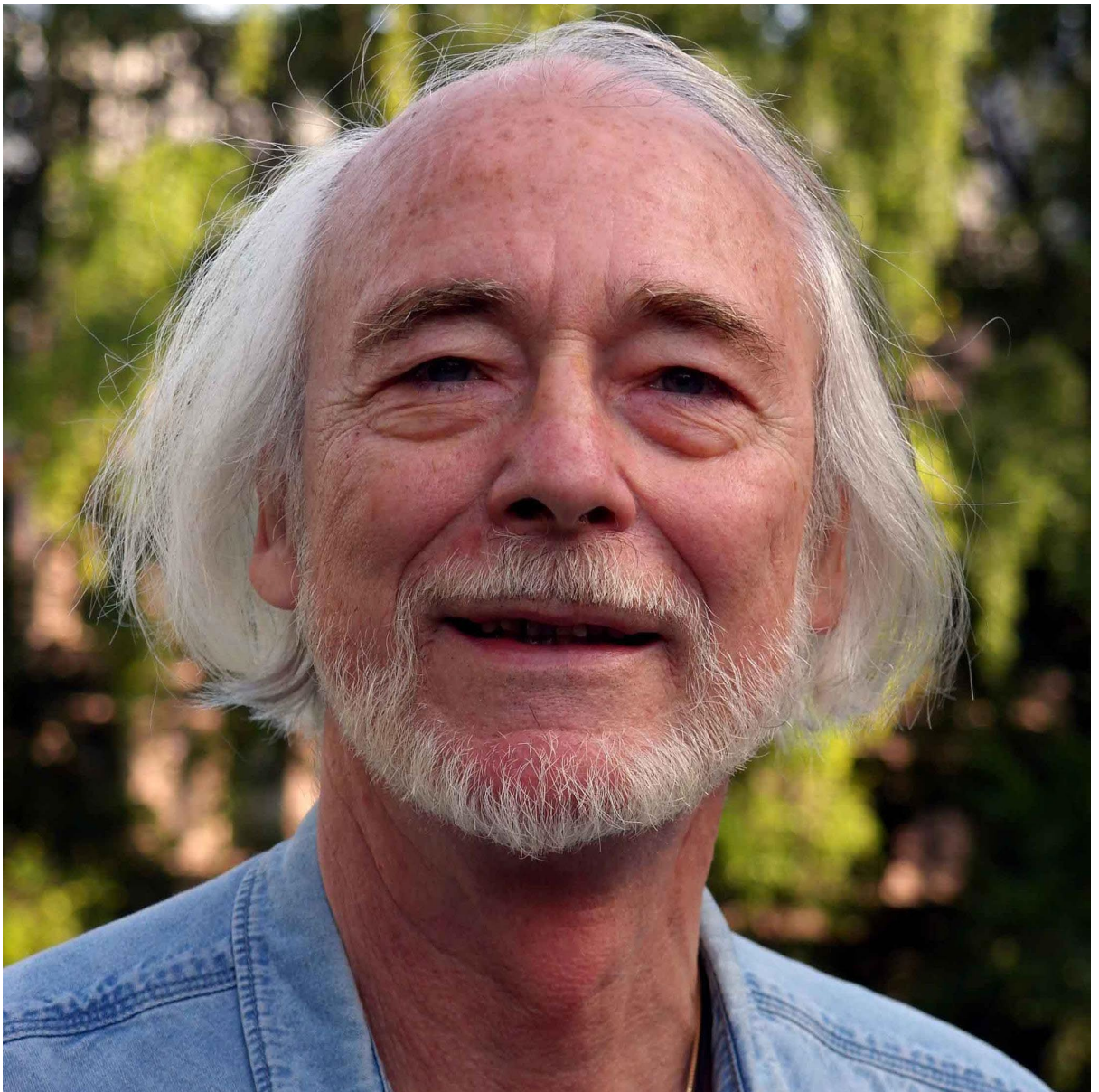
Kronikk

Urfolk

<https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/76jqMW/samiske-reinsdyrfamilier-er-ikke-urfolket-paa-fosen>

Samiske reinsdyrfamilier er ikke urfolket på Fosen

•

Ole Jørgen Benedictow

Professor emeritus, Universitetet i Oslo, Institutt for Arkeologi, Konservering og Historie, seksjon for historie

Nomadisk samisk reinsdyrdrift er ikke registrert i Norge før 1600-tallet, skriver kronikkforfatteren. Bildet er fra protestene i Oslo mot vindturbinene på Fosen. *Foto: Alf Simensen, NTB*

Sjøsamene har en mye lengre historie i Norge enn de fåtallige, nyere reindriftsfamiliene de kommer i skyggen av.

Dette er en kronikk. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å sende et kronikkforslag, kan du lese hvordan [her](#).

I den pågående intensive offentlige diskurs om samefolkets rettigheter som følger av deres status som urfolk, antas det allment som en sannhet at samene er et urfolk i Norge.

Det er uheldig fordi det faglig sett ikke er hevet over diskusjon. Det er en grunnleggende metodologisk sannhet at begreper og definisjoner ikke kan være sanne eller usanne, men kan saklig bare drøftes ut fra fruktbarhet som faglige analyseverktøy. Begreper kan imidlertid også formes som redskaper i den politiske diskurs om maktutøvelse og fordeling av ressurser. Begrepsdannelsen tjener da interesser som står sentralt meningsutøvelsen. Ingen begreper er derfor selvsagt sanne og udiskutable.

Begreper har en historie

Forestillingen om urfolk springer ut av den europeiske ekspansjon fra slutten av senmiddelalderen og møtet med fremmede kulturer med ulike samfunnskonstruksjoner, jeger-sankere, nomader, stammefolk, enkle bondesamfunn og sivilisasjoner (med byer og handel). Møtet mellom europeisk kultur og rettsforståelse førte til opplysningstidens utvikling av tanken om allmenne og umistelige menneskerettigheter.

Av det fulgte koblingen til at alle menneskene som bodde i områder som europeerne koloniserte, også måtte ha menneskerettigheter, falle inn under allment lovverk og ha subjektiv rettsstatus. Det måtte bl.a. legges begrensninger på hvordan de kunne behandles, på tilegnelse og bruk av deres landområder osv.

På engelsk oppsto urfolkbegrepet «aborigin» (fra latin «ab origine») som betyr «fra begynnelsen av». Ordet er først registrert i 1547 og fikk med tiden betydningen «innfødte», i kontrast til europeiske nybyggere (kolonister), som i Australia og på New Zealand. Begrepet urfolk er et godt alternativ.

Det genetiske slektskapet

Nyere språkforskning viser at samisk språk oppsto i det historiske Karelen, området mellom Hvitesjøen og Finskebukta en gang omkring 500 fvt. Det stemmer med moderne genetisk forskning, som viser at samer har mest genetisk slektskap med kareler, finner og estlendere.

De står også nær folk i det nordvestlige Sibir-området, som nentsjer og samojeder (et uheldig russiskspråklig navn som insinuerer kannibalisme).

Det fremkommer også, især av Y-kromosomet, at samefolket [har tilknytning](#) til uralske folk, i likhet med andre uralsktalende. I dette perspektivet er samefolkets nære historiske opprinnelse i Karelen og Sør-Finland. Vi taler om ursamisk språk og kulturutvikling.

Eldste spor av samisk kultur

I Norge er det eldste sporet av samisk kultur fra de første århundrer av vår tidsregning. Det stemmer greit med en langsom historisk spredning av ursamiske kulturbærere fra Karelen til Norge som omvandrende jeger- og [sankerfolk](#).

Da hadde det bodd mennesker i Norge i over 10.000 år helt opp til kysten av Finnmark. Det norske folk er urfolk i Norge i den opprinnelige og basale betydningen av begrepet, ab origine, aboriginer, med stor margin.

Det har imidlertid også blitt utviklet en annen og, som det kan synes, tilpasset definisjon av begrepet urfolk. Nemlig folk med klar språklig og kulturell identitet som var etablert i et område eller land, før det ble utviklet statlige strukturer, før rikssamlingen. Det er klart at samefolkets historie i Norge oppfyller dette begrepet, men med historiefaglig sett knapp tidsmargin.

Det innebærer ikke at samefolket har en urfolkstatus som er sterkere eller bedre enn det norsk-etniske folket har, men at de med denne nyere begrepsdannelsen kan inkluderes som urfolk i Norge. Det er da i motsetning til alle senere innvandrere med en særskilt etnisk identitet og kulturform. Bruken av denne begrepsdannelsen synes å være begrenset, men er ikke usaklig.

Sjøsamer

Samenes opprinnelige driftsform er jegere og sankere. Det innebærer at de var få og trengte store områder, og at de i stort omfang møtte norske kulturbærere og deres driftsformer. I Nord-Norge var den norske befolkningen fast bosatte fiskerbønder, som kombinerte fiskeri med husdyrhold, gjerne med tamrein i noen områder, supplert med jakt og sanking i nærområdet. Mange samer tok etter dette mønsteret og etablerte bosetning ved kysten. De ble kalt sjøsamer.

Kjøpmannen Ottar, «som levde lengst nord av alle nordmenn», reiste på slutten av 800-tallet på kjøpmannsferd helt til England. Der ble han utspurt av Alfred den Store av Wessex. Ottar fortalte blant annet at han hadde mange hundre tamreiner.

Nomadisk samisk reinsdyrdrift er ikke registrert i Norge før 1600-tallet

Naturlig nok var det norske bosettere med en normal driftsform med stor vekt på husdyrbruk som tok reinsdyr i bruk som husdyr. Disse områdene var dårlig egnet for tradisjonelle husdyr, men hadde egnede reinbeiteområder.

I dagens diskurs om samefolkets rettigheter knyttes samefolkets (mulige) status som urfolk tett sammen med nomadisk reinsdyrdrift som en opprinnelig samisk driftsform. Det er ikke riktig. Nomadisk samisk reinsdyrdrift er ikke registrert i Norge før 1600-tallet.

De norske innbyggerne på Fosen er urfolket på Fosen

Utviklingen av samisk reinsdyrdrift hører hjemme i en historiefaglig sammenheng som ikke forholder seg til samefolkets urfolkstatus og dens tilknytning til nomadisk reinsdyrdrift (og gjelder relativt få familier).

Sjøsamene er en demografisk og økonomisk dominerende del av samefolket med en mye lengre historie i Norge enn de fåtallige, nyere reindriftsfamiliene som de kommer i skyggen av.

I den nye bygdeboken for Fosen fra 2005 «Fosens historie: fra istid til 1730» fremgår det som ventet at mennesker har levd der siden steinalderen og vært bosatt på Fosen siden yngre steinalder og flere tusen år før samenes tidligste forfedre, kom til Norge. Det fremgår av en rask gjennomgang av bindene for Trøndelag av Oluf Rygh, «Norske Gaardnavne». En rekke gårdsnavn i Fosen-området går tilbake til yngre steinalder og bronsealderen.

Det er ikke riktig at samiske reinsdyrfamilier er urfolk på Fosen og har drevet nomadisk reinsdyrdrift i området fra tiden før rikssamlingen. De norske innbyggerne på Fosen er i prinsippet urfolket på Fosen.

- **Lars Larsson**

for fem måneder siden

Opplysende og interessant!

Rapporter

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Lars Larsson

for fem måneder siden (redigert)

Heilt einig. Som språkmann hadde eg alt konkludert med at sør-samar i Trøndelag og Hedmark stammar frå eit eit folk som kom frå aust.

Samisk er eit finsk-ugrisk språk, som finsk og estisk er det.

Rapporter

53

Svar

- **Arne Jensen**

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Denne artikkelen er nyttig, og peker - som overskriften sier - på våre felles røtter med samene.

<https://www.nordnorskdebatt.no/om-samisk-dna-og-vare-felles-skandinaviske-rotter/o/5-124-157766>

Rapporter

7

Svar

- **Svein Lund**

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

At samisk er eit finsk-ugrisk språk er noko alle veit, du treng ikkje vere "språkmann" for å fortelje oss det. Det betyr ikkje at dei kom frå aust, meir enn om du seier norsk er eit germansk språk og derfor kjem frå Germania = Tyskland. Norrøn saga fortel om samar langt sør for Fosen allereie i vikingtida.

Rapporter

7

[Svar](#)

---

o **Niri Baklid**

---

svarte Svein Lund

for fem måneder siden (redigert)

Kva for saga er det?

Samisk blir snakka nordover i Norge, Sverige, Finland og Kola-halvøya.

Alt talar for at folk som kom frå sør, hadde germansk språk, som også danskar og svenskar.

Rapporter

5

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Folk har hatt forskjellig språk. Ca 60% av den norske befolkningen har DNA fra østlige/asiatiske områder hvis man inkluderer indoeuropeisk DNA. Også samer har dette DNA-et.

Før samene innvandret ble vestlige jeger-samlere som kom fra sør og Østlige jeger-samlere som kom fra nord ofte mikset genetisk. Helt ned i Trøndelag har mange DNA som kommer nordfra (jf artikkelen over), men uten å være samer.

Andelen av DNA fra ursamene hos samene er lav, ca 3-6%, og er vel på linje med andel av DNA fra neandertalerne hos de fleste av oss.

Språket kan ikke være mer enn en veiviser, og DNA forteller at folk som snakker germanske språk i dag OGSÅ har kommet østfra, nordfra.

Du finner mer opplysninger hvis du googler scandinavian hunter-gatherers, western hunter-gatherers, og eastern hunter-gatherers

Rapporter

6

[Svar](#)

---

o **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for fem måneder siden (redigert)

Eg må nok google når det gjeld DNA. Det blir for fjernt, abstrakt og teoretisk for meg, men eg veit sjølsagt at folkeslag blandar seg.

Når det gjeld språk, treng eg ikkje google, for det er min profesjon.

Folk med språk som er i slektskap, har opprinnelse frå same området, nært eller fjernt. Benedictow fortel at det budde folk i Finnmark for 10000 år sidan, og at samane kom vesentlig seinare. Den mest overraskande opplysninga er at det ikkje er snakk om reindriftssamar før på 1600-talet.

Rapporter

10

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Det du skriver her er galt. Man kan ikke bruke språk som en absolutt veiviser. Folk forandrer også språk over tid. Det er enklest å vise gjennom indoeuropeisk påvirkning. Språkets påvirkning er større enn dna-påvirkningen. Ca 40% av nordmenn har ikke det indoeuropeiske dna.

Rapporter

7

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for fem måneder siden

Eg veit kva indoeuropeisk språk er, men ikkje kva indoeuropeisk DNA er. Norsk er eit indoeuropeisk språk, men samisk er ikkje eit indoeuropeisk språk.

Rapporter

2

Svar

○ **Arne Jensen**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Indoeuropeisk DNA er den genetiske arven som fulgte språkets spredning; dvs at språk har folk som spreder det, og indoeuropeiske språks utbredelse skyldes en slags folkeinvasjon fra øst.

Mange samer (de fleste) har også indoeuropeisk DNA selv om de tilhører en annen språkgruppe. Linken under hevder samenes spesielle relasjon er språklig og ikke spesiell mht DNA (enkelt sagt), og mange samer får treff med finsk avstamning mht DNA.

<https://www.samiskdna.com/>

Rapporter

3

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for fem måneder siden

Interessant å sjå at Arnljot Elgseters konklusjon er omtrent den same som Ole Jørgen Benedictows:

"På enkelt og tydelig norsk forteller de nye DNA resultatene at det å hevde at nord-samene er Nord-Kalottens urbefolkning, er like kunnskapsløst og tullete som det å hevde at de spanske conquistadores er urbefolkninga i det som i dag er de spansktalende delene av Sør- og Mellom-Amerika."

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Guttorm Gabrielsen**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Din profesjon er vel produksjon av en uendelig strøm av kommentarer?

Rapporter

4

[Svar](#)

● **Thomas Øiestad**

---

for fem måneder siden

Javel ja....da veit vi det.

Betyr ikke det at Høyesterett har fattet vedtak basert på manglende kunnskap? Hvis samene på Fosen ikke er et urfolk, og knapt nok samer i det hele, burde saken få ny behandling i Høyesterett.

Men sånn går det nok ikke. Vi tør ikke trække samene på for hardt på tærne. Men de kan skyte en hvit pil etter å få revet møllene.....det skulle bare mangle.

Rapporter

209

Svar

- **Frank Olsen**

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Det er dette vinterbeitet da.... Vinden blåser snøen vekk fra toppene og gir tilgang til lavet, men der er turbinene selvfølgelig plassert.

Men blir reinen egentlig skremt av propellene? Venner dyrene seg ikke til dem - som menneskene som må bo "under dem"?

Og etter en stund vil vindmøllene fortone seg som det naturligste av verden for reinflokken.

Har det vært gjort undersøkelser på dette?

Og videre: Har det vært gjort undersøkelser på mennesker som må ha turbinene som nabo?

Rapporter

67

Svar

- **Julie Fowler**

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Definisjon urfolk

Norsk språkråd (UiO) definerer ordet urfolk slik: URFOLK = det første, opphavslege folk, første, opphavslege folkesetnad eller folkeslag på ein stad». Samer er ikke det første, det opprinnelige folkeslag i Norge. Det er uomtvistelig.

Under istiden, for om lag 10.000 år siden, var det ingen bosetting i det landet vi nå kaller Norge. Da isen smeltet og trakk seg tilbake, kom den første bosettingen i landet langs Norges kyst. Her var det fruktbar jord og fisk i havet. Arkeologiske utgravinger langs hele Norges kyst viser rester etter denne første bosetting i landet. Sjøen har i uminnelige tider vært ferdselsåre nummer én. Det er langs kysten av Norge at Norges virkelige urfolk, det vil si det første, det opprinnelige folkeslag av nordmenn, slo seg ned

opp til 30 % av samene's autosomale DNA kommer fra Asia. (Autosomalt DNA er arvestoff som vi har fått fra begge foreldrene)

Rapporter

51

[Svar](#)

○ **Odd Johannessen**

---

svarte Frank Olsen

for fem måneder siden

Leste en artikkel fra Tyskland der folk har hatt vindkraftverk nære inn på seg i mange år. Det naboene klaget på var en konstant enerverende (plagsom, irriterende) konstant dur fra kraftverkene. Dette kan være fra generatorer og transformatorer der jernkjerner gir fra seg en durelyd, samme som i vannbaserte jernverk. (Bare noe jeg tror)

Rapporter

7

[Svar](#)

○ **Per Watne**

---

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Det er nok FN som definerer hvilke urfolk som er beskyttet av konvensjonen for urfolks rettigheter. Verken høyesterett, professoren eller stortinget har jurisdiksjon over folkeretten.

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Øivind Hundal**

---

svarte Per Watne

for fem måneder siden

Det MÅ allikevel være en viss overensstemmelse mellom FNs oppfatninger og vitenskap.

Rapporter

31

[Svar](#)

○ **trondberglarsen**

---

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Men samene på Fosen ER urfolk. Det artikkelforfatter sier er at det ikke er historisk hold i at de BØR være det. Urfolksdefinisjonen har Norges storting gitt dem, og da er de urfolk så langt det lovmessig gjelder rettigheter og bevaring av kultur. Men de var ikke de første menneskegrupper i Norge. Denne artikkelen endrer etter mitt syn ikke saken, som er et juridisk spørsmål, ikke et historisk spørsmål. Men samer er ikke de første folkene i Norge, og derfor bør kanskje statusen endres

Rapporter

28

[Svar](#)

○ **Jan Nyborg**

---

svarte Frank Olsen

for fem måneder siden

Reservevinterbeite kun. Knapt brukt de siste 20 årene.

Rapporter

23

[Svar](#)

○ **Svein Lund**

---

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Hvis månen er en grønn ost ...

Kva i all verda gir deg retten til å dømme om samane på Fosen er samar?

Kven er du som set deg som dommar over andre folk sin kultur og identitet?

Noreg har trakka samane hardt på tærne i flere hundre år, men du meiner altså at vi skal trække enno hardare.

Og at ein dom i Høgsterett ikkje betyr nokon ting.

La meg spørre deg eit enkelt spørsmål: Er du for eller mot at Noreg skal vere ein rettsstat?

Rapporter

6

[Svar](#)

---

o **Thomas Øiestad**

---

svarte Svein Lund

for fem måneder siden (redigert)

Les innlegget til Tore Andreas Larsen under.

Ellers;

Ja, Norge bør være en rettsstat. Derfor bør saken behandles på nytt i Høyesterett.

Til slutt....man «spør» ikke spørsmål, men «stiller» det.

Rapporter

17

[Svar](#)

---

o **Hans Fosshagen**

---

svarte Frank Olsen

for fem måneder siden

Samme vinden blåser bort snøen i fjennene i Sverige uten at reinen har problemer med dette.

Muligens er reinene på Fosen mer beleste om farene ved disse møllene som miljøørsla og kverulanter har funnet ut er farlige....

Rapporter

10

[Svar](#)

○ **Per Olav Livenhagen**

---

svarte Frank Olsen

for fem måneder siden (redigert)

Det er ikke det om reinen klarer å gå i lag med møllene. Det handler om forurensinga møllene har av reinens mat, som reinene spiser, det være seg hydralikkolje og mikroplast. I tillegg må det forskes mere på den dårligere helsa til reinsdyr og mennesker som følge av motorduren fra møllene. Det estetiske forurensinga det har med lysforstyrning av biologien. Danmark og Tyskland har startet et slikt samarbeid og forskning om påvirkninga disse møllene har, mens Norge later som om det ikke eksisterer.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Svein Erik Horn**

---

svarte Frank Olsen

for fem måneder siden (redigert)

Finnmark er større enn Danmark og i Danmark bor det flere mennesker enn i hele Norge. Danmark har 11 x flere vindmøller enn Norge. Tyskland er like stort som Norge og i Tyskland bor det 83 millioner mennesker som er ca 16 x flere mennesker enn Norge og Tyskland har 22 x flere vindmøller på samme areal. Sverige som har dobbelt så mange innbyggere som Norge har ca 2000 vindmøller i reinområder og samene sier der at møllene har ingen innvirkning på rein og folk. Hvem som må kunne si å ha turbiner som nabo må vel kunne svares på de som har hatt erfaring i mange år. Dersom Norge prøver å bygge opp en konsekvensanalyse for å krisemaksimere

utfordringer med vindmøller i Norge så bør vi kanskje titte utenfor vår nese Danmark, Tyskland og Sverige.

Rapporter

7

[Svar](#)

○ **BODIL SIGRID BROX**

---

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Det er jo politikerne som har fattet vedtak på sviktende kunnskapsgrunnlag. Reindriften samene i Finnmark i denne sammenhengen er relativt kort historie i fylket.

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Erling Grape**

---

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden

Høyesteretts Fosen-dom bygger ikke på urfolkskonvensjonen ILO-169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, men på FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27, en bestemmelse som verner om minoriteters kultur, språk og religion og som er ratifisert av 173 land, inkludert alle de nordiske.

Rapporter

8

[Svar](#)

○ **Jan-Iver Rikstad**

---

svarte Svein Lund

for fem måneder siden

Ingen som benekter at samer er samer.

Derimot er det sterk grunn til å undres over om de oppfyller dette som forventer å være på plass for at man rettmessig kan benevne samene som et urfolk.

At det Norske storting kan mistenkes for å ha gitt samene den statusen virker mer enn rimelig, ut fra historiske fakta.

Så spørres det i grunnen om du vil bli med på den dansen, altså om Norge er denne rettsstaten.

For om høyesteretts dom i fosensaken er basert på feilaktig klassifisering av fosensamene med hensyn til om de kan betraktes som urbefolkning, så står vel rettssikkerheten for et reelt dilemma.

For hva skal man si om en dom som baseres på feilaktig grunnlag?

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Alf Oddleif Lindbæk**

---

svarte Julie Fowler

for fem måneder siden

Utgravninger gjort på Slettnes, Sørøy, viser at det har bodd folk for over 9000 år siden. Det finns grunnmur til hus m.m. Utgravningne skjedde i 1964/65/66 professor Poul Simonsen og studenter. De var sikkert ikke samer, nordmenn eller finner/kvener! Var ikke de urbefolkning og er de første innbyggere i Norge etter at isen trakk seg tilbake? På samme tid var danskene de første som drev med rein som husdyr iflg. Danmarks historie. Senere skiftet de ut reinen med andre husdyr. Men hvor ble reinen av, gikk de over isen til Norge/Sverige?

Rapporter

1

[Svar](#)

• **Tore Andreas Larsen**

---

for fem måneder siden

Professor Benedictow har veldig mye rett i det han her skriver. Han opptar ikke spørsmålet om hva 'urfolk' er i nyere tids politisk kontekst, nemlig at Norge signerte og ratifiserte ILO-konvensjon 169 uten egentlig å skjønne hva man signerte og ratifiserte. Man har politisk definert samefolket som et urfolk, men ser vi på våre naboland Sverige og Finland, er ikke samefolket definert som urfolk, men som nasjonale minoritet.

Mitt poeng er dette: vi har en forfeilet samepolitikk. Fornorsking og undertrykking av samer mfl. er et mørkt kapittel i vårt lands historie, og det skal man ta et oppgjør med, men dagens politikk er ikke til gagn verken for samer eller ikke-samer, og det skaper unødvendige konflikter mellom folk som ingen er tjent med.

Rapporter

178

Svar

- **helge_fossberg**

svarte Tore Andreas Larsen

for fem måneder siden

Helt enig i at samefolket burde være nasjonale minoritet.

Det ingen tar opp er at det blir så mye konflikter grunnet at de rett å slett har for mange rein.

Rapporter

43

Svar

-
- **Geir Frysjøenden**

---

svarte helge_fossberg

for fem måneder siden

I dommen fra Høyesterett blir ikke urfolk nevnt. Dommen bygger på beskyttelse av en minoritets kulturutøvelse. Urfolk blir brukt politisk av reindrifsamene og Sametinget Også i forhold til Fosen. Urfolk er en avsporing som blir brukt politisk.

Rapporter

22

[Svar](#)

○ **Per Olav Livenhagen**

---

svarte Tore Andreas Larsen

for fem måneder siden (redigert)

Høyeste rettsdommen er bare et synspunkt sa Aasland, AP.

Over 500 dager siden vi hadde demokrati i Norge. Erna og Støre har innført diktatur i form av Oligarki i Norge.

Gjenopprett demokratiet igjen Norge nå!

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Roy Stensvold**

---

svarte Per Olav Livenhagen

for fem måneder siden

Demokratiet i Norge består i en tredeling hvor Høyesterett er en tolkningsutøver i den dømmende delen. Stortinget er det lovgivende organ og kan endre og gi nye lover. Det at disse forskjellige organene er uenige om hvordan tingene skal være er ikke noe brudd på demokratiet snarere tvert om. Det er faktisk et bevis på at demokratiet i Norge fungerer.

Rapporter

4

[Svar](#)

• **eva engen**

---

for fem måneder siden

Endelig taes det opp det som var omtalt og nedtegnet for veldig lenge siden, og som jeg lærte om da jeg første gang kom til Finnmarka for mange, mange år siden. Godt skrevet, tusen takk. Lesverdig og oversiktlig.

Rapporter

80

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

---

for fem måneder siden

Takk for dette innlegget. Det er helt i tråd med hvordan jeg etter hvert har forstått at samene egentlig ikke er urfolk i Norge.

Rapporter

54

[Svar](#)

- **Ivan Olsen**

---

for fem måneder siden

At norsk reindrift kan spores tilbake til Hårfagres tid, mens samisk reindrift ikke er kjent før 1600-tallet, er nytt for meg, og historisk veldig interessant. At fakta som dette i noe særlig monn skulle påvirke de konflikter som nå utspiller seg, framstår imidlertid lite sannsynlig. Det samiske spørsmålet er blitt et moderne, for ikke å si et postmoderne kompleks.

Rapporter

49

[Svar](#)

- **Jonas Pettersen**

---

for fem måneder siden (redigert)

Poenget er jo ikke det. Poenget er det "politisk korrekthet" eller "woke" eller "virtue signalling" eller hva man nå ønsker å kalle det.

Sagt på en annen måte: poenget er å demonstrere sitt eget storsinn ved å sette "andre" over "en selv". Vanligvis er det en kostbar øvelse. Skal man for eksempel gi til Redd Barna, må man jo fort betale regningen selv. Demokrati, derimot, gir en utveg: man kan tale *for* en sak som tilsynelatende er *mot* dine egne interesser. Trikket er å finne noe som er tydelig nok, men samtidig ikke koster for mye personlig. I etniske spørsmål kan man således ofre de folkene som ligner mest på en selv i en sak- altså

andre etniske nordmenn i dette tilfellet - som da tjenestegjør som stedfortreder for "en selv".

Med andre ord: ved å tilsynelatende argumentere mot sine egne interesser - men uten å faktisk måtte ta kostnaden selv - kan man drive egenreklame og tjene massevis med respekt, status og sosial valuta. Da er det mye viktigere å finne en fortelling der "en selv" (les: noen andre man ikke kunne rå over, men som ligner på en selv) er skurken, slik at man kan være påtatt ydmyk. Det er ikke vanskelig. Fortiden inneholder mye, og man finner alltid noe å bruke.

Realiteter og fakta er egentlig mindre viktig.

Rapporter

46

Svar

- **helge_fossberg**

---

for fem måneder siden

Denne artikkelen sier også noe om hva samene kommer unna med.

https://www.nrk.no/sapmi/hunden-kiira-ble-bortfort-og-skutt-pa-tur_-eieren-er-i-sorg-1.15666393

Eller hva med saken som sto ifinnmark den 19/9/22:

Fyllekjører og råkjører fikk redusert straff fordi de er reindriftsutøver.

Blir vi vanlige dødelige tatt slik hensyn til?

Rapporter

32

Svar

- **Bodø vgs biblioteket**

svarte helge_fossberg

for fem måneder siden

Ja...

Rapporter

0

[Svar](#)

- **jørund_aasetre**

---

for fem måneder siden

Fordi en med professortittel mener noe er det ikke alltid sant. Dette er et område der historikere som i hovedsak forholder seg til skrevne kilder har vært i konflikt over lengre tid rundt dette temaet. Når en insisterer på at det som er sant må finnes i skrevne kilder, og det som ikke står der ikke er sant kan ting fort bli litt rart.

Ellers burde den ærverdige emeritus lese grundigere ILU konvensjonen om definisjonen av urfolk. Den peker på at urfolk er opprinnelige befolkning eller stammefolk som utgjør utsatte minoriteter. Altså hvem som var der først er ikke et nødvendig kriterium jamfør det med stammefolk.

En annen ting er at å ha tittel som professor i historie ikke med nødvendighet betyr at en har rett. Søker en opp artikkelforfatteren ser en at han er historiker som i hovedsak har jobbet med middelalder og med fokus på pestsykdom. Er selv professor men det er masse jeg ikke vet mer om en Jensen i gata. Dette gjelder nok også den aktverdige artikkelforfatteren.

Rapporter

29

[Svar](#)

- **Jan Nyborg**

svarte jorund_aasetre

for fem måneder siden

Hva i artikkelen er feil?

Rapporter

58

[Svar](#)

- **Geir Frysjøenden**

---

svarte jorund_aasetre

for fem måneder siden

ILO definerer ikke urfolk som stammefolk. Dvs å være stammefolk betyr ikke at de er urfolk. ILO opererer med urfolk ELLER stammefolk. Et stammefolk blir ikke automatisk et urfolk.

Rapporter

12

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte jorund_aasetre

for fem måneder siden

Denne artikkelen er det beste jeg har funnet

<https://www.nordnorskdebatt.no/om-samisk-dna-og-vare-felles-skandinaviske-rotter/o/5-124-157766>

Rapporter

4

[Svar](#)

• **helge_fossberg**

---

for fem måneder siden

Dette var rett å slett meget opplysende og du verden så bra!

Takk

Rapporter

27

[Svar](#)

• **Ole Drønen**

---

for fem måneder siden (redigert)

Som Ibsen (og Professor emeritus Arnljot Elgsæter) sier: "Tar du livsløgnen fra et gjennomsnittsmenneske, tar du lykken fra det med det samme".

Elgsæter skriver ikke om Fosen, men hevder at det kan foreligge et y-kromosom genocid hvor alle lokale menn og gutter ble drept eller fordrevet av innvandrerne fra øst. Denne type brutalitet var ikke uvanlig på denne tida.

Hvis det er korrekt, kan det kanskje få noen til å revurdere hvem de synes har vært minst sympatiske i fortiden.

Man bør uansett forholde seg til nåtiden når man fordeler rettigheter og goder mellom mennesker som lever i dag. Ikke til hva noen helt andre har gjort mot noen helt andre for hundrevis av år siden.

Man bør lese hele for å få full forståelse av innholdet: <https://www.samiskdna.com>

Rapporter

27

Svar

- **Knut Erik Nilsen**

---

for fem måneder siden

Dette var litt av en granat inn i debatten.

Har jo lenge ment at dette "vi kom først" ikke var riktig.

Her får argumentet skikkelig kjøtt på beina.

Rapporter

23

Svar

- **Rune Fjellseth**

---

for fem måneder siden

Reindriftssamer/samer fikk sitt stempel som URFOLK i 1980! Men ekte urfolk er de ikke fordi det er de første som tar i bruk landområder. Det var folk som kom langs kysten etter istiden for 10000 år siden. Samer, kvener, osv. kom til Norge fra Øst som flyktninger egentlig. Fordi de ville ha jord og beiteområder. Men det var kommet folk til Norge.

Rapporter

23

Svar

- **Erling Grape**

svarte Rune Fjellseth

for fem måneder siden

Høyesteretts Fosen-dom bygger ikke på urfolkskonvensjonen ILO-169 m urfolk og stammefolk i selvstendige stater, men på FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27, en bestemmelse som verner om minoriteters kultur, språk og religion og som er ratifisert av 173 land, inkludert alle de nordiske.

Rapporter

3

Svar

- **Erik Staubo**

for fem måneder siden

Alltid vrient når vitenskapen er politisk ukorrekt....

Blir spennende å se om de politisk korrekte tar dette til seg. Men jeg tipper de gjør som klimafornektere, nemlig forneker vitenskapen.

Rapporter

23

Svar

- **Berit Strøm Grevstad**

for fem måneder siden

Takk til prof. O.J. Benedictow for dyptpløyende og saklig artikkel. For endel år siden deltok jeg på en historisk vandring til Stunner gård i Ski, hvor vi fikk høre om det som siden er kalt Fosnafolkets sannsynlige reise fra Danmark for ca 9.500 år siden. Stunner gård var det en av flere øyer som stakk opp av is og vann da isen smeltet etter siste istid. En rekke funn på Stunner fra tidligste steinalder er blitt hevdet å være de første spor etter det som senere er blitt kalt Fosnakulturen, da man antar at det var dette folket som med tiden vandret videre nordover. Navnet "fosna" skriver seg fra det tidlige

navnet på Kristiansund, som var Fosen eller Fosna. Jeg viser til Ski Historielags artikkel: <https://ski-historielag.no/Stunner/Stunner.htm>

Siden Høyesterett har fattet en dom på uriktig grunnlag, må det da være mulig å få gjenopptatt denne saken?

Rapporter

18

Svar

- **Einar Kr. Steffenak**

for fem måneder siden

Kunnskapstung, saklig, velskrevet. Vil enten bli møtt med hard kritikk eller søkt tiet ihje. Bare utsagnet at det egentlige urfolket på fosen ikke er samisk men norsk, vil få pk-inkvisasjonen til å trekke rasismekortet. Eller kalle det "samofobi"

Rapporter

16

Svar

- **Erling Grape**

svarte Einar Kr. Steffenak

for fem måneder siden

Høyesteretts Fosen-dom bygger ikke på urfolkskonvensjonen ILO-169 m urfolk og stammefolk i selvstendige stater, men på FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27, en bestemmelse som verner om minoriteters kultur, språk og religion og som er ratifisert av 173 land, inkludert alle de nordiske.

Rapporter

4

Svar

- **Asbjørn Galaasen**

for fem måneder siden

Vindturbiner har null niks i naturen å gjøre uansett hva en professor sier om urfolk. Energibransjen i Norge er en mafia bransje.

Nordmenn må gjøre opprør mot det grønne skiftet som ikke gjør annet enn å skape lidelse for befolkningen.

Rapporter

16

[Svar](#)

- **Gilbert Dalåsen Klepsland**

---

for fem måneder siden

Lol Samene har vært her siden den siste istiden, da de utvandret fra Sibir, før de skilte lag i Finland, hvor de utviklet seg til hver sitt eget folk og kultur på basis av hvem de blandet seg med. De er også i slekt med alle Amerikanske urfolk da de utvandret fra samme område i Sibir. Samene skiller seg ut fra Finner og Estere da de ikke blandet seg med hverken Yamnaya fra Ukraina, bønder fra Anatolia Tyrkia, ei Germanske bønder aka vikinger, men de første menneskene som hadde bodd her siden steinalderen som var: «western hunter gatherers», mørke i huden med blå øyne, som oppstod i Midtøsten. Blondt hår ble bragt til Skandinavia av Proto Finnene som Samene er en del av. Nordmenn er ikke urfolk fordi det fantes ingen norsk identitet, rike, nasjon eller folk før Samene oppstod som egen nasjon! Nice try, men fake news! Sjøsamere, og fjellsamer (rein) har alltid levd side om side. Dette ser man hele tiden, enten fornorska samer eller nordmenn som prøver å snu narrativet til egen fordel, for å frarøve Samer sin status som urfolk, og hevde deres egen rett til land. Men Sápmi har aldri vært norsk, ei Norge! FLAUT! Koloniansk mentalitet, som løper kolonistenes ærend! Du fjør skam på dine forfedre som ble fratatt, landet, språket og kulturen sin. Dekoloniser, og heal!

Rapporter

16

[Svar](#)

- **Odd Johannessen**

svarte Gilbert Dalåsen Klepsland

for fem måneder siden

Og din bakgrunn som ekspert er???

Rapporter

87

[Svar](#)

Se flere svar

- **Torgeir Aune**

---

for fem måneder siden

Professoren sier ikke at samer ikke er urfolk. Slik jeg tolker ham, mener han det samme som flere andre har pekt på, at det finnes to hovedgrupper som dekkes av denne definisjonen i Norge.

Det spesielle med samene, er at de nomadiske samene ikke hadde eiendomsrett, kun en hevdet rett til bruk, som i norsk rett gir lavt rettsvern.

Dette har samene fått rettet opp gjennom sin urfolkstatus, og ved at de er gitt eiendomsrett, som norske bønder, gjennom "alders bruk".

Det mange ser ut til å reagere på, det er at samene ser ut til å ha fått et rettsvern ut over dette, ved å påstå en historisk rett til gjenopprettelse.

At dette skulle beskytte mot Statens rett til å ekspropriere/bryte samenes menneskerettigheter er ikke riktig. At ekspropriasjon er krenkende er det liten tvil om, men der Staten hevder - det er mer til gagn enn til skade, der bør det være likhet.

Rapporter

15

[Svar](#)

- **patrick_magnussen**

---

for fem måneder siden

Endelig et dannet og lærd innspill i debatten!

Rapporter

14

[Svar](#)

- **ole theil bergum**

---

for fem måneder siden

Det er godt at korrekt fakta kommer på bordet. Demonstrasjonene og medias hylekor har nærmest gjort det umulig å ha en objektiv tilnærming til F.

Tidligere har vi også sett at reinsdyr ikke lar seg skremme av noen vindmøller.

Rapporter

13

[Svar](#)

- **Per Tore Bech Nygård**

---

for fem måneder siden

I 2015 ble den språkvitenskapelige doktorgradsavhandlingen «Bidrag till Fennoskandiens språkliga förhistoria i tid och rum» forsvart av Mikko K. Heikkilä (Universitetet i Helsinki).

Heikkilä mener, i likhet med flere andre språkforskere, at det samiske språket oppsto i Ladoga-Onega området i Karelen. Etter hvert har ursamisktalende grupper beveget seg nordover mot Nordkalotten tidligst omkring år null. Dette betyr at de kan ha kommet til Nord-Norge adskillig senere. Han skriver at ursamisk ble snakket i Sør-Finland så sent som omkring 500 e. Kr.

Heikkilä konkluderer slik: «I ljustet av dagens vetenskapliga kunskaper är samiskan inte något riktigt Nordkalottens ursprungsspråk i ordets sanna bemärkelse, för Nordkalotten har tidigare bebotts av andra, utdöda folkslag och samernas språkliga förfäder var ingalunda de första människorna där.»

«....och några sameaktivister kan känna obehag när jag påstår att det ingalunda har talats samiska i Lappland sedan urminnes tider.»

Rapporter

12

[Svar](#)

- **Per Watne**

---

for fem måneder siden (redigert)

Interessant artikkel! Det forandrer likevel ikke på det faktum at samer er definert som et urfolk beskyttet av konvensjonen for bevaring av urfolks rettigheter. Tviler på at slike evt. historiske "avvik" forandrer noe for samenes rettigheter uansett?

FN har antagelig kun basert seg på informasjonen fra Norske myndigheter og tatt det for gitt at regjeringen kjenner sine egne urfolks historie?

Har igrunnen ikke tenkt over hva som er FNs definisjon av urfolk, men det lar seg nok finne ut av? Professoren avdekker i det minste noen hull i kunnskapene som med fordel kan fylles,.. for sikkert flere enn undertegnede?

Rapporter

12

[Svar](#)

- **erik jacobsen**

for fem måneder siden

Eg meiner det blir heilt feil å hevde sin rett ved å gå 1000 - 10 000 år attende i tida, eller utifrå kva DNA ein måtte ha. Om samene var her først eller ikkje meiner eg ikkje burde spele nokon rolle, det skjedde uansett for fleire tusen år sidan. Det avgjerande må vere at dei er ei kulturgruppe med solid forankring i Norge som må få lov å ta vare på og utøve sin kultur.

Rapporter

9

[Svar](#)

- **Finn Engebretsen**

for fem måneder siden

Opplysende og interessant. Vil forøvrig nevne at den norske kongefamilien helt fram til 1300 tallet sannsynligvis hadde i1 haplogruppe. Det er den samme som de første nordmennene (muligens sammen med i2). Jeg tilhører i2 som begynte å komme da isen smeltet.

Rapporter

9

[Svar](#)

- **Henrik Jonassen Kiærbech**

---

for fem måneder siden (redigert)

Dette er emeritus-arkeologi i ordets rette mening. Vi er en hel ny generasjon forskere som IKKE deler disse oppfatningene.

Samisk (et finsk-ugrisk språk med uralske røtter) har ganske riktig oppstått som eget språk et sted i sørlige Karelen eller Finland i perioden 300-500 f.Kr. (f.eks. Aikio 2012: An essay on Saami ethnolinguistic prehistory). (Det indoeuropeiske norske språket har forresten røtter i yngre steinalders Vest-Asia, og er i slekt med f.eks. hindi og bengalsk.)

Imidlertid viser professor Aikios forskning at det samiske språket også inneholder en enorm mengde lånord fra hittil ukjente ikke-indoeuropeiske og ikke-uralske språk med tilknytning til topografi, dyreliv og klima i det nordlige Norden eller Fennoskandia. Eksempler på dette er stedsnavn som Sáallir (Kvaløya), Nussir, riehppi (vanskelig tilgjengelig dal), plantenavn som skierri (dvergbjørk) og dyrenavn som morša (hvalross) og njállá (fjellrev). Dette er altså spor etter det språket (eller de språkene) som ble snakket i Norden før samisk/finsk og skandinavisk overtok i bronsealderen/jernalderen. Samisk er altså det eneste nålevende språket som faktisk har arvet og bevart betydelige deler av språkene til Nordens steinalderfolk.

Historiske kilder fra antikken og fremover støtter en tilstedeværelse av samer (kalt «finner») i Norden i god tid før Kristi fødsel, og en oppsummering av nyere arkeologisk forskning (Holberg 2015: Håløygriket) stadfester kontinuiteten i det arkeologiske materialet, og støtter samenes kulturelle bakgrunn i bronsealderens jeger- og samlerskultur (og sannsynligvis også yngre steinalders skiferkultur).

Det mest avgjørende av forskningen er imidlertid den genetiske studien av samer gjennomført av Tambets og medarbeidere (2004: The western and eastern roots of the Saami), som viser at samenes genetiske sammensetning er enestående i verdenssammenheng. Nesten alle genene arvet gjennom morslinjen (mtDNA-gruppene U5 og V) er genvarianter vi praktisk talt bare finner hos samer (med baskerne som et lite unntak), og er Europas eldste. Mesteparten av genene undersøkt hos samene er av vestlig europeisk opprinnelse, og halparten av farsrøttene (Y-kromosomvarianten I) deres er Europas eldste.

Ser man de språklige, genetiske og arkeologiske vitnesbyrdene sammen, er det hevet over enhver tvil at samene er det nålevende folket som har arvet mest av både kultur/språk og gener fra Nordens steinalderfolk.

Rapporter

Svar

- o **joachim ulfeng**

svarte Henrik Jonassen Kiærbech

for fem måneder siden

Mulig jeg feiltolker noe av poenget ditt her, men i denne debatten er det vell uvesentlig hvor «ren» den genetiske kodingen er hos samene.

Selv om de etter min mening ikke burde ha fortrinnsrett på land like lite som Løvenskiold familien burde ha det (som fikk halve Oslomarka av svenskekongen som påskjønnelse for tro tjeneste), betyr ikke det at jeg mener samene skal kastreres eller ved tvang inngiftet andre gener for å utvanne deres genetikk.

10.000 år er en veldig, veldig, veldig kort tidshorisont, og siden samene er de som mener tiden taler til deres fordel, vil jeg driste meg til å si at denne nasjonen norge kommer til å se ganske annerledes ut om noen millioner år.

Det er trist at de nærmest religiøst føler seg nær utryddelse, og at de ikke selv ser ut til å tenke på konsekvensene av sine privilegier i et større tidsperspektiv.

Lover blir endret hele tiden, behov endres med naturens utvikling, og på lang sikt er det ingen verdens lover som kan beskytte en minoritet, historisk sett.

Vi har ikke sett de siste borgerkrigene selv om det har vært rolig på den fronten i den vestlige verden en kort stund.

Historisk sett har vi ikke vært veldig gode mot hverandre, noen av oss.

Men om samene må avgi land og historisk aktivitet av liten grad til gode for de fleste, på bekostning av de få, så er ikke det i dette perspektivet nærmest noe å snakke om.

Rapporter

5

Svar

- o **joachim ulfeng**

svarte joachim ulfeng

for fem måneder siden

Ps: Og når jeg nevner de få, mener jeg i betydningen av reindriftseiere og ikke samer, selv om sistnevnte også er de få i denne sammenhengen.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Ole Drønen**

---

svarte Henrik Jonassen Kiærbech

for fem måneder siden (redigert)

Viser du ikke her til DNA fra WHG? Det er i så fall forståelig fordi mennene trolig tok til seg kvinner fra den opprinnelige steinalderbefolkningen som i størst grad hadde DNA fra WHG, og som også befolket resten av Europa tidligere. Det gjorde nord-samene i så stor grad at noen har hevdet at det var et y-genocid. At man finner mye mDNA fra WHG hos nord-samer og enkelte steder i Europa har vel ikke noe å gjøre med de østlige innvandrerne som de fleste viser til når det gjelder bærere av samisk språk og kultur. At man har låneord fra steinalderbefolkningen er naturlig.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Henrik Jonassen Kiærbech**

---

svarte Ole Drønen

for fem måneder siden

Ja. Og mitt hovedanliggende her er ikke de politiske meningene til Benedictow. (Der får han mene hva han vil i ytringsfrihetens navn.) Men som seriøs akademiker er han faktisk nødt til å holde seg faglig oppdatert og forholde seg til de åpenbare funn og observasjoner som foreligger i dag, og ikke tviholde på nasjonalistisk-inspirerte teorier fra 1800-tallet.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Jack H Birkenes**

for fem måneder siden

En interessant artikkel. Som 'amatør' har eg lenge hatt samme tanker. Flott at det nå bekrefte av fagfolk med innsikt.

Rapporter

7

[Svar](#)

- **Mette Nyheim**

for fem måneder siden

Reindriften er jo et resultat av koloniseringen. Økt skattlegging og kolonisering førte til at det gamle veidesamfunnet ble erstattet av en snevrere utnyttelse av færre nisjer, deriblant tamreindrift.

Rapporter

7

[Svar](#)

- **Håkon Isak Sarak**

for fem måneder siden (redigert)

Som sjøsame skal jeg ha meg frabedt at en historieprofessor som uttaler seg utenfor sitt fagfelt gjør sitt beste for å sette sjøsamer og reindriftsamer opp mot hverandre med historieomskriving, utelatelse og alternative teorier. Man kan bare lure på hva agendaen er her... Jeg skal forresten si gratulerer, du er med på å presse stadig flere uvitende personer, fordomsfulle folk og rasistiske mark frem til overflaten så de blir synlige for all verden å se

Rapporter

6

[Svar](#)

- **Peter Magnus**

svarte Håkon Isak Sarak

for fem måneder siden

Vel, nå er Arkeologi riktig fagfelt for denne diskursen. Slik at professoren uttaler innen eget fagfelt i dette innlegget, han går i rette med bruken av begrepet "urfolk". Som er et begrep hvis betydning i dagligtale ligger inne under arkeologien i vår del av verden.

Rapporter

4

Svar

- **Svein Lund**

for fem måneder siden

Innlegget virkar å ha ei hensikt: Å fråta samane på Fosen den retten dei har til reinbeite der. I dette arbeidet, som sjølvsagt har full støtte frå Statkraft og andre vindkraftprofitørar, er alle middel tillatt, inkludert forvrenging av omgrep i internasjonal folkerett og forfalsking av historie.

Urfolk har ei klar betydning i folkerettssamanheng, og det er det vi snakkar om her, ikkje om alle andre tydingar som ordet kan ha i andre samanhengar. Det er da snakk om urfolksstatus for eit folk som "nedstammer fra de folk som bebodde landet eller en geografisk region som landet tilhører, på det tidspunkt da erobring eller kolonisering fant sted eller de nåværende statsgrenser ble fastlagt og som, uavhengig av sin rettslige stilling, har beholdt noen eller alle av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner."

Stortinget har enstemmig vedtatt at dette gjeld samane i Norge.

Det er da ikkje slik at vi for kvar kommune eller bygd der samar i dag driv reindrift skal gjøre ei undersøking av om dei er urfolk på denne plassen, og f.eks. konkludere med at nokre samar er urfolk, andre er det ikkje.

Det er snakk om ein urfolkskultur som er truga, og derfor er verna av internasjonale konvensjonar og norsk lov. Sjølv om reindriftssamar skulle ta i bruk beiteområde der dei ikkje har vore før, f.eks. enkelte øyer i Nord-Norge, så er desse, i likheit med andre samar, å rekne som urfolk og bærarar av ein urfolkskultur.

Urfolk er i folkerettslig forstand å rekne som folkeslag som bur i område som er koloniserte eller styrte av ei statsmakt som er dominerte av andre folk. Det gir derfor lita meining å snakke om etniske nordmenn som urfolk i

Noreg. Eg er ikke ekspert på Fosens eldre historie, men veit at der har vore samar i mange hundre år, både reindriftssamar og sjøsamar. Kven som har eldst historie der av samar og etniske nordmenn er trulig vanskelig å avgjøre, men det endrar ikkje det faktum at det samiske folket er urfolk i Noreg og at Fosen-samane hører til dette folket. Dei praktiserer fortsatt ein urfolkskultur som er verna. Og det bør halde for oss.

Rapporter

6

Svar

- **Peter Magnus**

svarte Svein Lund

for fem måneder siden

Problemene her står i kø, for det første er man på etisk meget skjør grunn når man forskjellsbehandler mennesker i lovverket utifra etnisitet, som i dag. Sekundært blir dette vanskelig når man har vedtatt dette på sviktende grunnlag, i tilfeller Fosen er det vitterlig den samiske befolkningen som står for kolonialiseringen, uten at det er av stor viktighet. Problemet som må løses er at man forskjellsbehandler folk etter etnisitet, totalt løsrevet fra historien.

Rapporter

5

Svar

-
- **joachim ulfeng**

for fem måneder siden

Slik jeg oppfatter det handler denne kampen (slik jeg leser samenes uttaleser og perspektiv gjengitt i riksmidlene, med de svakheter det naturlig medfører), om frykt for fremtiden og identitetspolitikk.

En kamp der noen få sine særinteresser har fått med seg mange, man langt i fra hele gruppen de er en del av.

I tiden vi lever i er identiteten og individets rett til å skape seg denne under sterkt press for oss alle, og noen sin mer enn andre.

Det jeg syns er mest trist av alt i denne saken er å se hvor splittet den samiske minoriteten av det norske folket er i sine meninger om dette.

For samene i Norge er utvilsomt norske, og jeg opplever at de fleste ønsker at det skal fortsette slik.

Det er heldigvis mange måter å skape seg en identitet på, og to av retningene kan med mening deles inn i den progressive eller konservative tradisjonen, der den sistnevnte sakte men sikkert står for fall.

Jeg har lest at noen samer mener seg nedtrykt og marginalisert av en del av det norske folk de implisitt stempler som rasister.

Samtidig har jeg nok aldri eller sjeldent opplevd en så konsentrert rasisme som den i samenes egne bakgård.

Betyr det at jeg mener alle nordmenn er rasister (les: alle nordmenn i ordets rette forstand og i utvidet form, de som føler seg som norske men ikke er statsborgere inkludert) nei langt i fra.

I en interessekonflikt, hvorfor frykter en del av den norske befolkningen en annen i sitt eget land, om det ikke er for at de frykter de er like?

Vi lever i en tid der ressursene allokeres på stadig færre hender, og det bør derfor ikke overraske noen at mennesker generelt gjør det til sin kamp å få mest mulig av kaken før det er for seint.

Og naturligvis sprer denne tankegangen seg fra individet, til grupper, minoriteter og minoriteter i minoriteten osv.

Slikt går i sykluser, og vi har enda til gode å skape et system som ikke faller på sine egne premisser.

Splittelsene som oppstår er naturlige, men likefullt vanskelige å forstå.

Men ikke alle føler det like påtrengende å bruke alle midler i boka for å mele sin egen kake, enten det er penger i ren form, gjenopprettelse eller skapelse av egen identitet som individ eller som medlem av en bestemt gruppe.

Ikke alle er like opptatt av begreper som inne-gruppe og ute-gruppe, den eller de mot meg og oss osv.

Vi har en lang tradisjon for å diskriminere og marginalisere mennesker på individ og gruppenivå i dette landet, og ofte står den lovgivende og utøvende makt i sentrum.

Betyr dette at vi ikke skal endre kurs? Nei tvert i mot vil nå jeg si.

Som samfunn gjør vi feil, og den eneste kollektive verdien vi kanskje har er evnen til å endre oss.

Hvorvidt, og i den utstrekning vi får til dette, og da spesielt i takt med naturlovene, vil si noe om oss som forfedre til de kommende bosetterne om noen hundre, tusen og millioner år.

Det er unektelig deler av den norske befolkningen som mener seg best tjent med å mele sin egen kake, og nærmest ta i bruk alle midler i boka for å sikre sine egne særinteresser selv om det går på bekostning av naboen.

Jeg tror de på lang sikt vil stå igjen som «taperne» hva gjelder både kulturelle og økonomiske henseende.

Rapporter

5

[Svar](#)

- **Krister Hareide**

for fem måneder siden

Professoren definerer her et urfolk som mennesker som bodde et sted først. Det finnes ingen nøyaktig, allment akseptert definisjon av urfolk, men de kjennetegnes blant annet av å være et folkeslag som, i et visst omfang, først etablerte sin kultur og levesett i et område. Her har samene en sterk posisjon i nordområdene - ikke hulefolk fra 10.000 år tilbake.

Rapporter

5

[Svar](#)

- **eivind_lunde**

svarte Krister Hareide

for fem måneder siden (redigert)

Men hulefolk fra 10 000 år tilbake hadde vel også egen kultur og levesett?

Og da samene kom for rundt 2 000 år siden, om jeg har forstått dette rett, så bodde vel ikke folk der fortsatt i huler, gryntet og jaget mammut?

Rapporter

2

Svar

- **thomas andersen**

---

for fem måneder siden (redigert)

Jeg gikk og hentet et glass med hjemmelaget markjordbærjuice fra skogkanten på utsiden og leste artikkelen en gang til. Å lese og høre om arkelogi i alle dimensjoner kan være balsam for sjelen.

Men infralyd er vel helseskadelig eller ikke helseskadelig uansett hvor og når en er i verden? Eller hadde vi ikke forsket på det da heller?

Rapporter

5

Svar

- **Geir Frysjøenden**

svarte thomas andersen

for fem måneder siden

Hjertet ditt lager infralyd... Og lungene, blodgjennomstrømning

Skikkelig farlig

Rapporter

4

Svar

- **Ola Tømmerås**

---

for fem måneder siden

Jeg skulle ønske de som hadde sterke meninger om Høyesteretts dom i saken om konsesjon til vindkraftverk i Fosen, hadde giddet å lese dommen. Høyesterett legger ikke konsesjonen om urfolks rettigheter til grunn, men konsesjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) artikkel 27, som omhandler minoriteters rett til å utøve sin kultur. Denne rett slår fast i SP uavhengig av om minoriteten er av urfolk eller ikke. Det er denne konsesjonen Høyesterett mener at er brutt. Hvorvidt Høyesterettvill ...Vis mer

Rapporter

4

Svar

- **jandillewahl189**

for fem måneder siden

Håper inderlig at denne lærde og sannferdige fremstillingen av tingenes tilstand gjøres kjent i hele Norge, og at definisjoner og praksis, både juridisk og etisk, fører til en forandring av denne misforståelsen om hvem som er urfolket og skal inneha særrettigheter.

Rapporter

4

Svar

- **Aanund Berdal**

for fem måneder siden

Basert på denne artikkelen følger:

1. Norges vedtak at samer er urfolk er basert på sviktende grunnlag.
2. FNs likestilling av samer med urfolk i Australia og Amerika er feil.
3. Høyesteretts dom i Fosen-saken er basert på punkt 1 og 2. Derfor er dommen feil.

Men får dette noen konsekvenser? Neppe!

Rapporter

4

Svar

- **Andreas Hansen**

for fem måneder siden

Veldig fint opplysende.

Rapporter

4

Svar

- **Jim Kvitfjell**

---

for fem måneder siden (redigert)

Nomadisk samisk reinsdyrdrift er ikke registrert i Norge før 1600-tallet påstår artikkelforfatteren. Nei, hvorfor er det slik?

Fordi samene har fra gammelt av aldri skaffet seg noen papirer på at de eide beiteområder og bosteder. Fjella hadde vært deres verden fra alders tid. Ble beitet dårlig ett sted, drog de til et annet. Slik har nomadens vandring alltid vært. Så kunne det gå årevis mellom hver gang de gjestet samme fjellområde. Når fjellbygdene ble nybyggerområder ble det trangere om beitet. Bygdefolk var raske til å skaffe seg innhengninger som de fikk eiendomsrett til. Slåttløkker, setrer og fiskevann skaffet de seg bygselsrett til. Kontroversene i fjellet hadde her fått sine årsaker. Kongene på begge sider av grensa anså alt ubebygde land som ikke alt var allmenning som kongens eiendom. I pengefattige tider solgte de svære fjelleiendommer som i uminnelige tider hadde vært anvendt av samene. Fjellets ressurser ble nå stykket opp og solgt uten hensyn til den tilstedeværende samiske næringsvei og gamle ressursutnyttelse av de samme områder.

Forargelsen og hatet mot samene starter etterhvert å ta synlig form ettersom disse fortsetter å bruke sine forfedres gamle beitemarker.

Rapporter

3

Svar

- **halvar krane**

---

for fem måneder siden

Så ditt poeng er at siden samer i Norge er definert som urfolk så skulle de ikke ha utviklet kultur og levemåte fra de først ble registrert av de du kaller nordmenn i år 400fvt og frem til idag? For en useriøs meningsytring! Alle mennesker utvikler og endrer kultur og levemåte i det tidsperspektiv du beskriver, til og med nordmenn. Vi har jo for eksempel sluttet å dra på vikingtokt. Så debatten vries bort fra å handle om overgrep mot natur og naturfolket som lever i og av denne naturen. Det er en hersketeknikk å ikke godta at samer er urfolket i Norge - og derfor ikke har rett til å drive reindrift der nordmenn trenger vindmøller, eller vannkraft, eller ny vei, hyttefelt, etc.. Samene er urfolk i Norge.

Rapporter

3

Svar

- **Trond Ydersbond**

---

for fem måneder siden

Framstillingen stemmer med både kilder og andre arbeider, og det er ingen ting som tyder på at den ikke er faglig korrekt. Om noen mener den er politisk ukorrekt, så har de faktisk store problemer.

Det betyr ikke at Høyesterett har konkludert feil, på tross av at det kan være alvorlige feil i andre deler av beslutningsgrunnlaget - som går på forenlighet mellom reindriftsutøvelse og vindkraft under nåværende og kommende klimatiske forhold.

Men det går på den grunnleggende feilslutningen som mange legger til grunn: Høyesterett har sagt at jeg ikke har lov til å overkjøre deg. Men det betyr ikke at du eier hele gata, slik mange vil ha det til. Retten har også understreket dette - en har ikke tatt stilling til om anlegget må rives.

Og historien sier ganske klart at om de få reindriftssamene som berøres er urfolk, så har faktisk de fastboende enda sterkere status av urfolk. Her har en utnyttet ressurser side om side i noen hundre år - ikke tusenvis. Og det må en fortsette med.

Rapporter

3

Svar

- **Arnfinn Sørensen**

---

for fem måneder siden

Ha ha! Som ABBA sang: Bang-A-Boomerang.

Rapporter

3

Svar

- **erik jacobsen**

---

for fem måneder siden

Forfattere skriv at vi nordmenn har budd i landet i 10 000 år og at vi derfor er urfolk. Men eg har oppfatta det slik at vi nordmenn er indoeuropearar som vandra inn i Skandinavia rundt 2700 fvt. (med stridsøkskulturen).

Rapporter

3

Svar

- **Astrid Helgesen**

svarte erik jacobsen

for fem måneder siden

Vi har ganske lite genetisk materiale fra indoeuropeerne i forhold til mange andre europeiske folk, selv om indoeuropeerne var såpass dominerende at det opprinnelige språket ble helt utslettet (med unntak av ordet "sel" samt noen stedsnavn her og der).

Samene har også ganske mye innblandet blod fra den opprinnelige befolkningen, særlig på morssiden, så de fleste samer har nok også røtter som går langt tilbake. Men om man ser på samene som en kulturell gruppe, er de mindre opprinnelige enn typisk norske.

Rapporter

14

Svar

-
- **Niri Baklid**

svarte Astrid Helgesen

for fem måneder siden

Nordmenn tilhører den germanske greina av indoeuropearar, da.

Rapporter

3

Svar

-
- **Dag Rune Gjellesvik**

svarte erik jacobsen

for fem måneder siden

Samtlige folkegrupper i verden er innvandrere, bare man går langt nok tilbake i tid

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Ole Drønen**

---

svarte Astrid Helgesen

for fem måneder siden

Nordmenn har mye DNA fra indoeuropeerne som Jacobsen viser til. Dette gjelder Yamnaya-folket som strømmet innover Europa og også Skandinavia. De snakket proto-indoeuropeisk. De var svært mange, nærmest som en amerikautvandring, og krigerske. Mest menn. I Skandinavia kalles de gjerne stridsøkskulturen, som Jacobsen viser til, men "invasjonene" ellers i Europa var kanskje mer voldelige enn i Skandinavia. I Skandinavia finner man at det ofte var hele familier som innvandret. Navnet, stridsøkskulturen, er likevel ganske treffende. DNA fra Yamnaya utgjør nok den største andelen av mange nordmenns og svenskers DNA.

Rapporter

2

[Svar](#)

● **Steinar Kleven**

---

for fem måneder siden

Reindriftsamer og andre folk.

Det er selvsagt ikke tvil om at samene har sitt eget språk og sin egen kultur. Men de er faktisk innvandrere fra Karelen og noen fra områdene i Sibir. De kom til Norge mange titusen år etter at nordmenn bodde her. De har ikke vært her mer enn ca 300 år og kan dermed kreve rettigheter over jorda som nordmenn har hatt siden steinalderen. Samme hva høyesterett sier om saken, landet er ikke samenes, ikke en eneste bit. De er ikke urfolk slik definisjonen er blant Amerikanske indianere, aboriginere i Australia eller Inuitter på Grønland. Vi har ikke tatt land fra dem, vi var der først.

Det betyr ikke at vi ikke skal respektere deres språk og kultur, de er en berikelse for vår nasjon. Men det betyr heller ikke at de bestemmer hva nordmenn skal gjøre i landet sitt til gagn for alle.

For eller imot vindmøller er ikke mitt anliggende, men hvem som har rett til landet.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Torgrim.Torgrimsen.**

---

for fem måneder siden

Samene er ikke noe urfolk i Norge. Fangstfolk og fiskere kom til iskanten for ca;10000 år siden.

Samene for 5000 år siden.

Men stortinget lot samene få urfolk status i en følelse av at Norge under Dansketiden hadde forsøkt å fornorske dem, slik danskene fornorsket Nordmann.

Gjort er gjort , men feil var det, siden andre hadde befolket landet lenge før de kom fra Sibir over Kolahalvøya til Finnmark.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Tom Olsen**

---

for fem måneder siden

Takk for bidraget, dette er viktig å få belyst!

Rapporter

2

[Svar](#)

- **elinkaaven**

for fem måneder siden (redigert)

Skuffet over at en professor og historiker i Norge skriver en så poengløs artikkel, som ikke forteller sammenhengen. Kun legger frem et par fakta som er tatt ut av helheten. Dette fører til at man fortsetter å misforstå samenes situasjon.

Her er et par ting:

-Samer har gjetet tamrein siden ca 400- tallet og jaktet villrein før det.

-Ottar kom for å kreve skatt fra Samene, dermed hadde han tilgang på rein.

-På 1600-tallet ble grensene i Sápmi etablert og Samene ble splittet, og ble minoritet i landområdet det bodde på. Reindriften er en forholdsvis ny oppfinnelse som har ertstattet den opprinnelige gjetingen og livsgrunnlaget i forbindelse med rein. Dette er en oppfinnelse som er skapt av styresmaktene, ikke samene. En måte å kontrollere Samer på vil jeg si.

- Selv om man er sjøsamer betydde det ikke at rein ikke var en del av livsgrunnlaget.

-Nordmenn kom fra sør, samene kom fra øst. Så møttes vi på midten av det som idag er Skandinavia. Om Samene var først i Norge er irrelevant fordi Norges grenser var ikke opprettet da Samene kom til Norden. Sør i Norge var det befolkning lenge før isen smeltet i nord. Dvs det som er Norge idag var bosatt lenge før isen smeltet i nord. Samene kom fra øst og bosatte seg i de nordlige deler av dagens Skandinavia omtrent fra isen smeltet. De fulgte reinen dit.

Om det også slo seg ned andre folkeslag som norrøne eller andre når isen smeltet kan ingen si sikkert, men vi vet helt sikkert at Samene holdt til der.

- Når det kommer til det norrøne så tror jeg at den største grunnen til hvorfor det fortsatt er strid mellom samer og styresmakter er fordi det norrøne er blitt visket ut. Det urnordiske (ikke-samiske) er en kultur som ikke har overlevd kristningen og bør løftes opp slik at alle våre ur-kulturer får en oppreisning etter hundrevis av år med undertrykkelse. Oppreisning av det norrøne er noe den Norske stat burde prioritere mye høyere enn idag. Det er det jeg tror vil føre til forsoning - og forståelse for Samisk kultur, levesett og historie.

Rapporter

1

Svar

-
- **gsander39**

---

for fem måneder siden

Artikkelen er temmelig på siden av hva som er definisjonen av urfolk og jusen om dette. Se <https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/midtpalte/hvem-er-urfolk/id451320/>

Rapporter

1

Svar

- **Robert Rydberg**

---

for fem måneder siden

Meget god belysning basert på den type historisk etablert kunnskap som gjelder for alle andre "folkegrupper"! Samer og spesielt reindrifte Samer har i moderne tid basert og utøvd sin historie fortelling hovedsaklig basert i nyere politisk ideologi.

Eksempelvis har både Romanifolk og Jøder blitt utsatt for en mye hardere rase basert diskriminering og forfølgelse enn bl a Samer, men de har i nyere tid hatt mange svært høyrøstede støttespillere.

Rapporter

1

Svar

- **Ronny Woldengen**

---

for fem måneder siden (redigert)

Om jeg tolker dette litt vidt er det ikke stor forskjell på stedfasthet for samer og romfolk som folkegrupper, bortsett fra at samene baserer seg på reindrift?

Rapporter

1

Svar

- **erlend_jarl_bjaarstad**

---

for tre måneder siden

sjøsamer er heller ikke urfolk...

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Frank Olsen**

---

for fem måneder siden (redigert)

Jeg ser ingen samiske reinsdyrfamilier i demonstrasjon(en). Kun "urban" ungdom! Til og med en import fra Sverige - der det kryr av master som skaffer grønn energi - der reinen beiter.

Kan regjeringen snakke med dem som er direkte involvert - eller advokaten(e) deres?

Må regjeringen snakke med ungdommen som demonstrerer? Er det ikke 5 familier det dreier seg om?

Kan ikke de få taletid i media?

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Frank Olsen**

---

for fem måneder siden

Klarer ikke reinen beite under disse mastene?

Folk bor "under" dem!

Overlever de?

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Oyvind Michelsen**

---

for fem måneder siden

Demokratiet hører heller ikke hjemme i Norge. Det kom ikke før etter eneveldet etter 1660. Så vi kan si det kom ikke før langt ut mot 1814 og sakte deretter. Vi har hatt opplyst enevelde lenger enn demokrati! #ironi

Rapporter

0

[Svar](#)

Debatt

Samer

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/2BbdPR/samene-er-urfolk-ogsaa-paa-fosen>

Samene er urfolk – også på Fosen

•

Emil Mård Vaadal Eliasson

Historiker og universitetslektor, NTNU

•

Mikkel Berg-Nordlie

Historiker og seniorforsker, NIBR-OsloMet

Dagens skarpe skille mellom reindriftssamer og sjøsamer er historisk nyere enn Benedictow later til å tro, skriver innleggsforfatteren. Avbildet her er aksjonister som protesterer foran slottet mot vindturbinene på Fosen. *Foto: Alf Simensen, NTB*

Benedictows narrativ om samisk historie på Fosen er basert på hans egen avvikende definisjon av et sentralt begrep i debatten.

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan [her](#).

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Professor emeritus Ole Jørgen Benedictow [skriver](#) i Aftenposten at samiske reinsdyrfamilier ikke er urfolk på Fosen. Hans innlegg preges av kreativ begrepsbruk og analyser som historiefaget har forlatt.

Når Benedictow hevder at samene er ankommet historisk sent til Trøndelag, står han i en tradisjon som er en parentes i norsk historieskriving. Tradisjonelt ble samene ansett for å ha bebodd sine områder i uminnelige tider. Dette var ikke kontroversielt, men under 1800-tallets norsk-nasjonalistiske historieskriving kom det nye tendenser.

Motsagt og motbevist

I 1889 lanserte historiker Yngvar Nielsen sin [«fremrykningshypotese»](#). Han hevdet at samene hadde rykket inn i Trøndelag fra 1700-tallet av. For dem som kjøpte denne historiefortellingen, mistet samene mye av sin historiske hevd på blant annet Fosen. “Fremrykningshypotesen” ble tidlig motsagt og motbevist, men har likevel vært uhyre seiglivet i norsk og svensk historieskriving.

Det er nok delvis fordi den er politisk nyttig for dem som ønsker å motarbeide samiske rettigheter til å beskytte sin kultur og sine næringer.

Om det fantes nordmenn eller samer på Fosen for 10.000 år siden, må de ha vært tidsreisende fra fremtiden

Tanken om sen samisk fremrykking til Trøndelag holder ikke mål når man vurderer både skriftlige kilder og arkeologisk materiale. Særlig siden 1970-tallet har vitenskapen gitt oss et mer nyansert bilde.

Ingen bestrider at det er gammel germanskspråklig bosetning i Trøndelag, men det er altså ikke gitt at den er eldre enn den samiske. Bildet som trer frem fra kilder og funn, er snarere to sameksisterende kulturer med ulike næringstilpasninger, men etter hvert begynner den ene å undertrykke den andre.

Benedictow later til å mene at nordmenn har eksistert i 10.000 år. Det er ahistorisk å snakke om at det for tusenvis på tusenvis av år siden eksisterte «nordmenn» eller «samer» på Fosen eller andre steder. Den gang var språk og kultur i Norden så annerledes at vi ikke kan forsvare å bruke de samme etniske kategoriene som i dag. Om det fantes nordmenn eller samer på Fosen for 10.000 år siden, må de ha vært tidsreisende fra fremtiden.

Temmet norske bosettere rein før samene?

Benedictow forteller oss også at norske bosettere temmet rein før samene. Dette er en merkelig påstand. Det er et komplisert spørsmål å fastslå [når](#) den samiske reindriften oppsto, men vi snakker i hvert fall om middelalderen.

Når det gjelder ideen om en norsk reindrift, viser Benedictow til Ottar, men at en norsk høvding eide rein betyr ikke at han selv skjøttet dem. Som norske bønder i senere generasjoner kan han gjerne ha hatt sytingsrein hos samer.

Men selv om man nå plutselig skulle finne ut at nordmenn har drevet med reindrift, ville reindrift fortsatt vært en tradisjonell samisk næring.

Samene er ett folk

Benedictow snakker om sjøsamer og reindriftssamer som to ulike etniske kategorier der én er mer urfolk enn den andre. Men samene er altså ett folk, og ulike yrker internt i folket skaper ikke ulike etnisiteter. Norske historikere har ikke en annen etnisitet enn norske bønder.

Dagens skarpe skille mellom reindriftssamer og sjøsamer er historisk nyere enn Benedictow later til å tro. Sant nok har det lenge vært forskjeller mellom fastboende samiske fiskerbønder og seminomadiske reindriftsutøvere, men før 1900-tallet var økonomiske, sosiale, kulturelle, og slektsmessige bånd mellom disse to typene samer gjerne tette.

Fornorskningspolitikken har drevet en kile mellom dem. Det er ahistorisk å fremstille dette skillet som like skarpt også i fjernere fortid.

Ulik oppfatning av definisjonen

Vi registrerer at Benedictow skriver seg frem til en helt ny urfolksdefinisjon som gjør at han kan kalle nordmenn for urfolk. Norge har imidlertid ratifisert ILO-konvensjon 169 og forholder seg til dens definisjon av urfolk.

Denne har ingenting å gjøre med at et folkeslag må ha vært først i et område. Urfolksdefinisjonen har å gjøre med at folkeslag må ha vært etablert i et område før det området ble innlemmet i et annet folks rike.

Benedictows narrativ om samisk historie på Fosen er basert på hans egen, avvikende definisjon av et sentralt begrep i debatten og historieteorier som historien har forlatt.

- **Jonas Pettersen**

for fem måneder siden

Problemet er dette: Når man først bestemmer at noen skal ha flere rettigheter enn andre basert på etnisitet, så har man forlatt ideen om "likhet for loven". Om samer er et folk som fortjener betegnelsen "ur" eller ikke, er egentlig en fullstendig uinteressant sematisk diskusjon i denne sammenhengen.

Forøvrig: å si at "dette er det INGEN som tar seriøst lenger" - når det slett ikke fremstår åpenbart for alle oss som står utenfor en liten, troende menighet - det gjør dere ingen tjenester.

Rapporter

129

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Jonas Pettersen

for fem måneder siden (redigert)

Det er ikkje berre Benedictow av arkeologane som hevdar at samar ikkje er urfolk i Norge. Det gjør også Arnljot Elgsæter. Alt tyder på at samane kom til norske område tidligast for 2000 år sidan. Da hadde folk budd her i fleire tusen år:

<https://www.samiskdna.com/>

"På enkelt og tydelig norsk forteller de nye DNA resultatene at det å hevde at nord-samene er Nord-Kalottens urbefolkning, er like kunnskapsløst og tullete som det å hevde at de spanske conquistadores er urbefolkninga i det som i dag er de spansktalende delene av Sør- og Mellom-Amerika."

Rapporter

47

Svar

-
- **Niri Baklid**

---

svarte slettet kommentar

for fem måneder siden

Dette er heilt i tråd med språkforsking som eg har vori borti før, og med konklusjonane til Bendictow og Elgsæter.

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **jostein.bergstol**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Nå er hverken Benedictow eller Elgsæter arkeologer, og det de hevder er ikke i tråd med oppdatert forskning om kulturutviklingen i landet.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **marit_julien**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Niri Baklid: Det stemmer at det bodde folk i det som i dag er Norge før talere av det som ble det samiske språket kom til. Men Benedictow skal ha det til at disse tidligere beboerne var nordmenn, og det er helt feil. De var ikke mer identiske med dagens nordmenn enn med dagens samer. Som Vaadal Eliasson og Berg-Nordlie skriver, er det ikke gitt at den germanskspråklige bosettinga i Trøndelag er eldre enn den samiske. Dette er helt ukontroversielt.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte marit_julien

for fem måneder siden (redigert)

Utgangspunktet for mange diskusjonar omkring samiske særrettar til

store deler av Norges areal, er at dei kallar seg "urfolk". Sjølsagt er det vanskelig å finne røttene til folk som budde i Norge i steinalderen, bronsealderen eller jernalderen, men det var iallfall ikkje samar. Ei form for indoeuropeisk språk som urgermansk kan dei ha nytta seg av. Gotisk er eit utdøydd austgermansk språk som kan ha blitt nytta nordover i Skandinavia, før urnordisk kom inn.

Rapporter

1

Svar

○ **Ole Drønen**

---

svarte Niri Baklid

for fem måneder siden

Baklid. De første som snakket et indoeuropeisk språk i Skandinavia var et folk som vanligvis kalles yamnaya i internasjonal litteratur og noen ganger jamnafolket på norsk, og i Skandinavia bragte de med seg det som kalles stridsøkskulturen. De snakket proto-indoeuropeisk. Jeg anbefaler sterkt denne svenske produksjonen om tidlige folkegrupper i Skandinavia: https://www.svtplay.se/video/21165363/de-forsta-svenskarna/de-forsta-svenskarna-sasong-1-avsnitt-1?info=visa&fbclid=IwAR3jyBFxICR7s4ExpA5Smy_JtmMAd7cqy19CyEHFevSrgLuA5cGztSpDuFg

Rapporter

2

Svar

• **Aanund Berdal**

---

for fem måneder siden

Helt siden jeg leste Benedictows innlegg har jeg ventet spent på et tilsvarende svar fra kompetente folk. Dette fordi jeg vil ha saklig og kunnskapsbasert

informasjon for å danne meg en egen oppfatning. Jeg er overbevist om at det finnes andre perseptiver på denne saken.

Derfor leste jeg dette tilsvaret med interesse. Men jeg ble skuffet. Jeg synes forfatterne av dette innlegget er temmelig usakelige.

De forsøker gjentatte ganger å diskreditere Benedictow, de snakker ullent om historiefaglige begreper, de refererer til oppfatninger som sanne i kraft av å være rådende, de mistenkeliggjør motivene til meningsmotstandere, de henviser til politiske vedtak som definerende for historiske fakta, det hele fremstår som et rent partsinnlegg.

Eliasson og Berg-Nordlie, forsøk igjen! Hvis ikke får jeg håpe på at andre kan bidra med et saklig tilsvar som er historiefaget verdig!

Rapporter

103

Svar

- **Peter Lunga**

svarte Aanund Berdal

for fem måneder siden (redigert)

Det er mulig jeg kan rydde litt opp her og tilby noen flere detaljer og presiseringer, selv om jeg er uenig i din vurdering av innlegget.

For å begynne litt teknisk trekker man gjerne en konklusjon med utgangspunkt i premisser som gjerne består av definisjoner eller historiske teorier og beviser. En konklusjon er sann dersom resonnementet har en logisk gyldig form og premissene er sanne. Dersom man skal diskutere for eksempel en konklusjons riktighet på saklig vis (for eksempel Benedictows "samene er ikke et urfolk") kan man for eksempel se på om konklusjonens premisser er sanne. Det er nettopp det jeg opplever av Eliasson og Berg-Nordlie gjør.

Ett forhold de trekker fram er definisjonen av urfolk, for Benedictow forholder seg i hovedsak til den historiske definisjonen av urfolk (lat. ab origine = det opprinnelige [folket] i et område). Det er ikke relevant her.

For i Fosensaken forholder høyesterett seg til det juridiske begrepet urfolk som (påpekt av E og B-N) er definert i ILO-konvensjonen 169 som Norge har ratifisert. En av definisjonene av urfolk derfra berører folk som "er ansett som opprinnelig" og som bebodde landet eller deler av landet da "de nåværende statsgrenser ble fastlagt". I Norge snakker vi altså da om et tidspunkt så sent som 1751 da

grensetraktaten med Sverige ble inngått. På det tidspunktet var det ikke bare samer i Norge men også reindriftssamer på Fosen.

Det historiske, arkeologiske og språkhistoriske bevisene vi har viser imidlertid at samene har vært i Trøndelag mye lenger enn 1700-tallet. Dette bevismaterialet egner det seg kanskje ikke å gå inn på i en kort debattartikkel men den interesserte leser kan slå opp i arbeidene til Knut Bergsland, Sverre Fjellheim, Anders Løøv, og Inger Zachrisson. Bevisene er imidlertid så overbevisende at synet til Benedictow har blitt tilbakevist ikke bare av historikere, men også av Høyesterett, ikke bare nå nylig, i 2021, men så tidlig som i 2001 (Rt. 2001, s. 769). Det er altså et relevant moment at det uuttalte premisset til Benedictow om at samene først senere innvandret til Trøndelag har blitt motbevist av de historikerne og arkeologene jeg nevnte over, men som E og B-N riktignok ikke nevner.

Men hvem som er et urfolk kan ikke bare være et historisk spørsmål, det må bestemmes politisk ettersom det følger juridiske rettigheter med. Når vi bestemmer denslags bør etter mitt syn ikke bare se på "hvem som kom først". Det kan være vanskelig å bestemme, for hvordan avgjør man hva en nordmann er og hva en same er for tusenvis av år siden når disse identitetene ikke finnes? Dette er ett av de andre premissene til Benedictow som E og B-N kritiserer.

Rapporter

8

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

for fem måneder siden

Samene snakker selv om sine ulikheter. Men generelt er samene et folkeslag. Men det er altså store nok forskjeller til at de selv påpeker dette. Forøvrig er altså ikke samene urfolk, hvilket heller ikke dokumenteres her. At reindriftssamene kom sent til Fosen, er heller ikke motbevist her. Dette innlegget er i grunnen mer prat enn realitetsorientering ift Fosenproblemet.

Rapporter

67

[Svar](#)

- **Ole Drønen**

svarte Erik Hoel

for fem måneder siden (redigert)

Språkrådets ordbok definerer hva urfolk betyr: "Oprinnelig befolkning i et område".

<https://ordbokene.no/bm/search?q=urfolk&scope=ei>

Det er det urfolk betyr på norsk. Andre kan tildeles juridisk urfolkstatus etter politiske vedtak. Dette gir spesifikke rettigheter som andre ikke har, og er flere steder i verden ettertraktet, noe man ser når folk vil trikse til seg statusen.

"Problemet med fabrikkerte urfolk har blitt et økende problem både i Canada og USA, ifølge professor Kim TallBear ved University of Alberta i Canada.

- Før trodde jeg at det bare skjedde nå og da, men nå ser jeg at det er veldig utbredt. Jeg frykter at slike fabrikkerte urfolk er i overtall i enkelte deler av landet, sier TallBear."

<https://www.nrk.no/sapmi/okende-problem-med-falske-urfolk-i-usa-og-canada-1.16217321>

Omvendt finnes det andre urfolk i verden, men der myndighetene nekter å gi dem urfolkstatus, selv om vanlige folk kaller dem urfolk ut fra ordets betydning.

Rapporter

29

[Svar](#)

- **Finn Sveen**

for fem måneder siden

Norge påstår at at samene er et urfolk. Sverige, Finland og Russland er ikke enig. Det er altså et overveldende flertall som er uenig med oss. Konklusjonen burde derfor være at samene faktisk IKKE er et urfolk.

Rapporter

45

[Svar](#)

- **Jon Aarbakke**

svarte Finn Sveen

for fem måneder siden

Har du en kilde til denne påstanden?

Rapporter

12

[Svar](#)

○ **Håkon Isak Sarak**

---

svarte Finn Sveen

for fem måneder siden

Den Norske Stat påstår ikke at samer er urfolk, den konstaterer det. Norge er ikke Sverige, Finland eller Russland men en selvstendig nasjon med egne lover, de benytter seg ikke av andres. Evner du å se forskjellene?

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Håkon Isak Sarak

for fire måneder siden

Norge er det einaste landet med samisk befolkning som har ratifisert ILO-konvensjon 169, som klassifiserer samer som urfolk. Norge har valgt politisk vedtak framfor historisk forskning.

Rapporter

1

[Svar](#)

• **Ole Drønen**

---

for fem måneder siden (redigert)

"...basert på hans egen, avvikende definisjon av et sentralt begrep i debatten..."

Dette er en drøy beskyldning. Urfolk har på norsk i dag 2 betydninger (inkludert det politiske begrepet). For det første den originale som fortsatt er den folk flest benytter, og i tillegg nå et nyere politisk begrep. Nei, folk vet hva de snakker om når de sier urfolk. Det er det politiske begrepet som eventuelt avviker fra den originale betydningen, og som derfor forsøker å ekspropriere den originale betydningen slik at flere kan omfattes.

Man skal ikke pålegges å finne opp et nytt ord for den originale betydningen for å skille ut hva man snakker om. Det er den nyere betydningen som eventuelt avviker. Man burde si at noen har fått tildelt politisk eller juridisk "urfolkstatus". Man trenger ikke derfor nødvendigvis være urfolket. Derfor bør man presisere at den nyere bruken er en status som tildeles ved politisk vedtak, mener jeg.

Rapporter

42

[Svar](#)

- **Johannes Tvedt**

---

for fem måneder siden (redigert)

Jeg forstår ikke helt det som følger etter denne setningen: Denne (definisjonen av urfolk) har ingenting å gjøre med at et folkeslag må ha vært først i et område. URFOLKSDEFINISJONEN HAR Å GJØRE MED AT FOLKESLAG MÅ HA VÆRT ETABLERT I ET OMRÅDE FØR DET OMRÅDET BLE INNLEMMET I ET ANNET FOLKS RIKE. Det står for meg som et selvmotsigende utsagn. La oss si at "ur-nordmenn", hvem de nå var, etablerte seg i nord; deretter kom samene og slo seg ned og gjør da krav på å være "urfolk", fordi - ifølge artikkelforfatteren - det vi kjenner som det som etter hvert ble Norge, etablerte seg senere enn samefolket. Så hva skjedde med det folkeslaget som var FØR samene (for det blir ikke fornektet). Nei, de er ikke noe urfolk, og i alle fall ikke nordmenn. Men hvem var de da? Ja, jeg kaller dem de første nordmenn, rett og slett. Men "nordmenn" er avledet fra det Norge - med sine grenser - som vi kjenner i dag, og da teller det ikke. Vi kan i alle fall slå fast at samene ikke kom først.

Rapporter

30

[Svar](#)

- **Thomas Øiestad**

---

for fem måneder siden (redigert)

Hvis man ikke vet om samene bebodde et område før andre er vel selve begrepet urfolk misvisende. Da kan man heller bruke begrepet minoritet.

Skal alle minoriteter ha særretter?

Rapporter

25

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Thomas Øiestad

for fem måneder siden (redigert)

Minoritetar står alltid i fare for å bli diskriminert, og det skjedde jo med

samar. Det var vel derfor dei sto på så hardt for å bli klassifisert som

"urfolk". Men arkeologien og historia fortel at det hadde budd folk også

i Finnmark i fleire tusen år før det kom vandrane samar austifrå

som jegerar og fiskarar.

Rapporter

9

Svar

- **Rune Fjellseth**

---

for fem måneder siden

Reindriftssamer/samer er minoritetsfolk akkurat som kvener osv. og det med et stort PUNGTUM. De kom ikke først til Norge. Tenk på alle små jordbruk som ikke finnes lenger fordi STATEN har overkjørt med utbygging av større ting osv. Ingen erstatning og få de har bare måtte gi opp og finne på noe annet. Ikke lønnsomt å drive smått i Norge. PS! Å se samer flytte reinflokkene sine med motorkjøretøy ser tåpelig ut. Hvor har de hentet

drivstoff til disse? Faktisk olje og gass noe de er i mot, men likevel brukes disse kjøretøyene av samene. (Snøscooter og ATV)

Rapporter

21

Svar

- **Finn Herje**

svarte Rune Fjellseth

for fem måneder siden

Jeg har også sett at de bruker mobiltelefon og pc Istedet for joik Det ser enda mer tåpelig ut. En dag forleden så jeg en same kjøre bil og ikke kjørerein. Så ut som han kom fra et bolighus og ikke ei gamme. Ja hva skal en si? Har ikke ord

Rapporter

30

Svar

- **Håkon Isak Sarak**

svarte Rune Fjellseth

for fem måneder siden

Steike kor rart det e at nordmenn bruker motoriserte båter på fiske, ikke seil eller årer. Enn det at nordmenn kjører bil og flyr, ikke bruker hest og slede. Og så går de på kaffebar istedenfor å koke kaffe på bål utenfor den hula de ikke lengre bor i.

Rapporter

4

Svar

- **Per Tore Bech Nygård**

for fem måneder siden (redigert)

Forfatterne av motinnlegget mener at Benedictow er gammeldags, det er halmstrået deres. Men det ryker likevel, fordi narrativet de bygger på er velkent og falskt.

Mikkel Berg-Nordlie kjenner man fra tidligere, som samepolitiker i SV og ansvarlig (hvertfall tidligere) for meget av den samisk-relevante presentasjonen i snl.no! Han har bruker flere "hatter", nå også forfatter og seniorforsker.

Det "moderne" narrativet til Nordli og andre - spesielt ved UiT - er på enøyd måte å framstille samer (og Sameland, som etterhvert omfatter det meste av Norge) i et kolonialistisk perspektiv, hvor nordmenn har kolonisert og fratatt samene sitt land. Dette perspektivet eller historiske utgangspunktet er fundamentet for den nåtidige same-nasjonalistiske bevegelsen, og det blir reproduisert og brukt som grunnlag for det meste av perspektivet som slippes ut fra institusjoner og gjennom i media. Ett av de grunnleggende metodene for å skape narrativet, er blant annet å forvandle alle de ulike gruppene som i tidlig middelalder levde på Nordkalotten deriblant Nord-Norge fra finner (finnas, fenno o l) til samer.

Forfatterne beviser eller motbeviser i kronikken ikke noe som helst. Det hele er nokså luftige påstander og et tomt angrep på Benedictow.

Rapporter

19

Svar

- **Jan-Thore Lockertsen**

svarte Per Tore Bech Nygård

for fem måneder siden

ja, og du har en fortid som styremedlem i EDL og har en agenda mot samer og forkynner det perspektivet.

Rapporter

4

Svar

-
- **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden (redigert)

Etnisk og Demokratisk Likeverd er en bra og nødvendig organisasjon - slik navnet tilsier.

De aller fleste bevegelser som omfatter minoriteter av ulike slag har tilstrebet seg et likeverdig liv med den øvrige befolkningen. Likhet for loven, ikke-diskriminering er oftest i fokus. I Sør-Afrika, hvor majoriteten har vært utsatt for segregering og undertrykkende særbehandling, har nettopp likeverd vært hovedsaken.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Håkon Isak Sarak**

---

svarte Per Tore Bech Nygård

for fem måneder siden

Rasistiske organisasjoner er hverken bra eller nødvendige, viktigheten av sin egen fortreffelighet har EDL gjenget skapt i sine egne hoder.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Per Tore Bech Nygård

for fem måneder siden

Forstår du din deltakelse i EDL som en virksomhet som etterstreber at mennesker skal ha rett og mulighet til å tale sitt eget språk og utøve egen kultur?

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Tore Lars Bergh**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden

Den som tyr til personkarakteristikker, har som regel gått tom for argumenter. Det gjelder både Nygård og Lockertsen, men jeg må si at jeg er grunnleggende skeptisk til forskere som driver aksjonisme og cherry-picking for å underbygge en konklusjon de har trukket allerede før forskningen startet. Slikt har vi sett mer enn nok av i f eks kjønnsforskningstiljøet. Det avgjørende er ikke hvem som argumenterer, men om argumentene holder.

Rapporter

6

Svar

○ **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte Håkon Isak Sarak

for fem måneder siden (redigert)

Det som mest av alt minner om rasisme, er forskjellsbehandlingen av mennesker og grupper i Norge. Samer som gruppe er iflg reglene for registrering av sametingsvelgere basert på avstamning og slektskap. Dermed skal kun de særbehandles med fordeler på en rekke områder, samtidig som Sametinget overstyre folkevalgt organer.

Hva sier så FN om rasediskriminering?

Artikkel 1.1. i «FN-konvensjonen om avskaffelse av alle former for rasediskriminering»:

Der er det skrevet inn at « I denne konvensjon menes med uttrykket «rasediskriminering», enhver forskjellsbehandling, utestengning, begrensning eller begunstiging på grunn av rase, hudfarge, avstamning eller nasjonal eller etnisk opprinnelse som har som formål eller virkning å oppheve eller svekke anerkjennelsen, nytelsen eller utøvelsen av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, på like vilkår, innenfor det politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle området, eller innenfor andre områder av det offentlige liv.»

Rapporter

6

Svar

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Tore Lars Bergh

for fem måneder siden

Og hvor finner du personkarakteristikker? Ikke i det jeg skriver.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Per Tore Bech Nygård

for fem måneder siden

Og min stemmerett ved kommunevalg er basert på bosted og ved stortingsvalg statsborgerskap. Igjen - er det rasisme at mennesker skal ha rett til å benytte sitt eget språk og ivareta egen kultur?

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Karl W Sirkka**

---

svarte Håkon Isak Sarak

for fem måneder siden

Du hevder at EDL er en rasistisk organisasjon. Kom med din begrunnelse så tar vi derfra.

Odd Mathis Hætta skriver i sin bok "Samer og samiske forhold i navn og tall", utgitt i 2017 om Sametingets valgmanntall side 188:

"Da er det ikke lenger kulturen og språket som er bærebjelken i samemanntallet, men rase og blod. Å basere et manntall på rase og blod i vår samtid, er en farlig vei å gå. Det er ikke på den måten man i andre sammenhenger baserer sin kulturelle og etniske tilhørighet på". Det er under overskriften "Lovendring som førte til at kultur og språk ikke lenger er bærebjelken i samemanntallet" at Odd Mathis Hætta skriver dette.

Lovendringen (vedtatt 28. februar 1997) Hætta sikter til, er at oldeforeldre også kan telle med ved innskriving i Sametingets valgmanntall. Og Hætta tilføyer "Det er ytterst få personer som kan dokumentere at en av deres (av åtte) oldeforeldre brukte samisk til daglig, - og enda vanskeligere er det å etterprøve dette (...).

Samer som knytter sin identitet til grunnleggende samiske kultursærtrekk som språk, bosettingsområde som delvis har beholdt sine skikker og sedvaner, omtaler Hætta som "essensielle samer». «De er i sterkt mindretall i Sametingets valgmanntall i forhold til de konstruerte samene. Det er de som gjennom mange generasjoner er fornorsket og har sin identitet kun knyttet til bestemmelsene i sameloven om at en av deres oldeforeldre kan ha behersket samisk. Men de kan ikke dokumentere det. De kan ikke samisk og skiller seg heller ikke kulturelt fra den øvrige befolkningen».

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Tore Lars Bergh**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden

Du prøver å gjendrive Nygårds argumenter ved å henvise til hvilken organisasjon han er med i, altså hvem han er, og ikke det han skriver. Det blir for tynt, og smaker av identitetspolitikk.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Tore Lars Bergh

for fem måneder siden

Organisasjonstilhørighet er ikke en personkarakteristikk. Det er en henvisning til den agenda som er i kritikken. Les deg gjerne opp på forskjellen.

Rapporter

0

Svar

- **Karl W Sirkka**

for fem måneder siden (redigert)

ILO-169 dreier seg om URBEFOLKNING (innfødte som bor i stammesamfunn) som er politisk marginalisert, nærmest utrydningstruet og som har behov for hjelp fra storsamfunnet for å overleve. hvor i Norge finnes slike folkegrupper?

Den autoritative teksten i ILO-konvensjonen: «Convention No. 169 concerning indigenous and tribal peoples in independent countries» er på engelsk (og på fransk). «Indigenous and tribal peoples» (innfødte stammefolk) ble i politisk norsk oversettelse i 1989 til «urfolk og stammefolk». Begrepet innfødte ble altså oversatt til urfolk samtidig som samene ble definert som urfolk. Siden også nordmenn, finskættede og kvener bodde i landet før grensedragningene i 1751 og 1826, er vel også de for urfolk å regne?

Rapporter

15

Svar

- **Jan-Thore Lockertsen**

svarte Karl W Sirkka

for fem måneder siden

Men nå er altså den ILO-konvensjon en del av norsk rettsforståelse selv om dere i EDL ikke liker den. Dine forfedre kom fra et land som var en del av Russland og hadde da en «statsdannelse». Samene var i finnmark før en slik statsdannelse og er da et urfolk fordi de har bevart kulturelle særtrekk, mens de finskrussiske statsborgerne på dine side var innvandrere og er i Norge anerkjent som en minoritet. Det er ikke mye høyverdig å vie sitt liv til å bekjempe andres kultur og kulturtilhørighet. Da kan du like gode arrangere fakkeltog mot bunadsbruk - for da ses det rette perspektivet på denne kampen mot samisk kultur.

Rapporter

4

Svar

○ **Karl W Sirkka**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden

Kulturelle særtrekk? Fortell

Rapporter

3

Svar

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Karl W Sirkka

for fem måneder siden

Mener du at samisk språk, klesdrakt og musikk er ukjent for deg oppvokst i Vadsø i Finnmark?

Rapporter

2

Svar

○ **Kjell B. Mortensen**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden

Forfedrene og -mødrene til CSV (Rett Samisk Blod)/ NSR (en gruppe med rasistisk preg) sine medlemmer er registrert ved innvandring til Norge etter år 1700.

Grensen mellom Norge og Sverige/Finland ble fastlagt i Novgorod i 1326, altså lang tid før de som er mennesker med "rett samisk blod" kom til Norge/Danmark.

Alle de folkegrupper som er kommet til dagens Norge har og sine kulturelle særtrekk som de tar vare på. CSV medlemmer har ingen forrang. CSV må akseptere at partiets velgere ikke har noen begrunnelse til å påberope seg særrettigheter i vårt felles land.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Kjell B. Mortensen

for fem måneder siden

Det er helt utrolig at du vet så lite om hovedtrekk i norsk historie. Grensen mellom Norge og Sverige ble trukket i 1750 og mellom Norge og Russland i 1826.

Rettigheter baserer seg på eierskap og bruk, slik er det for nordmenn, slik er det for samer.

Rapporter

0

[Svar](#)

• **Lars - Jørgen Gorgas**

---

for fem måneder siden

Hvis man skal bruke logikken til skribenten her er ihvertfall nordmenn og muligens de spanske conquistadorene urfolk i Amerika siden de kom til et landområde indianerne ikke følte eierskap til og da er et urfolk, siden vedkommende mener det å bo i et landområde som senere blir innlemmet i en nasjonalstat er måten å bli urfolk på. Den store elefanten ingen snakker om er at samene genetisk og språklig hører til det finsk-ugriske folke/språkgruppen og da IKKE er en genetisk del av Norge, men en innvandret folkegruppe utenfra..

Rapporter

15

[Svar](#)

• **Karl W Sirkka**

---

for fem måneder siden

De få land i Europa - utenom Norge - som har ratifisert ILO-169, benytter ordet innfødte der Norge har skrevet inn urfolk i konvensjonsteksten.

Professor emeritus, UiO, Ole Jørgen Benedictow avsluttet sin replikk i VG om debatten for en tid tilbake om urfolk slik: « .. det er tatt inn i ILO-konvensjonen at samene er urfolk i Norge, det er politisk korrekt og smart, men det er faglig uriktig».

Språkviter Sylfest Lomheim, professor i norsk og oversettelse, besvarte slik spørsmålet om hans syn på den offisielle norske oversettelsen av ILO-169 til «urfolk og stammefolk»: «Omsetjinga er svært tvilsam».

Professor dr. juris Carl August Fleischer, formulerte seg slik om ILO-konvensjon 169 da han var rådgiver i UD i folkerettsspørsmål: ”Uheldige ”juristkulturer” i Norge - tendenser til å påstå folkerettslige bindinger for Norge og det norske demokrati, uten forsvarlig grunnlag for slike påstander.”

Som kjent har ikke Finland og Sverige med samisk folkegruppe ratifisert ILO-169. Danmark har ratifisert konvensjonen. På Grønland gjelder det demokratiets bærende prinsipp, likeverdet. Her i landet rangeres innbyggerne, forskjellsbehandles med bakgrunn i etnisitet og avstamning.

Rapporter

12

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Karl W Sirkka

for fem måneder siden

Og samane krev å vera "urfolk".

Rapporter

2

Svar

-
- **helge_fossberg**

---

for fem måneder siden

Det er tragisk at Norge kaller samene urfolk.

Vi er alle urfolk.

I Sverige og Finland så får samene heller nasjonale minoriteter.

Vi bør endre på dette!

Sapiens startet sin vandring fra øst Afrika for noe lenge siden.

Kanskje skulle vi definert alle som er fra øst Afrika som urfolk også men eget urfolkting og urfolkpresident med diverse krav og rettigheter.

Helt ærlig så trodde jeg at vi alle var en art og samme rase - homo sapiens

Rapporter

12

Svar

- **Håkon Isak Sarak**

svarte helge_fossberg

for fem måneder siden

Norge kaller ikke samer urfolk, Norge konstaterer at samer er et urfolk. Evner du å se forskjellen?

Rapporter

2

Svar

-
- **Per Ketil Andersen**

for fem måneder siden

Palestinerne bør få urfolksstatus etter den definisjonen. Kanskje en god ide

Rapporter

8

Svar

-
- **Kjell B. Mortensen**

for fem måneder siden

Kan artikkelforfatterne Eliasson og Berg-Nordli redegjøre for Aftenpostens leserne hva begrepet "urfolk" betyr? Ordet kom udefinert inn i norsk rettskrivning først i 1996. Kommunaldepartementet hevder at ordet ikke har noen internasjonal (FN) betydning. Likevel viser forfatterne til ILO C169. Denne konvensjonen gjelder for "urbefolkninger". CSV (Rett Samisk Blod)/NSR, med sine beskjedne antall medlemmer, representerer ikke flertallet av samer i Norge! Ved sametingsvalget ca. 4400 stemmer.

Vi husker Altaopprøret 1979/80 der representanter for KGB deltok. Kanskje representerer CSV dagens Russisk-nordisk Sameråd og Russlands "Sapmi"?

Rapporter

7

Svar

- **Jan-Thore Lockertsen**

svarte Kjell B. Mortensen

for fem måneder siden

Spørsmålet er vel hvordan norsk rettspleie forstår begrepet. At det i dagligtale forstås forskjellig er en ting, men både i lovverket og leksikon har urfolk en videre betydning som viser at betegnelsen urfolk er rett på den samiske befolkning.

Rapporter

0

Svar

-
- **Kjell B. Mortensen**

---

svarte Jan-Thore Lockertsen

for fem måneder siden

Nei Lockertsen! - «urfolk» er en forfalskning av ordet «urbefolkning». Stortingets ratifisering av ILO C169 gjelder urbefolkning. Jamfør referat fra behandlingen! CSV/NSR sto for forfalskningen etter 1989. Det forteller mye om denne organisasjonen!

Rapporter

1

Svar

- **Jan-Thore Lockertsen**

---

svarte Kjell B. Mortensen

for fem måneder siden

Det er nok ikke en rett tolkning, men den duger i EDL. I lovmessig sammenheng og i leksikon er urfolk et helt annet begrep. Det kan man selvfølgelig ignorere, men det er til liten nytte i et moderne samfunn.

Rapporter

0

Svar

- **Aanund Berdal**

---

for fem måneder siden

Jeg har allerede kommentert dette innlegget. Bare én kommentar til. Hvordan kan forfatterne bruke ordet "motbevist" i forbindelse med historisk forskning? Mangler de basiskunnskap om vitenskapsteori? Jeg anbefaler dem å slå opp i Wikipedia på ordet "bevis".

Rapporter

6

Svar

- **hj_talberg**

---

for fem måneder siden

Dere skriver: Tanken om sen samisk fremrykking til Trøndelag holder ikke mål når man vurderer både skriftlige kilder og arkeologisk materiale. Særlig siden 1970-tallet har vitenskapen gitt oss et mer nyansert bilde". Hvilke skriftlige kilder og arkeologisk materiale er det tale om? Kan dere gi referanser til kollegavurderte artikler om dette i anerkjente vitenskapelig tidsskrifter? Vil tro at professor Benedictow har hatt full oversikt over foreliggende relevante vitenskapelige publiserte bidrag som grunnlag for sin konklusjon om at samene ikke er urfolk på Fosen (etter "tilpasset" definisjon av begrepet urfolk som blant annet nevnt i visse leksika).

Er helt på linje med Aanund Berdal når han sier at artikkelen (motsvaret) deres fremstår som et rent partsinnlegg.

I den pågående politisk meget problematiske "Fosen-saken" blir ellers samenes rettigheter fullt ut ivaretatt av en bestemmelse i grunnloven (§ 108 som implementerer FN' SP 74 i norsk lov). Det vesentlige her er at Fosen-samene er en minoritet. Spørsmålet om de er urfolk eller ikke er uvedkommende for sakens utfall. Verken professor Benedictov eller andre som som på vitenskapelig grunnlag skulle komme til at Fosen-samene ikke er urfolk (professor Arnljot Elegsæter ?), motarbeider derved selvsagt ikke på noen måte noen av deres grunnlovfestede rettigheter.

Rapporter

5

Svar

- o **torfihe**

svarte hj_talberg

for fem måneder siden

Nyere genforskning viser at samene er i nærmest genetisk slektskap med karelere, finlendere og estere. Altså de befolkningsgruppene som de bodde sammen med i Karelenområdet i samenes urtid. Det synes å være enighet blant språkforskerne i Finland om at det ursamiske språket oppsto i Karelen for omkring 2500 år siden. Det er i Karelen at samenes urhjem ligger.

Rapporter

6

Svar

-
- **Geir Tommy Pedersen**

for fem måneder siden

For ca. 50.000 år siden oppstod genvarianten som kalles haplogruppe U. Samenes formødre tilhørte denne haplogruppen og var altså noen av de første til å befolke Europa.

Nyere genforskning viser at samenes formødre representerer en eldgammel, genetisk isolert befolkning fra Fennoskandia. Formødrene til dagens samer (uansett næringsvei) ble på et tidspunkt isolert fra andre folkegrupper i tusenvis av år. Den overveldende antall og tetthet av samiske stedsnavn som

har vært og er i bruk over hele Fennoskandia, vitner om enerådende og dominerende bruk over svært lang tid. Stedsnavnene viser også at samer har en intensiv utnyttelse av ressursene fra naturen i området, fra fiske i havet til bruk av fjellområder. Stedsnavnene forteller at samer bruker områdene til både beite (flere dyregrupper), høsting, fangst, fiske, sanking og ikke minst bosetting.

Rapporter

5

Svar

- **torfihe**

svarte Geir Tommy Pedersen

for fem måneder siden

De t finnes ingen dokumentasjon i genforskningen som viser at formødrene til samiske kvinner har levd som en isolert gruppe i Fennoskandia.

Rapporter

7

Svar

-
- **Geir Tommy Pedersen**

svarte torfihe

for fem måneder siden

Jovisst, og da særlig på finsk side.

Rapporter

0

Svar

-
- **Kai Magnussen**

for fem måneder siden (redigert)

En skjønner ikke hvorfor dette skulle være relevant i det hele tatt.

Har Norge underskrevet på en folkerettslig avtale der ur folk har egenverdi, er det definert med att samer i Norge er ur folk.

Har høyesterett gitt en dom der dette blir vektlagt, har storting, regjering en plikt til å følge dommen med avbøtende tiltak.

Bryter de menneskerettighetene med å la propellene gå slik de har gjort siden dommen.

Og har det kommet noen tegn på att de har samme krav til seg, som det de har mot deg.

Er dette ett rettssamfunn verdig.

Skinner Norge på dette området bedre en det andre land gjør, der `våre beste` legger milliarder på bordet for å stanse dette rundt om i verden.

Personlig ingen bastant mening utenom det, og en er rimelig sikker på att de finner en løsning der alle parter blir enige/fornøyd, alt/alle er til salgs, har sin pris i Norge, men dette er kunnskapsløshet, sendrektighet, bedrag, og ikke ett storting verdig.

Men, det er jo ikke den første, eller trolig den siste avtale de skriver under på uten den minste forstand på hva det kan føre til.....

Å sånn går no dagan!

Rapporter

4

[Svar](#)

- **Sverre Bauck**

---

for fem måneder siden

Har forstått at landet ble befolket av grupper som kom inn via Doggerland og via Karelen. Ingen av disse dyrket jord, de var i steinalderen. DNA-analyser viser at den østlige gruppen dels nedstammet fra folk som hadde fulgt reinen i mange tusen år, helt fra dagens Spania og Frankrike - hele tiden som jegere og samlere.

Innvandringen fra Doggerland ga steinalder osetting langs kysten.

Begge var vel urinnvånere som flyttet rundt som samlere og fangstfolk? Den ene gruppen har blitt fastboende, den andre har fortsatt en flyttekultur.

Rapporter

4

Svar

- **Anita Baklund**

for fem måneder siden

For ti tusen år siden stoppet siste istid.

På den tiden var det land i nordsjøen, "Nordsjølandet". Mennesker bodde der, og mennesker flyttet fra kontinentet via Nordsjøen til kysten av Norge, som var blitt beboelig pga. at tilbakegangen av istiden gjorde at isen trakk seg tilbake. Samtidig ble landet lettere pga. mindre is, og steg opp av havet.

Disse menneskene er de vi tenker på som "etniske nordmenn".

På samme tid ble det åpent for å trekke fra øst mot vest i Nordområdene. Menneskegruppene som ble samer, inuitter og indianere dro vestover. De som ble indianere dro over Behringstredet, som i en relativt kort periode var fast land og derfor mulig å forflytte seg langs. Derfra flyttet folkegruppene som ble indianere - både nord-amerikanske indianere og sør-amerikanske indianere, seg sydover langs de amerikanske kontinentene.

I Norge flyttet folkegruppene inn i Finnmark- NordNorge, og videre langs kysten sørover hvor de delvis blandet seg med folkegruppene som kom fra sør over Nordsjølandet.

Det var umulig for noen folkegrupper - etnisk de som ble norske og de som ble samer - å flytte inn fra kysten. Dette fordi innlandet var dekket av kilometertykk is.

Med tiden kom det flere folk - i flere perioder.

Mens indianerne i Amerika, og arboriginerne i Australia levde lokalt i flere tusen år før det kom innvandrere fra Europa og tok over landet deres, var det ikke slik i Norge.

"Urbefolkning" er et vanskelig begrep som brukes på flere måter.

Samer i Norge har ikke kommet tidligere enn den øvrige befolkningen, men på samme tid.

Samtidig har samenes måte å leve på endret seg sterkt gjennom denne tiden.

Det er viktig å ha kunnskap om denne delen av historien. Ikke minst fordi å reelt være "urfolk" betyr at man har en kultur som er utviklet over

årtusener, for deretter å bli truet av andre mennesker som invaderer landet urfolkene bebor.

Slik er det IKKE i Norge. Samer kan etter noen definisjoner kalles urfolk, men ikke etter de kriteriene man bruker for inuitter, indianere og for arboriginere i Australia.

Det går an å se på det som at begrepet "urfolk" blir misbrukt for å få privilegier det egentlig ikke er rett til.

Rapporter

3

[Svar](#)

- **Georg Ianke**

for fem måneder siden

Fremkommer mange påstander i denne artikkelen. Skulle gjerne sett dem faglig underbygget og begrunnet, f. eks. med lenker til verifiserbare kilder som kan underbygge og bekrefte. Dette er helt fraværende, og da blir artikkelen i grunn bare et uttrykk for skribentens oppfatning, ikke noen dokumentasjon på hva som er fakta.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Ingjerd Ardouane**

for fire måneder siden

En tydelig politisk påvirket innlegg dette her, noe som kommer fram ut ifra hvilke begreper/ord man har valgt å benytte og fortolkningen av historiske prosesser. Forfatterne kritiserer Benedictows innlegg for både det ene og andre, men er tilsynelatende blinde for egne ideologiske "briller".

Rapporter

0

[Svar](#)

Debatt

Fosen-konflikten

Konkurransen om hvem som kom først, må ut av urfolksdebatten

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/nQVxwa/konkurransen-om-hvem-som-kom-foerst-maa-ut-av-urfolksdebatten>

•

Jostein Bergstøl

Førsteamanuensis/arkeolog, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

0 seconds of 0 seconds Volume 90%

1X

Lytt til saken • 3 minutter

Høyesterett slo i 2021 fast at vindturbiner satt opp i reinbeiteområdet på Fosen er ulovlige. Det har vært store demonstrasjoner mot at vindkraften fortsetter. *Foto: Olav Olsen*
Vis mer

Norsk og samisk kultur er ikke grener tilhørende hvert sitt stamtre.

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan [her](#).

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

«Samiske reinsdyrfamilier er ikke urfolket på Fosen», mener professor emeritus Ole Jørgen Benedictow i [Aftenposten 15. mars](#). Han prøver å rydde i bruken av urfolksbegrepet ved å vise til en opprinnelig betydning om de første beboerne i et landområde.

Dette er ikke betydningen av begrepet [Høyesterett legger til grunn](#) i Fosen-saken. Kronikken er imidlertid et godt utgangspunkt for å se på hvordan ideen om hvem som kom først, forsøkes å gis relevans i dag.

Som en mangroveskog

Daterte boplasser viser at vi har en første innvandring fra sør etter istiden. Noen få hundre år senere kommer det innvandring fra nordøst, som raskt brer seg sørover langs den isfrie kysten. Det finnes ingen spor etter disse gruppene i våre kulturer i dag.

Gjennom tusenårene har teknologiske innovasjoner og folk nådd dagens Norge i flere omganger, fra nord, sør og øst. Kulturer har oppstått, endret seg, smeltet sammen med andre og forsvunnet gjennom den lange forhistorien.

Benedictow hevder at urbefolkningen på Fosen er norsk. Feilen i denne påstanden er at det ikke er noen sterkere forbindelse mellom disse pionérene og norsk kultur enn det er til samisk.

Norsk og samisk kultur er ikke grener tilhørende hvert sitt stamtre. Vi kan heller se utviklingen gjennom steinalderen og frem mot vår tid som en mangroveskog, hvor røttene vokser sammen, splittes og igjen vokser sammen med naboroten – og til slutt forbindes alle trærne.

Ulike beviskrav

Samene er gjennom historien blitt gitt sterkere krav til bevis for sin kulturs tilstedeværelse enn majoritetsbefolkningen. Den tilsvarende genetiske flyten og språklige importen fra sør som inngår i norsk forhistorie gjennom tusenårene, blir ikke tillagt samme vekt.

Det gis inntrykk av at samene har innvandret til Norge, mens nordmenn har vært her bestandig. Det er det ikke dekning for, hverken arkeologisk, språklig eller genetisk.

Språkforskningen viser at det er et kjerneområde for utvikling av tidlig samisk språk i Finland. Det er imidlertid feil å slutte fra dette at den samiske kulturen utvikles der. Akkurat like feil som å hevde at den norske bondekulturen kommer fra et indoeuropeisk kjerneområde.

Inkludering i handelsnettverk har trolig vært en viktig driver for språklig overtagelse. Den genetiske [studien](#) Benedictow bruker som belegg for samisk innvandring, viser ikke annet enn at det er noe genetisk korrelasjon mellom språk og befolkninger. Ingenting om de sosiale, kulturelle eller økonomiske mekanismene som ligger bak.

Skylder forklaring

Den reindriftsformen vi kjenner i dag, dateres tilbake til senmiddelalder. Samer holdt imidlertid tamrein lenge før dette, som transport- og lokkedyr. Samer har i tillegg til reindrivere vært bønder, fangstfolk og fiskere langt tilbake i tid. Språk og næringsveier har vært i endring gjennom tusenårene i alle kulturer.

Gjennom hele Skandinavias forhistorie har det vært noen befolkningsgrupper som har orientert seg mot nord og øst, og andre grupper som har hatt sine viktigste kontakter sørover. Samisk kultur ble utviklet i disse nordøstlige kontaktnettverkene, og norsk kultur i de sørlige.

Hvis man insisterer på å beholde teorien om en sen samisk innvandring, så skylder man å følge opp med en forklaring på hvor de folkene som bebodde dette store området, ble av – og hvorfor innvandrerne overtok den materielle kulturen deres.

Skjul kommentarer

- **Oddmund Enoksen**

for fire måneder siden

Jostein Bergstøl har i ei årrekke vært drevet med samepolitisk aktivisme forkledd som forskning. Da Trøndelags historie ble gitt ut for noen år siden, reagerte han på at ikke framstillinga i alt og ett samsvarte med hans egen framstilling av samene som ofre. Nå prøver han å fortelle ei historie hvor man skjuler at påstanden om at "vi kom først" har vært toneangivende i den samepolitiske agitasjonen. Og fortsatt er det. For hvorfor hører vi påstander om at "Sameland" er blitt kolonisert hvis ikke premisset er at samene kom først?

Bergstøl stiller overhodet ikke spørsmål ved om samene oppfyller kriteriene for å være urfolk. De er etter etter mi vurdering ikke urfolk. Samene er fullt ut integrert i det norske samfunnet. Det har overhodet ikke behov for den beskyttelse og de særrettigheter som urfolk er meint å ha etter ILO-konvensjonen. Eksempelvis at de ved lovbrudd skal ha andre former for straff enn nordmenn.

Rapporter

59

[Svar](#)

- **Arne Jensen**

svarte Oddmund Enoksen

for fire måneder siden

Du kan ha rett i at noen samer snakker på inn- og utpust om bl.a. kolonialisering. Jeg rettet selv et spørsmål om dette til Ella Marie Hætta Isaksen på Facebook. Jeg fikk ikke svar.

Spørsmålet om urfolk eller ikke, er nok relevant for visse politiske vurderinger. Det kan likevel ikke være snakk om annet enn at samene er en etnisk minoritet som har utviklet seg her i landet i minst 2000 år. Det må vi ta hensyn til. Helt hvordan det skal skje, er kanskje ikke skrevet i stein, men deres tradisjonsyrker må kunne bestå for et rimelig antall. Kanskje må de ofre noe mer enn de har vært vant til for å kunne ivareta dette? Jeg synes de må kunne leve med vindturbinene på Fosen, og heller få kompensasjon som er så stor at det dekker opp for de ikke kan produsere maksimalt med reinkjøtt + en del for ulempen med dette.

Rapporter

11

[Svar](#)

---

o **Niri Baklid**

---

svarte Oddmund Enoksen

for fire måneder siden (redigert)

Bergstøl burde forstå nok at det er fånyttas å seia imot at dei første

sjøsamane og samiske jegerane kom til Finnmark for ca. 2000 år sidan,

og at det da hadde levd andre folk der i fleire tusen år.

Rapporter

8

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Oddmund Enoksen

for fire måneder siden

Oddmund Enoksen, jeg har aldri drevet samepolitisk aktivisme. Hverken jeg eller noen i min familie eller nære omgangskrets har tilknytning til noe samisk organisasjon eller organ. Jeg har heller aldri vært medlem av noe politisk parti. Jeg er født og oppvokst i fjæresteinene på Sørlandet og hele min slekt er derfra.

Jeg har imidlertid vært ansatt på universitetet i Oslo og forsket på samisk forhistorie i over et par tiår nå. Så jeg utfordrer deg til å si hva som ikke stemmer i den historiske fremstillingen jeg har gitt her, i stedet for å komme med antydninger om at jeg har en agenda.

(Og i samme slengen kan du kanskje redegjøre for om du selv tilhører noen organisasjon som har en politisk agenda i saken?)

Når det gjelder urfolksstatusen så er det et folkerettslig spørsmål og ikke knyttet til noen konkurranse om hvem som kom først. Samene levde på tradisjonelt vis i områder hvor det ble dannet en russisk, finsk, svensk og norsk stat uten at deres behov eller ønsker ble ihensyntatt. Det er begrunnelsen, og den er løsrevet fra den dypere forhistorien.

Mitt engasjement i saken handler kun om å få frem oppdatert kunnskap om den samiske forhistorien.

Rapporter

7

[Svar](#)

○ **Kjell B. Mortensen**

[svarte jostein.bergstol](#)

for fire måneder siden

Samisk reindrift i Norge, slik vi kjenner den i vår tid, tok til først på 1600 tallet.

Norske samers riksforbund (NSR) skyver imidlertid reindriften foran seg kun som argument. NSR har et omfattende politisk, og ikke næringsmessig mål med sin virksomhet.

Hva er det NSR sikter mot? For å finne "konturene" av et svar på dette spørsmålet må en lese Trondheim Deklarasjonen av 2017 med tilhørende kart over staten Sapmi.

Her går det fram at NSR vil, sammen med Russland, opprette en diktaturstat på territorier med rike og strategisk viktige naturforekomster i Norge (fra om med Dovre til Pasvik), nordre del av Sverige og Finland, samt Kola. Dette søker NSR å få til ved endring av norsk lovgivning, også Grunnloven. Jamfør stadige framlegg fra NSR. NSR sin mentor er Russisk-nordisk Sameråd, der det også sitter en representant fra reindriften på Fosen.

Rapporter

5

[Svar](#)

• **Per Tore Bech Nygård**

---

for fire måneder siden (redigert)

Samisk tamreindrift kom til Norge i begynnelsen av 1600-tallet - i den tiden deler av Finnmarksvidda var under svensk kontroll. Det var finske reieiere som drev reien inn i Norge og derved kom i konflikt med fastboende ved kysten - som hadde sin tamrein som binæring, matauk og transportdyr.

Helt tilbake til den kjente vikinghøvdingen og oppdagelsesreisende Ottar sin tid hadde fastboende i Finnmark (norsk-finner, nordmenn, andre tilflyttede) rein, og Ottar hadde selv en betydelig reinflokk. En prest - av dansk avstamning - på Loppa øy hadde tamrein på 1600-tallet.

Det ble sendt klagebrev til kongen over denne inntrengningen av fremmede reinflokker og tyveri av de fastboendes dyr.

Rettsprotokoller fra 1600-tallet og fremover dokumenterer de fastboendes konflikter med den lappiske/finske reindriften som tok seg til rette. Og flere dommer som da regulerte denne nye tamreindriften bort fra de fastboendes steder på kysten ble avsagt.

Det Bergstøl forteller om reindrift er derfor ikke korrekt historie.

Forvrig viser språkforskning fra Finland at samer ikke kan betraktes som de første på Nordkalotten.

Her kan f eks vises til en doktorgradavhandling fra 2014 «BIDRAG TILL FENNOSKANDIENS SPRÅKLIGA FÖRHISTORIA I TID OCH RUM" av MIKKO K. HEIKKILÄ ved Helsingfors Universitet.

Et lite sitat derfra:: «...och några sameaktivister kan känna obehag när jag påstår att det ingalunda har talats samiska i Lappland sedan urminnes tider.»

Rapporter

30

Svar

- **Arne Jensen**

svarte Per Tore Bech Nygård

for fire måneder siden (redigert)

Har du noen vanlig historiebok som dokumenterer at tamreindriften for samene først startet på 1600-tallet? Det virker faktisk litt merkelig.

Mener å huske at Benedictow nevnte 1600-tallet for Fosen-samene. Men like sent i nord...?

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

Benedictow meiner at det ikkje er spor av samisk tamreindrift i Finnmark før på 1600-talet.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden (redigert)

OK. Han skrev "nomadisk" reindrift. Jeg tok feil her. Jeg synes likevel at dette med reindrift i en eller annen form virker naturlig for folk som har levd inne i landet. Bare sanking og jakt virker for hardt, vanskelig og for utsatt mht overlevelse. Men dette er forpostfektninger.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

Historia utviklar seg vanligvis langsamt, unntatt ved revolusjonar og krigar.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Peter Magnus**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden

Både Veli-Pekka Lehtola sin "The Sámi People Traditions in Transitions" og Lars Ivar Hansens og Bjørnar Olsens "Samenes Historie fram til 1750" beskriver innføringen av tamreindriften ganske likt det Per Tore Nygård gjør i kommentarfeltet her.

Rapporter

7

[Svar](#)

○ **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

I såkalte "vanlige historiebøker" er reindrift behandlet på en nokså overfladisk måte. De senere tiår er reindrift ofte fremstilt som en samisk urfolksnæring. Dette er selvsagt farvet av det samiske narrativet som samiske forfattere, Sametinget og støttespillere står bak.

Det vitenskapelige, faglige baserte Tidsskriftet Ottar ble inntil på 1990-tallet utgitt av Tromsø Museum. De gav ut to spesialnumre om reindriften i Norge hvor bl a det historiske perspektivet var med. Der var 1600-1700-tallet nevnt som tiden hvor tamreindriften skjøt fart i Norge. Her hvor jeg nå befinner meg, har jeg dessverre ikke tilgang til disse to interessante heftene, med næremere kildehenvisning. (Det må nevnes at Ottar etterhvert ble overtatt av Universitet i Tromsø, hvor alt som fremstilles om samiske forhold er sterkt farvet av en bestemt og ensidig oppfatning.)

NINA-rapport 672 "Historiske tamreintall i Norge fra 1800-tallet fram til i dag" (Forfattere Riseth og Tømmervik) inneholder tall og omstendigheter om tamreindriften i perioden 1835 til 2010. I løpet av den tiden har antallet økt fra 81817 til 376485. selv om det også er endel reindrift i sørnorske fjellområder, skriver antallet seg stort sett fra det nordenfjelske. Samme oversikt viser imidlertid også at reintallet i 1751 var 4680 svenske rein i Troms.

Hva dette formidable antallet dyr med beitetrykk og motorisert ferdsl betyr for naturslitasje, biologi og fauna er interessant i seg selv, men ikke tema her. Men det er grunnlag for å hevde at dagens reindrift slett ikke er i overensstemmelse med beitegrunnet, hvilket forøvrig også handler om dyrevelferd.

Liljenskjold som var Amtmann i Finnmark i perioden 1684-1701 anså tamreinsdrifta for å være forsøk på svensk invasjon. Han satte i gang harde tiltak for å få slutt på dette. Historien viser også at reindrifta har vært en plage for folk i kyst og fjordstrøkene i Finnmark. Gammel tingboksmaterialet inneholder 98 saker relatert til reindrift hele perioden 1620-1770. Fra 1620 til 1688 er 18 saker relatert til reindrift, mens det for perioden 1689-1770 er hele 80 saker. Tallmaterialet er her stort, og tingboksmaterialet burde kunne si en god del om sedvaner og rettsoppfatninger i forhold til denne næringen.

Konflikter mellom fjellsamer og kystbefolkningen har funnet sted gjennom hele tidsperioden 1620-1770. En ser imidlertid en klar økning utover 1700-tallet, noe som til dels må ses i sammenheng med at reindriften økte kraftig i omfang utover 1700-tallet og la press på kystområdenes beiteområder og annen næringsvirksomhet.

Saker med denne konfliktypen finner vi fra hele Finnmark fra og med midten av 1600-tallet, og i alle disse sakene går dommene i favør av kystbefolkningen.

Rapporter

12

[Svar](#)

-
- **Kjell B. Mortensen**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden

Dagens reindrift, operert av grupper som sier de er samer, er ikke nomadisk. Denne driftsformen opphørte for snar 100 år siden! Den har heller ikke karakter av å være organisert som en stamme. Reindrift i dagen form omfattes derfor ikke av ILO C169.

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Per Tore Bech Nygård**

---

for fire måneder siden

Et supplement til mine tidligere kommentarer.

Dagens reindrift er utenfor alle proposjoner når det gjelder naturens tåleevne.

Tidsskriftet Ottar som ble utgitt av Tromsø museum gav i nr. 3 - 96 ut en utgave med tittelen "reinbeite" hvor samspillet mellom reinen og naturmiljøet er temaet.

Hefteredaktør Torbjørn Alm sier der i sin innledning bl a følgende:

"Den gamle reindriften ble i stor grad drevet i pakt med naturen. Både reinen og eierne fulgte reinens gamle trekkveier, og rovdyr, sykdom og uår bidro til å holde reintallet i tømme.

Dagens reindrift har gjennomgått samme hamsifte som det moderne jordbruket, med økt mekanisering (i form av snescootere og andre terrengkøretøyer) og økt krav til lønnsomhet. I løpet av noen tiår har dette ført til en dramatisk økning i antallet rein, særlig i Finnmark.

Resultatet er overbeite store områder, særlig i de områdene som tradisjonelt bare har vært brukt som beiteland på våren og høsten. I dag er disse områdene nærmest tømte for lav, og man behøver ikke noe hovedfag i botanikk for å se at beitene er overbelastet."

"Mens det knapt er noen grunn til å tvile på at det er for mange rein i Finnmark, er det ikke fullt så enkel å forklare årsaken til denne utviklingen, og enda vanskeligere å finne en vei ut av uføret. Så langt har de statlige forsøkene på å styre reindriften knapt vært særlig vellykkede. I pakt med "tidsånden" løser man problemene ved å tilføre mer penger."

I artiklene i tidsskriftet dokumenteres grundig redaktørens innledning. Mye handler om beitegrunlaget, botanikk, økologi og kartlegging.

Jens Halvdan Mosli skriver i sin artikkel om hvorfor reindriften kom ulage på 1980-tallet, bl a:

"Like etter at reindriftsavtalen ble innført, nærmere bestemt fra 1979 til 1989, økte reintallet i Finnmark fra ca. 75.000 til 200.000 rein på vinterbeite."

"Antall driftsenheter økte fra omkring 220 til 300, og gir vel noe av forklaringen."

"Problemet vil hele tiden være at vi har et styringssystem som etter all sin søken etter å gjøre det gode bare gjør ting verre." Mosli mente at et staten burde stole mer på reineierne og deres kunnskap. "Da kan det være håp for en god løsning".

I ettertid vet vi at Mosli's forhåpninger har vært forsøkt - uten at det har blitt bedre. Snarere tvert i mot.

Rapporter

15

[Svar](#)

- **Øivind Hundal**

---

for fire måneder siden

Er kravet om å få "utøve sin kultur" et annet uttrykk for å forsterke retten til land? En start på et formelt Sapmi?

Rapporter

14

[Svar](#)

- **Kjell B. Mortensen**

---

for fire måneder siden

Diskusjonen om hvem som kom først til et geografisk område har kun en funksjon; nemlig ta ke legging av historiske fakta.

Hva sier nedtegnet dokumentasjon for eksempel om forfedrene til familien Hætta sin ankomst dagens Finnmark?

Dokumentert registrering i Kautokeino viser at forfedrene til dagens Hætta kom til kirkestedet i 1750. Familien opplyste ved ankomst at den opprinnelig var tysk med navn Hinderson, og kom fra Øvre Torneå via gården Hætta i dagens Finland.

Rapporter

11

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Kjell B. Mortensen

for fire måneder siden

Hættas forfedre hadde vel finsk som språk før dei kom til Finnmark, da.

Rapporter

4

[Svar](#)

- **Bjørn Martin Koerner**

for fire måneder siden

Det må bli slutt på dette snakket om at samer er urfolk, det er vi i så fall alle sammen det. De bedriver visseilig ikke urfolks driftskonsept i sin næring, da absolutt alt foregår motorisert, både til lands, vann og i lufta. Hvis du skal pårope deg urfolks livsstil, bør det være et snev av dette i utførelsen av næringen.

Har ingen problemer med å innrømme at de ble forskjellsbehandlet for kort tid tilbake, men det er det mange som har blitt på forskjellige områder, men å snu dette helt på hodet i dag som et plaster på såret, blir å gi ris til egen bak. De er å blir et folkeslag, som skal ha samme plikter og rettigheter som andre i samfunnet

Rapporter

9

[Svar](#)

- **Lars E Hansen**

for fire måneder siden (redigert)

Vi VET at samene har vært representert i Norge siden vikingtiden, gjennom Snorres beretninger. Men poenget er at samene er et urfolk i henhold til den moderne definisjon som urfolkskonvensjonen legger til grunn. Det handler lite om hvem som var her først. Gjennom minst 500 år har samene sameksistert side om side med nordmenn. Sjelden har det medført konflikter, for nordmennene har vært jordbrukere. I Nordland kan man se mange eksempler på at samisk fødselsoverskudd har medført overgang til jordbruk/kombinasjonsbruk og med tiden en slags frivillig assimilering til denne overlevelseshormen. Og giftermål med nordmenn.

For all del: Samene er nordmenn, de også, hvis de ønsker å bli kalt det.

Svært mange av oss er samiske. Mens kvener kom inn fra nord og skogfinner fra sør, kom samene inn midt i Norge og i nord. Gjør deg selv den tjeneste og ta en DNA-test (f.eks. MyHeritage) og det er betydelig sjanse for at du vil finne finske gener. Dette kan gjerne være samiske gener, fordi man vanskelig kan skille dem fra finske. Og ser du i basen på treff blant nålevende slektninger i Finland, er sjansen der for at du finner reindriftssamer.

Verden er liten. Med den teknologiske utviklingen er det vanskelig for samene å beskytte sin egenart og sin kultur uten et spesielt vern og støtte til bevaring av språk. Mest av alt bør vi ha flere og større kvoter for samer til høyere utdanning, slik at de kan få mer å si i samfunnet generelt. Dette skylder vi samene, som vi har undertrykket systematisk i et par århundrer, og som Støre-regjeringen fremdeles undertrykker.

Rapporter

4

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Lars E Hansen

for fire måneder siden

Men det virkar som samane knyttar identiteten og kulturen sin veldig mye (for mye?) til reindrifta.

Rapporter

8

[Svar](#)

-
- **Lars E Hansen**

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Jeg tror du ville kommet ut med et helt annet syn dersom du tilbrakte litt tid med samene. Språk, kultur, håndverk, fortellinger, eventyr, klær, mat osv er sterkt knyttet til reindrifta. Men også til sanking, fiske og jakt, og naturen generelt. Det er kanskje noenlunde

sammenlignbart med jordbrukets rolle i Norge på 1950-tallet, da alle hadde onkler, foreldre eller besteforeldre i primærnæringene, og høstferien gikk under navnet potetferie. Men samene har færre alternativer og er en minoritet, som attpåtil har vært brutalt undertrykt. Og: Mens gruvedrift og vindmøller er et blaff i tiden, er reindriften tidløs.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte Lars E Hansen

for fire måneder siden (redigert)

Hva skal vi med demokrati, når dette ikke kan ivareta minoriteter på en rimelig måte?

I Norge er beviselig antall samer representert i folkevalgte organer på kommune-, region- og sentralt nivå i Stortinget. Ofte faktisk forholdsvis mer enn antall samer skulle tilsi. Men det er selvsagt ok, når de er valgt på demokratisk vis. Det samme skjer i regjering og forvaltningsorganer på alle nivåer.

I forskningsrapporten "Den samiske medborgeren" er dette dokumentert. Hvorfor skal da Norge som det eneste landet i verden inkorporere ILO169-konvensjonen i interne lover og la Sametiget være overkikador for demokratiske organer?

Av verdens ca 220 land har under 10% ratifisert ILO169. Det er en grunn til det.

I dag er ca 15 lover innrettet for å særbehandle samer. Tilsammen 6 land i Europa har ratifisert ILO-konvensjonen, men ikke våre nærmeste naboland. Danmark har, men ikke - i likhet med de aller fleste ratifiserende land, inkorporert den i sine lover, men de klarer likevel å ivareta de som bor på Grønland - uten å foreta etnisk skilling, mellom inuitter og andre.

Norge er altså i en særstilling i verden, med sin samepolitikk som tilsidesetter demokratiske organer. Hvor er dine samer i dag som visstnok skal oppfylle ILO 169 sine forutsetninger? Det er jo der man har funnet på det spesielle urfolksbegrepet som har blitt et slagvåpen i debatten.

De aller fleste av dem lever likt vi andre nordmenn gjør. Forstår du ikke at etniske og avstammingsmessig særbehandling kun avler gnisninger og konflikter? Samer har også særlige kvoter på universitet og høgskoler, og mange av dagens samepolitiske aktivister har tilholdsted eller bakgrunn derfra.

All historie i verden kan bekrefte at etnisk favorisering og særbehandling fører galt av sted, og det trider mot elementær demokratiforståelse, slik de fleste av oss i Norge har vært fortolig med.

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Per Tore Bech Nygård**

[svarte](#) Lars E Hansen

for fire måneder siden

Snorre har aldri brukt begrepet samer. Samer er et relativt nytt navn som ble tatt i bruk i andre halvdel av 1900-tallet. Men begrepet fenni, finner, fenno m fl har vært brukt som et slags begrep på de som levde lengst og streift rundt nord i Norge - uansett gruppetilhørighet. På den tiden var det flere grupper med røtter særlig i øst, datidens Russland og Finland. Men ettertiden har altså samifisert disse. Det samme gjelder Ottars beretning, som heller ikke i vår tid er oversatt riktig.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

[svarte](#) Lars E Hansen

for fire måneder siden

Snorre forteller som fin Svåse og datter Snøfrid. Fin betyr jeger og vandrer. Disse figurene er myter som skal forklare kongens tungsinn.

Fin blir misvisende oversatt til samer.

Fin er også avledet av fen, som betyr myr.

Suomi betyr myr på finsk.

Ottar forteller om fuglefangere og finnas. Disse snakker samme spåk som bjarmer. "Samer" eksisterer følgelig heller ikke i Ottar sin beretning. Finnas betyr jegere og vandrere.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

---

for fire måneder siden

Samene er et utpreget blandingsfolk, noe de var allerede før de kom til Norge. Samiske dialekter tilhører østersjøfinsk og samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland.

Samiske ord for alt som har med jordbruk, båtbygging og havfiske å gjøre, er avledet av oldnordisk på 400-tallet, i runetiden.

Kvener forteller de var den nordlige gruppen av finsk-ugriske folk.

Kvener vandret fra Tornedalen til Finnmark utover 1700-tallet, da nordmenn flyttet fra sine gårder grunnet endrede betingelse i handel.

Kvener skriver de misvisende kalles "same".

Fin betyr jeger og vandrer, og blir misvisende omtalt som "samer".

Finneskatten var basert på maritim virksomhet og sjøpattedyr og har lite med samer å gjøre. Finnekongen var kongens skatteopprever.

Fin Svåse og datteren Solfrid, som Snorre skriver om, er sagn som skal forklare kongen tungsinn. Fin er er vandrer og jeger.

Det bor ca. 30 finsk-ugriske gruppen mellom Norge og Ural.

De som bor i Norden er en del av skandinaviske kultur og assimilert.

Unntaket synes å være dagens sameaktivister som har gjort "samen" til et levebrød med etablering av sapmi på tvers av landegrensene i nord som mål, Russland inkludert.

Sameaktivistene utgjør en blandet forsamling, også med hensyn til etnisitet. Kautokeino og Karasjok er gamle kvenske gårder.

I dag regnes kommunene som samiske "kjerneområder".

Hva har skjedd?

Rapporter

3

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

for fire måneder siden

Helt uenig i utgangspunktet. Hva er definisjonen på urfolk? Dette er en avsporing.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Arne Jensen**

for fire måneder siden (redigert)

Jeg kikket litt på den genetiske studien som Benedictow har brukt. Jeg har bare kikket overfladisk, men jeg savet noe ifm tidsaspektet her. Å snakke om språkfamilienes genetiske bestandeler, bør kanskje ha noe om NÅR disse ulike genetiske komponentene kom inn i blandingen. Det er bare slik man får en god forståelse av de ulike vandringene til våre eller samenes forfedre.

La oss tenke på en agurk på høykant. Ulike tiders genetiske blandinger er som lag fra toppen og nedover. Noen genetiske lagv ...Vis mer

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Arne Jensen**

[svarte](#) slettet kommentar

for fire måneder siden

Jeg er klar over at vi er gatemix. Det jeg egentlig satte spørsmålstegn ved var blandingen av genetisk materiale i Ural. En annen studie som er litt gammel - fra 2004 - hevdet at samisk relasjon til Ural egentlig var fra europeisk DNA (kvinnegruppe DNA fra Iberia). Det virker derfor ikke nødvendig at alle i Ural har samme innmiks fra Sibir, og ikke for 10.000 eller mindre år siden.

En av forfatterne i denne nye studien var også medforfatter i studien fra 2004.

For å få gode og klare svar - uten at dette er nødvendig for å vurdere samenes rettigheter i Norge - må hver enkelt DNA-streng med alt materiale analyseres og hver del må tidfestes. Det er først da vi ser flyttemønster og blanding av folk.

Uten å ha peiling, virket studien som denne artikkelen omtaler å være relativt generell. Materialet er ikke umulig å trenge ned i, men svært arbeidskrevende og det krever mye tid. Man trenger sannsynligvis noe eksperthjelp for å forstå alle detaljene.

Det er forholdet mellom disse studiene jeg kommenterer: <https://genomebiology.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13059-018-1522-1>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1181943/>

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte slettet kommentar

for fire måneder siden

Jeg er uenig med deg - FORDI dette handler om hva man spør etter. Sen nomadisk samisk reindrift kan bare handle om dét, ikke om tidligere tiders folkevandringer, flyttemønster og språk.

Alt dette andre har faglige områder som har egeninteresse, også for å forstå vår egen og samisk kultur på en mer presis måte. Særlig genetikken er viktig, slik jeg ser dette - fordi den kan brukes til å datere folks bevegelser (tid og folkegruppe).

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

---

svarte slettet kommentar

for fire måneder siden

Jeg synes nok at du er upresis, og at det heller ikke er klart hva du sikter mot. Sen nomadisk tamreindrift gjør heller ikke noen avgjørende forskjell i seg selv. Man må sette dette inn i en kontekst. Uansett snakker vi om en praksis for denne etniske gruppen som har vart i flere hundre år.

Jeg tror - uten å vite - at samene har hatt og brukt rein mye lenger enn den relativt store nomadiske tamreindriften. Dette må eventuelt belegges av historie og arkeologi.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Morten Mattingsdal**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

Det finnes flere studier på samisk genetikk.

<https://www.nature.com/articles/s41467-018-07483-5>

<https://genome.cshlp.org/content/32/8/1553.short>

Begge konkluderer med ankomst av den sibirske genetiske komponenten til ca 1000 før Kristus, i jernalderen og støtter det Benedictow sier i sitt innlegg 15. Mars.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Kjell B. Mortensen**

---

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden

I fall genetikk er viktig må alle som hevder at de er ekte samer dokumentere dette genetisk!

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Morten Mattingsdal**

---

svarte Kjell B. Mortensen

for fire måneder siden

Same = "person som kan skrivast inn i Sametinget"

Samisk som hjemmespråk

Forfedre med samisk som hjemmespråk

Barn av person i manntallet

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

---

svarte Kjell B. Mortensen

for fire måneder siden

Å være same er en etnisk forståelse og har ikke noe med genetikk å gjøre - for å gjøre dette enkelt. Genetikken bruker man for å få en forståelse av folkevandringer, innblandinger av andre etniske grupper, o.l.

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte Morten Mattingsdal

for fire måneder siden

Jeg synes vel at dette er interessant og informativt, men kanskje ikke helt så avgjørende som Benedictow hevder. Haplogruppe V er f.eks beregnet å være ca 14.000 år gammel, fra Europa, og funnet i Ural. Dette er nevnt i den ene studien over.

Jeg har liten peiling på dette. Jeg har stort sett bare lest dette stoffet overfladisk. Utvalget i den ene studien var også liten.

Jeg velger nok å være litt distansert. Jeg har gitt uttrykk for litt distanse for å problematisere for enkle konklusjoner, ut fra for raske og for enkle koblinger.

Ellers har nok samene og andre i nord hatt en del kontakt østover med jevnlig påfyll av genmateriale. Hva som relaterer til hvilket nivå i tid trenger jeg mer tid for å vurdere. Den korteste artikkelen virker for enkel og alt for generell.

Rapporter

0

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Morten Mattingsdal

for fire måneder siden

Og hva betyr det at det kommer inn et lite innslag av en genvariant? Feilen som blir begått av mange er at dette tolkes som en innvandring av et helt folk.

Dette er en periode med økt handel østover. Da skjer det også genetisk utveksling. På samme måte som i norsk bronsealder i sør, for eksempel.

Rapporter

2

[Svar](#)

Debatt

Kort sagt

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/BWzXz7/usaklig-debattinnlegg-om-samisk-historie>

Usaklig debattinnlegg om samisk historie

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Historikerne [Emil Mård Vaadal Eliasson](#) og [Mikkel Berg-Nordlie](#) argumenterer i Aftenposten 22. mars mot [min kronikk om aktuelle spørsmål i samisk historie](#).

De tar avstand fra at samer kom historisk sent til Trøndelag (Fosen): «Tradisjonelt ble samene ansett for å ha bebodd sine områder i uminnelige tider.» De skriver at det ble anfektet «under 1800-tallets norsk-nasjonalistiske historieskriving».

Eliasson og Berg-Nordlie overordner viktigheten av førvitenskapelige oppfatninger. De bruker «historiker Yngvar Nielsen» (1843–1916) som skyteskive. Hans meninger om samene og deres historie er med rette kritisert. Å argumentere mot dem som mine meninger er grov stråmannsargumentasjon.

Faglig omtale av samer i Norge forutsetter empirisk støtte, datering av ursamisk språk og identitet, spor av ursamisk nærvær og genstudier (som har funnet uralske røtter).

Eliasson og Berg-Nordlie skriver at «Benedictow later til å mene at nordmenn har eksistert i 10.000 år». De argumenterer intensivt for hvor dumt det er, knytter det til Fosen og avslutter:

«Om det fantes nordmenn eller samer på Fosen for 10.000 år siden, må de ha vært tidsreisende fra fremtiden.»

Hva jeg faktisk skriver, er at de eldste spor av samisk kultur er fra de første århundrer etter vår tidsregning, og at det da «hadde bodd mennesker i Norge i over 10.000 år helt opp til kysten av Finnmark», og at det norske folk nedstammer fra dem. Mer stråmannsargumentasjon av Eliasson og Berg-Nordlie.

De to avviser at norsketnisk bosatte i Nord-Norge innførte bruk av tamrein, samt betydningen av at stormannen Ottar ca. 890 etter vår tidsregning nevner at han eide flere hundre tamrein.

De hevder at samisk reindrif er fra middelalderen, selv om det nevnes i Norge først på 1600-tallet. Vilkarlig hevder de at Ottar som norske bønder senere «kan gjerne ha hatt sytingsrein hos samer». Men Ottar levde i vikingtiden. Unntatt sjøsamer var samer jegere og sankere til 1600-tallet og har da ikke holdt tamrein.

De gjendriver synsmåter bygget på kilder og data med fantasidata.

Ole Jørgen Benedictow, professor emeritus, Universitetet i Oslo, Institutt for Arkeologi, konservering og historie, Seksjon for historie

- **Per Tore Bech Nygård**

for fire måneder siden

Stråmannsargumentasjon fra same-aktivistisk hold er vanlig, så også fra Eliasson og Berg-Nordlie.

Benedictow er en seriøs historiker som fortjener anerkjennelse og respekt. Her setter han skapet på plass.

Rapporter

19

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

for fire måneder siden (redigert)

Jeg har allerede, for min del, konstantert at samene ikke er urfolk, hverken på Fosen, eller i Norge. Men en tidligere regjering har gitt dem betegnelsen urfolk, så da er det som det er. Kanskje bør den fjernes igjen?

Rapporter

15

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

Det er ikkje berre Benedictow av arkeologane som hevdar at samar ikkje er urfolk i Norge. Det gjør også Arnljot Elgsæter. Alt tyder på at samane kom til norske område tidligast for 2000 år sidan. Da hadde folk budd her i fleire tusen år:

<https://www.samiskdna.com/>

"På enkelt og tydelig norsk forteller de nye DNA resultatene at det å hevde at nord-samene er Nord-Kalottens urbefolkning, er like kunnskapsløst og tullete som det å hevde at de spanske conquistadores er urbefolkninga i det som i dag er de spansktalende delene av Sør- og Mellom-Amerika."

Rapporter

10

Svar

-
- **jostein.bergstol**

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Når ble Benedictow og Elgsæter arkeologer? Om man vil se på arkeologisk forståelse av dette så kan man jo begynne med standardverket "Samenes historie fram til 1750". Der finner man en helt annen historie.

Rapporter

1

Svar

-
- **Niri Baklid**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Du har vel rett i at det var feil å kalle dei arkeologoar. Benedictow er ein kjent professor i historie og var tilsett ved Arkeologisk Institutt.

https://no.wikipedia.org/wiki/Ole_J%C3%B8rgen_Benedictow

Arnljot Eggen er biofysikar og var professor ved NTNU. Artikkelen hans handlar om bakgrunn for samisk språk og for samisk DNA.

Rapporter

4

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Instituttene for arkeologi, historie og konservering ble slått sammen for noen år siden. Fagene ligger ikke lokalisert samme sted, og har fint lite kontakt. Det gir ingen arkeologisk kompetanse.

Rapporter

0

[Svar](#)

---

o **Niri Baklid**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Du kan lesa artikkelen om Benedictow i Wikipedia for å finne kompetansen hans.

Rapporter

1

Svar

○ **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Historie er da ikke bare begrenset til arkeologi (!), men kan heller sees på som en tverrfaglig disiplin. Også moderne teknologiske nyvinninger kan være til stor hjelp. For ikke å nevne språkvitenskap, sosiologi, geografi, litteratur, slektsgranskning m m.

Rapporter

1

Svar

• **Arne Jensen**

---

for fire måneder siden (redigert)

Ole Jørgen Benedictow arbeider i et vanskelig landskap mht genetikk. Han nevner her uralsk opphav. Jeg er slett ingen genetiker og har bokstavelig talt bare kikket på noe av det genetiske materialet som er publisert.

Hvis jeg forstod dette riktig, er opphavet fra Ural som jeg leste om knyttet til haplogruppe V, og er mitokondrielt dna, dvs DNA som bare overføres via kvinnelige forfedre. Det betyr at ural som "opphav" ikke er knyttet til mennene, men til kvinnene disse tok til ektefelle.

Disse kvinnene kan ha vært nord i Norge fra før samene kom. De kan også funnet sammen med ursamene før samene innvandret.

Denne DNA-gruppen bestemmes ofte som europeisk, selv om den også finnes i Ural, og man ser da for seg en vandring østover til Ural, og også nord til Finland og videre til Nord-Norge. Men dette er kvinnenes historiske arvematerialers vandring. Dette linker ikke kvinnene til samisk opphav i Sibir, og språket må fra denne vinklingen ses på som mer "tilfeldig". Man kan ha tilegnet seg språket gjennom vandring(er), eller fått det senere.

Dette er én av flere studier, og jeg har ikke studert dette skikkelig:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1181943/>

Bruk gjerne Wikipedia for å sammenligne:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Haplogroup_V_\(mtDNA\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Haplogroup_V_(mtDNA))

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Arne Jensen**

svarte slettet kommentar

for fire måneder siden (redigert)

Grunnen til at jeg nevner dette med kvinner spesielt er at man gjerne snakker om at ursamene var vandrende menn som fant seg kvinner her i Norge.

Benedictow´s henvisning til Ural, er egentlig europeisk DNA, og fra kvinnelige slektslinjer; gjerne tenkt fra baskisk område i Spania jf. min link til Wikipedia. Det problematiserer et østlig opphav for samene.

Dette har ikke noe med å problematisere kvinner å gjøre, men om å gjøre opphavet fra Ural noe mer komplisert ut fra DNA.

Jeg har egentlig ingen faste meninger om samenes opphav, og tror alle er tjent med å være så åpne som mulig for både DNA-forskning og arkeologiske teorier. De siste bør stemme overens med DNA-forskningen - så lang det er mulig. Arkeologi uten DNA-dokumentasjon vil ha store mangler og tvil heftet ved seg, men er selvsagt ikke tilbakevist uten at man kan belegge eventuelle funn.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

Først vil eg seia at sentrum for spreininga av den finsk-ugriske språkfamilien blir rekna å vera Karelen. Når det nå finst finsk-ugriske språk både i Ural, Sibir, Estland, Kola-halvøya, Finland og Norge,

viser det folkevandring. Dei første samane i Norge var altså sjøsamar og jegerar ca. for 2000 år sidan. Ein enkelt jeger i eit nytt område kan

ikkje etablere hevd for språket sitt blant dei som budde der frå før.

At eit språk utviklar seg i eit nytt område, viser at det var fleire saman

som snakka same språket.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

[svarte](#) Niri Baklid

for fire måneder siden (redigert)

Dette gjelder DNA-spredning.

Spredning av språket er vanskeligere; kort sagt fordi det er vanskelig å vite hvilket språk folk snakket i hvilken periode.

Prinsipielt kan samisk også ha utviklet seg både før og etter at ursamene innvandret.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Ole Drønen**

[svarte](#) Arne Jensen

for fire måneder siden (redigert)

Det er ikke slik at alle land i verden har noe urfolk i dag. Og da mener jeg urfolk i ordets rette forstand, ikke i politisk forstand. I Norge har samer urfolkSTATUS basert på et politisk vedtak der man har bestemt at samer skal falle inn under en konvensjon som gir spesifikke rettigheter. Man kan ikke vedta politisk at noen er et urfolk hvis man

baserer seg på ordets betydning. Bare som en klassifikasjon i en konvensjon. Noen her mener at politiske vedtak definerer hva urfolk nå "egentlig" skal bety. Det er jeg uenig i. Det ville blant annet innebære at skiftende styresmakter i ulike land rundt om i verden kunne endre hva som er et urfolk frem og tilbake avhengig av hvem som til en hver tid har makten. Slik at man kan være urfolk den ene dagen, og ikke et urfolk den neste. Det ville også innebære at urfolk rundt om i verden ikke kan kalles urfolk hvis politiske ledere i landet ikke vil ha noe urfolk, eller at de heller vil ha "feil" urfolk. Det er derfor meningsløst å si at et politisk vedtak definerer hva ordet urfolk betyr.

Det har blitt linket til denne siden mange ganger
nå: <https://www.samiskdna.com>

Nedenfor sikter jeg ikke til deg Jensen.

Jeg anbefaler å lese hele og heller begrunne uenigheter i forhold til det som står der, og med saklige faglige argumenter. Ikke noe om at "jeg har en spesiell tittel som gjør at jeg har rett". Hvis tittelen har noe reelt innhold må man i det minste klare å begrunne det man påstår på en saklig måte uten å fremstille andre som dumme eller uvitende. Jeg sier ikke at jeg er enig i alt der, det er jeg ikke, men her er sammendraget:

"Den første generasjonen nord-samiske barn ble født for ca. 2000 år siden på kysten av Finnmark. Usikkerheten i dette tallet er ikke mer enn pluss/minus noen få hundre år. Disse var alle resultatet av et møte mellom kvinner fra den lokale stein-alder urbefolkninga og menn fra en annen genetisk sett urelatert jern-alder urbefolkning med nord-sibirsk aner. Disse to urbefolkningene var:

1) Kvinner fra den lokale stein-alder urbefolkninga i Finnmark som snakket et proto-skandinavisk /Paleo-europeisk språk. Legg her merke til at 95% av genomet til disse stein-alder kvinnene kommer fra de opprinnelige vest-europeiske stein-alder menneskene (WHG) som var de første som bebodde den isfrie kysten av Norge ved slutten av den siste store istida for ca. 12000 år siden.

2) Jern-alder menn med nord-sibirsk aner (proto-finner for 2000 år siden) som snakket et finno-uralsk språk. Det kommer derfor ikke som noen overraskelse at farslinjene til 100% nord-samiske reindriftsfamilier via Finland går helt tilbake til den nomadiske urbefolkninga som levde i Nord-Sibir mange tusen år tilbake.

Den første kontakten mellom disse to genetisk forskjellige urbefolkningene resulterte i et y-kromosom genocide (y-genocide) hvor alle lokale stein-alder menn og gutter enten ble drept eller fordrevet av de nyankomne jern-alder mennene. Denne type brutalitet var ikke så uvanlig på denne tida. Kanskje litt overraskende

var det også vanlig at slike mannlige erobrerne adopterte kulturen og levemåten til de erobrede befolkningene. Det var et eksempel på dette som også fant sted på finnmarkskysten for ca. 2000 år siden. Det finsk-ugriske språket ble normen i den nye genetisk sett blandete populasjonen, men de fleste paleo-europeiske lokale stedsnavn og ord som beskrev den opprinnelige kystbefolkningens forskjellige daglige aktiviteter, inkludert ord knyttet til fiske og jakt på marine pattedyr som seler og kvaler, ble alle tatt opp som lånord i det nye nord-samiske språket.

Den forhistoriske etniske DNA-profilen til nord-samer viser 44% skandinaviske stein-alder aner, 44% nord-sibiriske aner og ca.12 % aner fra bronse-alder nomadiske kvegdrivere fra sør-østre deler av Europa. Dette at prosentandelene for de to første etniske gruppene har samme størrelse, er normalt en sterk genetisk markør for at nord-samene er resultatet av et Y-kromosom genocid. Legg også merke til at nord-samenes genom ikke viser noen admix med moderne finner/kvener eller "vikinger". Det er ganske bemerkelsesverdig at nord-samene helt fram til for 200-300 år siden, genetisk sett, hadde nærmest null kontakt med sine geografisk sett nærmeste naboer. Det kunne nok ha vært en del eksport av gener, for eksempel via vakre kvinner slik det er beskrevet i vikingesagaene, men tydeligvis meget liten slik import.

De nye dataene skisserer et enhetlig historisk bilde hvor sjø-samene for første gang ikke bare er med, men også spiller en sentral rolle. De nye funn indikerer at sjø-samene alene var bærerne av hele den nord-samiske kulturen for de første 1000 årene av den eksistens."

Rapporter

3

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte Ole Drønen

for fire måneder siden

Samisk DNA er etter det jeg erfarer ganske komplisert. Det jeg har problematisert er DNA-funn fra Ural.

Faktisk er dette med DNA hos samene så komplisert at bare spesialister kan ha meninger som antyder sammensetninger.

Andelene av ulike grupper du nevner virker ikke overbevisende for meg, uten at jeg har peiling. Jeg har sett ulike slike beregninger.

Jeg har ingen meninger om samene skal være et urfolk eller en minoritetsgruppe. Samene er åpenbart etniske grupper som har utviklet seg i Norge, og derfor skal ha vern. Først eller senere er en IKKE-sak, og er ikke relevant.

Ellers er jeg en av dem som har spredt linken du henviser til. Jeg liker likevel ikke for bombastiske meninger om dette fagfeltet som er i startfasen. Jeg har derfor linket til en litt mer problematiserende DNA-undersøkelse. Bare for å holde problematikken litt mer i ærefrykt for de utfordringene DNA-undersøkelser gir.

Jeg er heller ikke mest interessert i samers DNA, men mer interessert i generelle folkevandringer generelt og utviklingen av verdens folk spesielt. En bok av David Reich anbefales: who we Are and how we got here.

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

svarte slettet kommentar

for fire måneder siden

Ca 61% av Norges befolkning har asiatisk DNA, hvis en regner med indoeuropeisk DNA.

DNA på denne måten må forstås som lag på lag; som å sette en agurk på høykant og se på lag etter lag fra toppen og nedover.

Alle befolkninger er gatemix.

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

svarte slettet kommentar

for fire måneder siden

Asiatisk DNA er ikke spesielt for samer. Innlegget i dag som nevner Ural, peker egentlig på et lag med europeisk DNA; antatt å komme fra Iberia, jf. min Wikipedia link.

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Frank Olsen**

---

for fire måneder siden

Problemet består, samer eller lokalbefolkning: Skal vi bygge ut grønn energi med vindmøller, går det ut over dyr - og mennesker!

Om vi skal ta mer hensyn til reinsdyr som beiter under dem enn mennesker som må bo "under dem", må da foglarne vite.

Etter min mening er det ingen vits å diskutere hvem som var først - og dermed rettmessige eiere til områdene.

Regner med at staten forvalter Norge, selv om jeg vet samiske interesseområder er underlagt samene selv som urfolk.

Finmarksvidda kvalifiserer! Spørs om Fosen-halvøya gjør det samme...

Rapporter

0

[Svar](#)

Debatt

Kort sagt

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/API8rM/siste-runde-om-samer-og-urfolk-i-norge>

Siste runde om samer og urfolk i Norge

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Førsteamanuensis og arkeolog Jostein Bergstøls [innlegg 31. mars](#) mot [min kronikk av 22. mars](#) om hvorvidt samer er urfolk i Norge, er problematisk. Hans overordnede syn er at «Konkurransen om hvem som kom først, må ut av urfolksdebatten».

Ifølge store internasjonale ordbokverk som for eksempel Oxford og Cambridge Dictionary, La Rouse og Merriam-Webster Dictionary er urfolk, aboriginer eller innfødte (indigenous peoples) folk som levde først i et område, især før europeisk kolonisering.

FNs permanente forum for urfolks spørsmål [sier](#) at «Innfødte folk: De er etterkommerne – etter en vanlig definisjon – av dem som bebodde et land eller en geografisk region på den tiden da folk av andre kulturer eller etnisk bakgrunn ankom» og ble dominerende.

Bergstøls påstand om at urfolksdebatten ikke skal dreie seg om førstebruk av områder, er derfor spesiell.

Han viser til at Høyesterett ikke bygger på den definisjonen for sin dom. De viser til Ilo-konvensjon (Den internasjonale arbeidsorganisasjonen) nr. 169, som sier at urfolk bebodde et

område før statlige strukturer (rikssamlingen). Bergstøl vil altså utelukke en vanlig faglig begrepsbruk til fordel for en politisk tilpasset begrepsbruk.

Mer spesielt løser Bergstøl samefolkets historiske nærvær fra det spesifikt etnisk samiske, som kan empirisk belegges, saklig prøves og dateres.

Data viser ursamisk nærvær i Norge i de første hundreår etter vår tidsregning. Da har det bodd folk i Norge i 10.000 år.

Bergstøl lanserer et datafritt alternativ, at forholdet mellom samer og norsk kultur gjennom steinalderen og senere er «som en mangroveskog, hvor røttene vokser sammen, splittes og igjen vokser sammen [...]». Dette er en analogi, som faglig brukes til å generere hypoteser, som så må prøves empirisk. Bergstøl bruker analogien som dokumentasjon og anviser ikke hvordan hypotesen kan prøves. Det er uvitenskapelig.

Bergstøls innlegg har mange løse påstander som plassrammen ikke tillater å gå inn på. Enda en gang: Samisk nomadisk reindrift er ikke påvist i Norge før på 1600-tallet. Ottar hadde flere hundre tamrein 600 år før.

Ole Jørgen Benedictow, professor emeritus, Universitetet i Oslo, Institutt for Arkeologi, Konservering og Historie, Seksjon for historie

- **Per Tore Bech Nygård**

for fire måneder siden (redigert)

ILO 169 er en revisjon av ILO 107 fra 1957, som omhandlet de samme marginaliserte gruppene. Da valgte Norge ikke ratifikasjon, med begrunnelse "dette spørsmål er ikke aktuelt for Norge." (Inst. S. Nr 68 - 1958).

I St. prp. nr. 36 (1958) kalles denne «Konvensjon nr 107 om vern og integrering av innfødte og andre befolkningsgrupper som helt eller delvis lever under stammeforhold i selvstendige stater».

I 1990 ble altså beslutningen motsatt. Men i St. prp. nr. 102 (1989-90) ble den norske teksten i ILO 107 fra 1958 endret til «Konvensjon nr 107 om Vern og integrering av urbefolkninger og andre folkegrupper som helt eller delvis lever under stammeforhold i uavhengige stater». Mildest talt en merkelig språklig endring, som virker manipulerende.

Urbefolkning betyr, slik Benedictow påpeker, ifølge datidens - og nåtidens - ordbøker og oppslagsverk opphavelig eller opprinnelig befolkning. Regjeringen har senere endret sin betydning av ordet til noe langt mer finurlig som synes å passe bedre til den "norske versjonen" av ILO 169:

«folk i selvstendige stater som er ansett som opprinnelige fordi de nedstammer fra de folk som bebodde landet eller en geografisk region som landet tilhører, på det tidspunkt da erobring eller kolonisering fant sted eller de nåværende statsgrenser ble fastlagt og som, uavhengig av sin rettslige stilling, har beholdt noen eller alle av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner.»

Men samer vil faktisk ikke passe inn i noen av versjonene - hverken den opprinnelige eller den nye tilpassede. Skal man bruke den tilpassede som kan indikere grensefastsettingen mot Sverige i 1752, så var landet/landsdelen bebodd av flere andre grupper - nordmenn, innvandrede finner og svensker og enda flere. Altså er alle som bebor landet, spesielt i nord, etterkommere av "urfolk".

Hvorfor da særbehandling av samer og rangering i en såkalt "to-folks-løsning"? Det er god grunn til å reise spørsmålet om vi ønsker en slik innretning av samfunnet, på bekostning av likeverdet som har vært et viktig fundament for en demokratisk samfunnsutvikling.

Den diskusjonen har ikke vært tatt på en grundig måte, og nå virker det som om myndighetene og store deler av media unnviker det hele.

Rapporter

24

Svar

- **Niri Baklid**

---

for fire måneder siden (redigert)

I det offentlige Norge har tydeligvis nemninga "urfolk" eller "urbefolkning" endra seg etter at Norge som einaste nasjon med samisk befolkning ratifiserte ILO-konvensjon 169 i 1990. Det er 24 nasjonar alt i alt som har underteikna konvensjonen, flest i Sør- og Mellom-Amerika.

Benedictow skriv: "Bergstøl vil altså utelukke en vanlig faglig begrepsbruk til fordel for en politisk tilpasset begrepsbruk." Det som skjedde i 1990, var nok at regjeringa sendte saka til uttale ved Universitetet i Tromsø, som alt da hadde fått einerett som samisk-ekspertar. Dermed underteikna Norge som første land ILO-konvensjon 169, og samane

vart urfolk i Norge ved eit politisk vedtak.

Rapporter

19

Svar

○ **Bjørn Thorell**

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden (redigert)

Det mener jeg du har helt rett i. Kun 24 nasjoner og kun 5 fra Europa, har signert avtalen. Følgende land har sluttet seg til konvensjonen og ratifisert den per følgende dato;

1. Norge (20. juni 1990)
2. Mexico (5. september 1990)
3. Bolivia (11. desember 1991)
4. Colombia (7. august 1991)
5. Costa Rica (2. april 1993)
6. Paraguay (10. august 1993)
7. Peru (2. februar 1994)
8. Honduras (28. mars 1995)
9. Danmark (22. februar 1996)
10. Guatemala (5. juni 1996)
11. Nederland (2. februar 1998)
12. Fiji (3. mars 1998)
13. Ecuador (15. mai 1998)
14. Argentina (3. juli 2000)
15. Venezuela (22. mai 2002)
16. Dominica (25. juni 2002)

17. Brasil (25. juli 2002)

18. Spania (15. februar 2007)

19. Nepal (14. september 2007)

20. Chile (15. september 2008)

21. Nicaragua (25. august 2010)

22. Den sentralafrikanske republikk (30. august 2010)

23. Luxembourg (5. juni 2018)

24. Tyskland mars 2021

EDIT;

Når definisjonen av Samer som urfolk er så forskjellig at kun Norge har ratifisert ILO 169, ingen andre land med Reindrift-Samer (Sverige, Finland og Russland) har gjort det samme.

Reindrift har i tillegg over 20 ulike etniske folkegrupper som driver reindrift. Reindrift praktiseres i Norge, Sverige, Finland, Russland, Mongolia, Kina, Alaska, Canada og Grønland.

- Ingen av dem har ratifisert ILO 169!

I det hele tatt er det kun 5 av EU landene som har ratifisert avtale, de 4 andre innen EU har ikke Samer.

Grunn til å stille spørsmål og søke svar?

Rapporter

9

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

---

for fire måneder siden (redigert)

Jeg er helt enig i dette som blir lagt fram her av Benedictow. Jeg påpekte i kommentaren min til Bergstøls, at definisjonen av urfolk, er nettopp poenget, og kan ikke utelates i en diskusjon. Da blir jo en diskusjon uten en felles forståelse. Bergstøls innlegg var veldig spesielt. Og jeg er enig, fra Bergstøls side, bør diskusjonen være død. Så min konklusjon er at samene

ikke er urfolk pgs bosted(srett) i tid, men fordi det ble gjort en politisk avgjørelse.

Rapporter

19

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden (redigert)

Når ein tenkjer på kraftsituasjonen, næringsdrift og tilbakegangen av

folketalet i Finnmark, bør finnmarkingane takke dei politikarane som sto

på for å få bygd ut kraftverket i Alta. Også den utbygginga var oppe i

Høgsterett i 1982, men det var før Norge visste at samar var "urfolk".

I dag hadde Høgsterett nekta utbygging med henvisning til at Norge

har ratifisert ILO-konvensjon 169. (som einaste land med samisk

befolkning) Reindriftssamar har jo dratt nytte av dette, fordi dei har

vetorett mot anna næringsutbygging.

Rapporter

10

Svar

- **Unni Jakobsen**

for fire måneder siden

Samiske dialekter regnes om østersjøfinske. Samer har sin opprinnelse i det sørlige Karelen. De har møtt old-nordisk språk på 400-tallet, i runetiden og folkevandringstiden. Alle samiske ord for jordbruk, båtbygging og havfiske, er avledet av old-nordisk på 400-tallet e. Kr.f.

Samene har tradisjonelt vært nomader og sankere.

Det bor ca. 30 finsk-ugriske grupper mellom Ural og Norge.

Samer er mest lik komier.

Samer er og var et utrpeget blandingsfolk allerede før de kom til Norge.

Fin betyr jeger og vandrer, og blir feilaktig oversatt til same.

Fin, avledet av fen, kan også bety myr.

Kven, avledet av kvein, betyr gress og gresslette.

Geografiske navn på fin- og kven i Norge, blir feilaktig tillagt samer og kvener.

Kvener regner seg som den nordligste gruppen av finsk-ugriske folk.

De hadde et eget område i bunnen av Botnhavet som ble annektert av Sverige på 1300-tallet.

Finland var en del av Sverige til 1809, da området ble annektert av Russland. Etter 1809 var det mange samer, finner, karelere, kvener og russere som valgte å bosette seg i Norge. Sjekk folketellinger.

I Jemtland skal det være spor etter samer fra 1200-tallet.

Samer lærte tamreindrift av samojeder på 1600-tallet og førte reinen til Norge for å spare egne vinterbeiter i Sverige/Finland.

Lappekodisillen av 1751 skulle regulere lappers/samers nomadiske reindrift i Norge.

Kautokeino og Karasjok er gamle kvenske gårder.

Hvorfor er de i dag blitt samiske "kjerneområder"?

Inngifte mellom folk i nord har vært så omfattende, at SSB sluttet å angi etnisitet ca. 1930. Det var helt umulig.

Mange som i dag kaller seg samer, har aner som kom til Norge som kvener og finner utover 1800-tallet.

Etniske finner reiste til Alta/Kåfjord for å arbeide i gruver.

Disse bli i dag kalt "sjøsamers".

Finsk-ugriske grupper i Norden er en del av skandinavisk kultur.

Det gjelder også samer som har forlatt sin nomadiske tilværelse.

Det er en liten gruppe som gjerne vil være urfolk, og disse er knyttet til reindrift. Reinflokkene er blitt for store i forhold til areal.

Det er bakgrunnen for dagens samepolitikk og ønske om å etablere sapmi på tvers av landergrensene i nord, også Russland.

Hålogaland var et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola, ved Kvitsjøen. Grensen mot øst gikk langs vannskillet, og bjarmer skal ha vært nærmeste naboer i øst.

Når bjarmer angrep Hålogaland, var det nordmenn på Sørøya ved hjelp av andre nordmenn som forsvarte landet.

Det finnes norrøne fangststasjoner langs hele kysten i nord, også på Kola. Finneskatten var basert på maritim virksomhet, og hadde lite med samer å gjøre.

På 1200-tallet fikk en gruppe bjarmer og fjelfin lov å bosette seg i Norge av kongen, mot at de lot seg kristne. Disse er assimilert.

På 1950-tallet undret vi på hvor samene kom fra. Antakelsen var Asia.

Det er korrekt, men det asiatiske innslaget er grundig oppblandet.

Kola ble for øvrig gitt fra Norge til Russland så sent som i 1826.

Nordmenn har hatt næringsvirksomhet på Kola/Nordfjell og i Kvitsjøen/Gandvik til 1917.

Les finnmarkforlag.no og edl.no

Rapporter

13

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

"Alle samiske ord for jordbruk, båtbygging og havfiske, er avledet av old-nordisk på 400-tallet e. Kr.f."

Kult ! Eg har studert nordisk språk, men det visste eg ikkje.

Rapporter

7

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

MIn kilde er gamle artikler, blant annet i SNL som er slettet i digitalutgavene. Det meste om samer av nyskrevet av samer her.

Sjekk gamle papirutgaver av SNL.

Hålogalands historie er blitt omskrevet ved UIT, og denne gjengis ved andre universitet og høyskoler.

UIT bygger på Johnsen som har skrevet Nord-Norges Politiske historie og Finnmarks Politiske historie. Johnsen var inspirert av den finske historiker Jaakkola som var tonenangivende til 1960-tallet i Finland.

I dag sier finske historikere at Jaakkola sin historiefortelling er bygget på myter og sagn, og ikke er i samsvar med fakta. Konklusjonen er at myter og sagn i Finland, fremsettes som "vitenskap" ved UiT og de som kopierer UiT.

Les finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Rapporter

12

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden (redigert)

Som sagt tidligere, var det nok også UiT sitt syn på samane si rolle i Norge som var avgjerande da Norge som einaste nordiske land ratifiserte ILO-konvensjon 169 i 1990.

Nå har jo Tromsø IL fått sin Romsa stadion, og det synes eg er greitt.

Rapporter

3

Svar

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Hei Niri.

Jeg ble sjokkert da jeg leste denne fra 2017 for noen uker siden). <https://www.itromso.no/meninger/i/23E4K4/samer-er-ikke-det-forste-det-opprinnelige-folkeslag-i-norge-det-er-uomtvistelig>

Les spesielt første avsnitt.

Etter det har flere skrevet om UiT ikke er uavhengig, slik du også antyder vedr. 1990. Fra før kjenner jeg til Per Tore Bech Nygård som jeg oppfatter som kunnskapsrik på området.

Når har Unni Jakobsen også servert informasjon om

i Finnmark Forlag, da undres jeg.

Håper du, som kan dette og er fagperson på område, vil skrive hva du oppfatter når du leser på Finnmark Forlag , Teser.

God Påske!

Rapporter

7

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden (redigert)

Takk for link ! Bemanninga ved Samisk senter ved UiT forundrar meg ikkje! Det var slik det var med AKP(ml) blant studentar på

universiteta da eg studerte på 70-talet. Elles er det litt begrensa
kva eg rekk å lesa nå i påska. (Det er språk eg er fagperson på)

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

Absolutt alt Nordmark skriver er korrekt. Samerett er rent
tanke-spinn. Det er et stort tankekors at faget "samerett" i det hele
tatt eksisterer.

Les også edl.no. Det står for etnisk og demokratisk likeverd.

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Takk for alle gode bidrag så langt.

Vi får nyte påskedagene.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Takk for dine bidrag, jeg leser meg opp på tema.

Er en av dem som har latt dette tema skure å gå - ikke brydd meg.

Etter debatten i NRK, vil jeg nå ha begrunnelsen for å ratifisere ILO 169, samt hvorfor den evt ikke skulle blitt ratifisert.

Så langt, takk for dine bidrag.

Rapporter

2

Svar

---

o **Mette Molland**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

For balansens skyld, kanskje?

<https://www.itromso.no/meninger/i/zrordb/edl-organisasjonen-som-lever-av-a-spre-konspirasjonsteorier-om-samer>

<https://www.nrk.no/sapmi/edl-lanserer-ny-konspirasjonsteori-1.7530627>

For ordens skyld: Etter å ha lest så mye jeg kommer over, og har fulgt ulike debatter om temaet, mener jeg det er svært god grunn til å problematisere urfolksbegrepet knyttet til norske samer. Det virker også som om reindriftssamer har tatt mye av styringen i denne identitetspolitiske debatten, og at reindrift framstår som lite bærekraftig i lys av antall tamrein, og overhengende klimaendringer. Mitt overordna syn er at grønn energi i dette tilfellet er det viktigste, og at det er galskap å rive turbinene på Fosen.

Men her dukker det opp en bevegelse (edl) som ikke bare kommer med svært grove beskyldninger mot organiserte samer, og som ikke minst hevder at et helt forskningsmiljø på UiT lyver og bedriver forskningsjuks. Det er i drøyeste laget mener jeg.

Rapporter

2

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Det er sunt med skepsis. Du har sikkert fulgt med litt på andre innlegg

av Ole Jørgen Benedictow om samer som urfolk også. Eg har kikka

litt på artiklane til Jarl Hellevik og Per Arne Amundsen i edl.no. Dei

virkar veldig solide. Reindriftssamane har fått store særrettar etter at

Norge som første land ratifiserte ILO 169 i juni 1990. (Neste land var

Mexico i september!) Høgsterett legg dette som grunnlag for ein

viktig dom. Derfor er spørsmål om kva som låg bak vedtaket om

at samer er urfolk i Norge, veldig interessant.

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

Takk igjen for interessen. Fakta om samer og samepoltikk i Norge må bli spredt videre.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Det er fakta at UIT driver med forskningsjuks vedrørende Håloglands historie, geografi og bosetting. Hålogalands historie skrives om for å legitimere samer som urfolk i Norge.

Samerett er et nytt fag, og fremstår som det rene tankespinn for å ldegitimere samers rett til statlige eiendom.

Led finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Les edl.no

Les Ytreberg: "Handelssteder i Finnmark"

Hans Eidnes har skrevet "Hålogalands Historie".

Her er skattegrensen på Kola av 1326 plassert feil. Den var på Fiskarhalvøya. Hålogaland var et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola/Nordfjell ved Kvitsjøen/Gandvik.

Grensen mot øst gikk langs vannskillet.

Kola ble gitt bort fra Norge til tsarens Russland 1826 ved Karl Johan.

Det har vært norsk næringsvirksomhet på Kola og i Kvitsjøen til 1917.

Grensekommisjoner fikk hjelp at lokale kjentfolk som kunne fortelle hvor henholdsvis Norge og Sverige var.

Det er løgn at det ikke var grenser i nord.

Noe annet er at jeger og vandrere beveget seg over grensene.

Fin betyr jeger og vandrer, ikke same.

Fin blir feil oversatt.

Senere er fin brukt om folk som ikke snakker et skandianvisk språk.

Sjekk folketellinger i digitalarkivet.no, og les selv når slekter kom til Norge som kvener og finner, og i dag regner seg som samer.

Russland stenget grensen til Finland 1809, og mange finner valgte å bosette seg i Norge.

Dagens finske historikere synes å være mer korrekt i sin historieskriving, en nordmenn.

Rapporter

2

Svar

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Du skriver et annet sted: «Min kilde er gamle artikler, blant annet i SNL som er slettet i digitalutgavene. Det meste om samer av nyskrevet av samer her.

Sjekk gamle papirutgaver av SNL.»

Hvordan vil du dokumentere at nyere forskning er «juks/løgn»? Hvorfor veier gamle (utdaterte?) SNL-artikler tyngre enn nyere forskning? Mener du i fullt alvor at forskning på samisk historie er uetterrettelig FORDI den utføres av samiske forskere? Jeg synes dette er svært drøye påstander.

Rapporter

0

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Eg slo opp på "samer" i snl.no, og den artikkelen startar med

"Samene er et urfolk som har sine tradisjonelle bosettingsområder i Norge, Sverige, Finland og Russland. Landområdet som samefolket tradisjonelt bebod kalles Sápmi." Javel, tenkte eg da.

Så slo eg opp på "samenes forhistorie", som er skrivi av Mikkel Berg-

Nordlie ved Oslo Met, som også er samepolitikar. Den artikkelen er

ekstremt ullen, og han later som samane var ein del av "Norden" alt

i steinalderen, f.eks. "Det er i Nordens steinalder vi finner egynnelsen

på samenes historie." Han brukar Karlebotn-funna (datert til ca. 2000 f,Kr) som eksempel på samisk aktivitet, og skriv vidare: "Lenger sør, i Østerdalen, finner vi spor etter ei befolkning som brukte slipte redskaper av skifer." Javel. tenkte eg, var det samar? Kva vil Ole Jørgen Benedictow seia til dette? For meg framstår Mikkel Berg-Nordlie som politkar og tåkefyrste av samehistoria, ikkje historikar.

Rapporter

1

Svar

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Les finnmarkforlag.no og edl.no

Rapporter

1

Svar

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Samene er i ferd med å omskrive historien for å legitimere seg som urfolk. Man bør lese gamle papirutgaver av leksika.

Det synes å være en bevisst strategi fra samaktivistenes side, å påstå at det har vært samisk bosetting over hele nordkalotten fra steinalderen av. "Fin" blir misvisende oversatt tll same, men betyr jeger og vandrer. Det verste er at disse samiske eventyrfortellingene tas inn i dagens lærebøker.

Samer tror i fullt alvor at nordmenn har kolonialisert "deres område".

Sameraktivistene arbeider for et "sapmi" på tvers av landegrenser i nord, også Russland.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Nei. Du kan svare meg, med dokumentasjon. Du framstår som mer og mer useriøs her.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Fakta taler for seg. Les finnmarkforlag.no med vekt på teser.

UiT har konsekvent omskrevet Hålogalands historie for å legitimere samer som urfolk i Norge. Det er gitt flerfoldige millioner kroner til samisk forskning. Som man roper i skogen, får man svar.

Hvem er interessert i arkeologisk - og norrøn forskning vedr. Hålogaland? Finnes det øremerkede midler til det?

Den såkalte forskningen ved UiT er så politisert at den hindrer utvikling av ny kunnskap om nordområdene som er valid og reliabel.

Sametinget har nedlagt forbud mot publisering av dna vedr. gamle levninger. Disse var ikke samer.

Finsk-ugriske folk har sin opprinnelse i området mellom Ural og Volga. De første gruppene nådde dagens Finland for 2000 år siden. Finsk-ugriske grupper er knyttet til kamkeramikk, men det har vært et

annet folk som laget keramikken før finsk-ugriske folk inntok området.

Rapporter

2

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Jeg er helt seriøs og bygger kun på fakta om nordområdene, ut fra vi vet i dag. Les de kildene jeg har vist til.

Historikere som Ytreberg og Hans Eidnes var meget aktede i sin tid.

Alle kan lese folketellinger i digitalarkivet.no

At oppgitt etnisitet ikke alltid er i samsvar med realitetene, er en annen sak. Stort sett var det etniske svensker og nordmenn som fikk feil benevning.

Rapporter

2

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Det er lett å holde seg til fakta ved å sammenligne dagens politiserte historieskriving ved UIT og såkalte samer med etablering av sapmi som agenda- med seriøs historieskriving som baserer seg på originale dokumenter og faktiske hendelser i Norge og Hålogaland.

UIT og SNL-holder absolutt ikke mål.

Les finnmarkforlag.no med henvisning til dokumenter på originalspråk.

Det bor også folk i nord som kan fortelle den sanne historien som eget område. De vet at det "samiske perspektivet" mangler kontakt med virkeligheten. Husk at samer er et utpreget blandingsfolk og opprinnelig nomader og sankere med opprinnelse i det sørlige Karelen jfr. samiske dialekter som er østersjøfinske.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Du kan lese de kilder jeg har henvist til.

Det er dagens samifisering med etablering av sapmi som er useriøs.

Det er utrolig at media, forskere, politikere og menigmann har så lite kunnskap om eget samfunn, at de tar dagens samiske eventyrfortellinger for fakta.

Noe annet er at samepolitikken er skadelig for samfunnet og en fare for Norges sikkerhet.

Du- i likhet med mange- må sette seg bedre inn i fakta om historie, geografi og bosetting i nord.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Det er nettopp løgn og bedrag denne artikkelen handler om.

Hålogalands historie blir helt bevisst omskrevet for å legitimere samer som urfolk i Norge. Målet er etablering av et sapmi på tvers av landergrensene i nord. Samerett forsøker å legitimere samers

eiendomsrett til statlige eiendom. UIT og samer med kopister, hevder stadig vekk at samer er urfolk i Norge. Det er ikke sant.

Håløygene og deres aner er urfolk i nord. Finsk-ugriske grupper trengte seg på fra 1700-tallet spesielt, og samene var den siste gruppen som kom. Kvener hevder de var den nordligste gruppen av finsk-ugriske folk, som før øvrig i dag lever fra Ural til Norge.

Det er vel kjent at sametinget hindre kunnskapsutvikling i nord.

Sannhet om historie, geografi og bosetting i nord, passer ikke inn i deres påstander om samer som urfolk og krav om eiendomsrett til statlig eiendom.

Rapporter

0

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

for fire måneder siden

Siste runde om "samer som urfolk" skjer når sametinget er avviklet sammen med samisk reindrift. Samepolitikken er en fare for Norges sikkerhet og forsvar. Les edl.no

Rapporter

5

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Nå drar du han veldig langt, men takk for link !

I edl.no fann eg fann eg f,eks. Jarl Hellevik:

<https://edl.no/2022/08/15/ble-stortinget-villedet-da-de-anbefalte-ratifikasjon-av-ilo-konvensjon-nr-169/>

og Per Arne Amundsen:

<https://edl.no/2022/03/31/ilo-169-et-bestillingsverk/>

Rapporter

6

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Samepolitikken bidrar til avfolkning av områder. Alle er bekymret for avfolkning, men få ser sammenhengen med dagens samepolitikk.

Riksrevisor, som i utgangspunktet hevder vi har "forpliktelser overfor samer", har også uttrykt at avfolkning i Finnmark er en sikkerhetsrisiko. Avisen Nordlys er på en ene siden ivrig talsmann for samer i Norge, og på den andre siden engstelig for avfolkning i nord.

Poenget er at samisk reindrift og sametinget som dets talerør, hindrer all utvikling der det måtte finnes en rein eid av samer.

Les også nordlys.no og nordnorskdebatt.no

Målet med dagens samepolitikk, er å etablere sapmi på tvers av landegrensene i nord, også Russland.

Det må betegnes som en stor sikkerhetsrisiko for Norge.

Rapporter

6

[Svar](#)

---

o **Bjørn Thorell**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Du skriver; "Poenget er at samisk reindrift og sametinget som dets talerør, hindrer all utvikling der det måtte finnes en rein eid av samer."

Enig i konsekvenser, men det er norsk politikk manglende fasthet som er problemet.

Slik sett er jeg ikke redd for Sampi, men redd for norske beslutningsvegring for å tilfredsstille 600 familier på bekostning av alle andre.

Eksempel; Motvind Norge AS er dyktige, de har nå fått styremedlem som er leder i Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL), Inge Danielsen, fra Røros - ikke langt fra Fosen.

Da vet vi hva saken egentlig handler om.

Reindriftssamene blir brukt i spillet om kraftproduksjon / vindkraft i Finnmark. Det blir energimangel og fraflytting fra Finnmark. Melkøya kan legges ned i 2030, da er CO2 avgifter ca 3,4 milliarder per år - om ikke gasskraftverkene er elektrifisert, men det er ikke mulig pga Rein ...

(850.000 tonn CO2e utslipp multipliser med 4000 i CO2 avgifter = 3,4 milliarder.)

Støre må sette sin politiske fremtid på spill.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden (redigert)

Har vi politikere og et Storting som lar seg dirigere av pressgrupper?

Det er ille for Norge at sameaktivister og private foreninger finner sammen i sak, og kan oppnå innflytelse i samfunnsutviklingen i Norge.

Hvem er i styret ellers for Motvind Norge AS?

Uavhengig av det, betyr samepolitikken en enorm utgiftspost som utelukkende bidrar negativt i samfunnet.

Rapporter

3

Svar

---

o **Bjørn Thorell**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden (redigert)

Politikere blir helt klart presset, jfr lakseskatt, Formueskatt og Fosen saken.

Her er styrelisten i Motvind Norge; <https://proff.no/roller/motvind-norge/oslo/medlemsorganisasjoner/IF9S49810PU/>

i tillegg har organisasjonen mer en 200 lokallag.

Motvind har mage falske "kronargumenter" som mikroplast. Bare kjøretøyene til samene slipper ut 100 ganger mer mer mikroplast en vindturbinene. Samene utslipp er begrenset til matfatet til reinsdyrene.

Bil / dekk og belter slipper ut mest mikroplast,

deretter kommer 1 million fritidsbåter

Vindturbiner 0,001% av totalen,

Vi har valgt høye kraftpriser og netto import fra 2026, i 2026 har Sverige 63 TWh for eksport.

Vi er ferdig ferdig som kraftnasjon. Mangler 11 THh bare til å erstatte hydrogen til industrien, 2 Twh til å erstatte bensin og diesel til biler, ATV og snøscooter osv., men men rimelig vindkraft vil vi ikke ha, heller flytende havvind 3x prisen.

Når samene til og med vil rive 171 turbiner som skal være med å dempe temperaturøkningen, er det like mye begynnelsen på kulturen til reindriftssamene.

I år 2100 vil årsgjennomsnittet for Karasjok øke fra dagens 2 grader til over 6 grader - forutsatt at verden klarer å redusere klimagassutslippene som avtalt - det tror ikke jeg.

Låst reinbeite i 2022, 2021, 2022 og nå i 2023 er alle en konsekvens av menneskeskapt klimaendringer.

Nyt påsken,

Rapporter

2

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden (redigert)

Eg var inne på finnmarkforlag.no og Teser. Det virkar utvetydig som det samiske miljøet ved UiT prøvar å forandre historia om Finnmark og

Nord-Troms, Det startar alt med areologien:

http://finnmarkforlag.no/tese_2017_8oktober.html

Trond Gabrielsen: "Arkeologi orienteres samisk og brukes etnopolitisk"

Arkeologar ved UiT påstår at det har budd samar i Finnmark

i fleire tusen år. Det er i direkte motsetning til det som historia har fortalt oss før.

Rapporter

1

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Fin betyr jeger og vandrer, og blir misvisende oversatt til "same".

Det sier alt om politiseringen av historien i Norge.

Du må spre korrekt informasjon om Hålogaland videre.

Rapporter

0

Svar

- **Lars E Hansen**

for fire måneder siden

Høyesterett har bestemt at samer er urfolk. Dermed basta. Det følger av Grunnloven at Høyesterett bestemmer i siste instans.

Det er utrolig at oppegående lesere av Aftenposten viser mer forakt for samer enn det man kan finne i nord. Jeg trodde for lengst dette var ryddet av veien. Litt av en jobb som gjenstår! Det viser iallfall hvor viktig urfolksbeskyttelsen er.

Rapporter

2

Svar

- **Per Tore Bech Nygård**

svarte Lars E Hansen

for fire måneder siden (redigert)

Kanskje du kan referere til når Høyesterett har bestemt det?

Rapporter

19

Svar

- **Erik Hoel**

svarte Lars E Hansen

for fire måneder siden (redigert)

Det er helt feil at Høyestesretten i Norge har bestemt at samene er urfolk. Høyesterett bekreftet at samene er urfolk i henhold til ILO konvensjonen:

"Norge har ratifisert den såkalte ILO-konvensjon nr. 169 om urfolks rettigheter. Artikkel 1 b) i den konvensjonen definerer hva som menes med urfolk. Den definisjonen har fått bred støtte i norske domstoler og Høyesterett skriver blant annet at «Det er ikke tvilsomt at samene etter denne definisjonen har status som urfolk i Norge»"

Det var ifm Selbusaken i 2001. Det er noe helt annet enn din påstand.

Rapporter

11

[Svar](#)

○ **Per Tore Bech Nygård**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden (redigert)

Selbu-dommen dreier seg om beiterettigheter. Og spørsmålet om samer som urfolk ligger ikke inn som en premiss for dommen eller i domsgrunnlaget.

Den uttalelsen du referer er kun et synspunkt fra èn av HR's medlemmer, nemlig Skogøy.

Grunnloven omtaler heller ikke samene som urbefolkning eller urfolk.

Rapporter

8

[Svar](#)

○ **Erik Hoel**

---

svarte Per Tore Bech Nygård

for fire måneder siden (redigert)

Som sagt, den bare bekrefter...

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Lars E Hansen

for fire måneder siden (redigert)

" ...viser mer forakt for samer ..."

Er ikke sikker på det. Samer er ikke det samme. For min del dreier dette seg om 3200 reindriftssamer av 40 - 80.000 samer.

Når definisjonen av Samer som urfolk er så forskjellig at kun Norge har ratifisert ILO 169, ingen andre land med Reindrift-Samer (Sverige, Finland og Russland) har gjort det samme.

Reindrift har i tillegg over 20 ulike etniske folkegrupper som driver reindrift. Reindrift praktiseres i Norge, Sverige, Finland, Russland, Mongolia, Kina, Alaska, Canada og Grønland.

- Bortsett fra Norge, ingen av dem har ratifisert ILO 169!

I det hele tatt er det kun 5 av EU landene som har ratifisert avtale, de 4 andre innen EU har ikke Samer.

Grunn til å stille spørsmål og søke svar?

Rapporter

12

Svar

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden (redigert)

Av finsk-ugriske grupper i Norden, er samene den siste som kom til Norge. Les Karsten Adriansen: "Er samene Finnmarks urfolk?" Svaret er et klart nei, og dokumenteres av forskning på området. Boken kan lånes på bibliotek. For øvrig var samene et utpreget blandingsfolk, allerede for de kom til Norge. SSB ga opp å angi etnisitet ca. 1939 grunnet omfattende inngifte blant alle grupper som bor i nord.

Husk at kriteriet for å melde seg inn i samemanntallet, er at 1 av 8 oldeforeldre kan ha snakket samisk. Å bruke betegnelsen "urfolk" på en slik person, er latterlig. De fleste som kaller seg samer har aner som kom fra Finland utover 1800-tallet, som kvener og etniske finner/kareler. Russere ble ikke talt som egen gruppe.

Les folketellinger i digitalarkivet.no

Rapporter

6

Svar

Debatt

Urfolk

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/0Qbz5A/hvilke-data-kan-benedictow-vise-til>

Hvilke data kan Benedictow vise til?

- Debattredaksjonen

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Jeg har registrert professor emeritus Ole Jørgen Benedictows debattinnlegg i Aftenposten med tittel «Siste runde om samer og urfolk i Norge» publisert 5. april.

Det jeg stiller spørsmål ved, er at Benedictow hevder at «data viser ursamisk nærvær i Norge i de første hundreår etter vår tidsregning. Da har det bodd folk i Norge i 10.000 år». Han oppgir ingen kilder.

Det finnes en rekke studier som antyder at det er sannsynlig at samenes formødre bosatte seg i Fennoskandia da isen trakk seg tilbake etter siste istid. Her er et par vitenskapelige artikler som Benedictow kan se nærmere på i første omgang: Sumkin VJ (1990): «[On the ethnogenesis of the Saami: an archaeological view](#)». Acta Borealia og Tambets et.al. (2004): «[The Western and the Eastern Roots of the Saami – The Story of Genetic «Outliers» Told by Mitochondrial DNA and Y Chromosomes](#)», American Journal of Human Genetics, 74: 661–682.

Det finnes mange flere vitenskapelige artikler man kan fordype seg i, også artikler fra 2022. Det første Benedictow må gjøre, er å vise til seriøse, fagfellevurderte og nøytrale artikler fra internasjonale tidsskrifter som kan støtte opp om det han skriver. Uten det kan vi ikke ha en seriøs dialog.

Når Benedictow finner frem data for å svare på mitt debattinnlegg, skal jeg komme ham litt i forkjøpet. Lingvistikkprofessorene Ante Aikio og Mikko Heikkilä, som har vært misbrukt av Benedictows meningsfeller, har gitt beskjed om at deres forskning ikke skal misbrukes til inntekt for meninger om at samene har innvandret i nyere tid fra Karelen, og meninger om at samene ikke er urfolk. Her har jeg referanser på dette: Luobbal Sámmol Sámmol Ánte (Ante Aikio): «[Mine skrifter gir ingen støtte for Hellesviks synspunkter](#)», Nordnorsk Debatt (10.02.22) og Trond Trosterud: «[Samisk sett frå eit språkhistorisk perspektiv](#)», Nordnorsk Debatt (26.04.17).

Aina Westrheim Ravna, professor, UiT – Norges arktiske universitet

- **Bjørn Thorell**

for fire måneder siden (redigert)

Fra UiT argumenterer kronikkforfatteren Aina Westrheim Ravna, Professor i farmakologi, for at forskning viser alle samers mor, er henne som vandret først ut fra Afrika. Det er da også alle andre mor, eller? Hvis ikke, hvem kom først til Norge?

Den desperate jakten på om Norge har ett, flere eller ingen urfolk fortsetter, jeg mener flere eller ingen - her er hvorfor.

Er ILO169 ratifisering er politisk hastverksarbeid - Samer som Urfolk ble en politisk beslutning, ikke basert på gener, ikke på definisjon urfolk , innfødt eller kolonialisert - som den internasjonale loven krever. Rett og slett et politisk ønske i Norge i 1990.

Konvensjonen ble vedtatt 27. juni 1989. ratifiserte av Norge som første stat 20. juni 1990. Kort tid mellom konvensjon vedtatt til ratifisert av Norge. Neppe detaljert analyse om hvilke rettslige konsekvenser av ratifiseringen av konvensjonen.

Sverige og Finland tok seg god tid, de har 34 år senere ikke ratifisert avtalen.

Noen mener årsaken til hastverket var regjering ønsket å være i forkant av en verdensomspennende urfolkskonferanse som skulle avholdes i Tromsø august 1991.

Ved den konferanse start, 14 måneder etter at Norge hadde ratifisert, var det fremdeles bare Norge som hadde ratifisert avtalen, dette fulgte;

2. Mexico (5. september 1990)
3. Bolivia (11. desember 1991)
4. Colombia (7. august 1992)
5. Costa Rica (2. april 1993)
6. Paraguay (10. august 1993)

Virker som ratifiseringen av konvensjonen var slett politisk arbeid, da med hensyn til å blande begreper som innfødt, urfolk og minoritet.

Kun 24 nasjoner har ratifisert ILO169, ikke Russland, Sverige eller Finland som alle har samer som driver reindrift - er de ikke urfolk der da? Heller ingen andre av de 20 etniske kulturene med reindrift har urfolk. Hvorfor bare Norge?

Forstår det nå slik at det er norske politikere, partier i det norske Stortinget, (ikke Sametinget) som er problemet.

Problemet er - slik jeg forstår det- norske politikere og tilknyttede byråkrater - samt at reindriftssamer selvsagt utnytter situasjonen av elendig politisk håndverk i Stortinget.

Er det i det hele tatt mulig å rydde opp i politisk slett arbeid?

Hva får vi om vi trekker oss fra ILO169?

Verst med dette er at folk stilles opp mot folk.

Leste en fantastisk kronikk fra en 82 årig same som 2021 utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden «for sin innsats for samisk samfunnsutvikling.» Han er krass mot kravmentaliteten til samene.

Hørte også en podcast fra en 35 årig reindriftsame, som rolig forklarte sin situasjon, hva som var vanskelig og hvordan samelivet var for ham, om det var verdt å fortsette, om den vanskelige økonomien osv. Han var ikke bekymret for reindriften, men alle andre konsekvenser av at reindriften forsvant - det økologiske systemet - ørner, mygg, mose etc.

Begge gjorde et varig inntrykk på meg, men urfolkdebatten kan legges ned, det er ingen urfolk i Norge, men samer, kvener og andre minoriteter som har rett på beskyttelse.

Konflikt om land og areal må løses på en god måte, samer har ingen prioritet foran storsamfunnet som de som Samer er en del av og bruker en del av.

Reindrift på Fosenhalvøya har ikke lenger noe med nomadelivet å gjøre, så også i Troms og Finnmark. Nomadismen hører til en forgangen tid. Driften er med moderne og mekaniserte hjelpemidler som biler, ATV-er, snøscootere, motorbåter og andre motorkjøretøyer. Andre hjelpemidler er GPS, droner og annet elektronikk. Og moderne og hensiktsmessig bekledning; arbeids- og scooterklær.

I Ainas desperat og konfliktskapende jakt innen genteknologi, skal 5,5 millioner nålevende nordmenn og samer nå lide - folk som holder av hverandre skal splittes.

Nei, vi skal holde sammen som folk flest og minoriteter, i et felles land, vårt land.

Rapporter

9

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

---

for fire måneder siden (redigert)

Samene er et utpreget blandingsfolk. De er blandet med øvrige finsk-ugriske grupper, skandinaver, tyske bergmenn og slaver/russere.

Samiske dialekter regnes som østersjøfinske.

Samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland.

Alle samiske ord som gjelder jordbruk, havfiske og båtbygging å gjøre, er avledet av old-nordisk på runetiden, det vil si på 400-tallet etter Kf. og i folkevandringstiden.

Hålogaland var et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola/Nordfjell, ved Kvitsjøen/Gandvik.

Grensen mot øst gikk langs vannskillet/kjølen.

Finsk-ugriske folk har sin opprinnelse i området mellom Ural og Volga, i barskogfeltet. De første gruppene nådde dagens Finland for 2000 år siden. Kvener hevder de er den nordligste gruppen av finsk-ugriske folk. Finsk-ugriske folk er også knyttet til kamkeramisk kermamikk, men et var et annet tidligere folk som laget denne keramikken.

Adam av Bremen skriver om Skandinavia: I Norge bor det kun kristne nordmenn, og Norge strekker seg i en ring rundt Sverige.

I Sverige er det mange folkegrupper, blant annet skridfinner og finvedere som er dels kristne.

Fin betyr jeger og vandrer, og blir feilaktig oversatt til "same".

Det kan være en medvirkende årsak til at mange tror "samer" har bodd i Norge i lang tid.

Samer var den gruppen som om sist til Norge. Det har arkeologen Karsten Adriansen grundig dokumentert i sin bok ved å vise til annen godkjent forskning. Boken "Er samene Finnmarks urfolk?" kan lånes på bibliotek. Svaret er et klart nei.

Når det gjelder de som i dag kaller seg samer i Norge, kan alle lese folketellinger i digitalarkivet.no, og selv se at de fleste har aner som kom fra Finland og Sverige utover 1800-tallet. Mange kom som kvener og etniske finner.

Dagens samepolitikk er et hinder for både samfunnsutvikling og kunnskapsutvikling om nordområdene.

Det vises ofte til Ottar sin beretning fra 800-tallet.

Ottar forteller om kvener og bjarmere. Han ser også fuglefangere og finnas. Disse har det samme språket som bjarmene. Altså var de ikke "samer". Skoltene som har bodd på Kola, er heller ikke samer.

Finneskatten var basert på en maritim næring med fangst av havpattedyr og sanking av dun. Finnekongen var kongens skatteinnskriver.

Geografiske navn inneholdene fin- er avledet av fen som betyr myr.

Geografiske navn som inneholder kven- er avledet av kvein som betyr gress og gress-slette.

Fin og kven som geografiske navn i Norge har intet med samer og kvener å gjøre.

Lesere oppfordres til å lese finnmarkforlag.no med vekt på teser og edl.no som står for etnisk og demokratisk likeverd.

Såkalt sameforskning er tildelt mange milliarder kroner.

Som man roper i skogen får man svar.

Nå må tiden være inne for seriøs forskning som gjelder den reelle historien, geografien og bosettingen i nord.

Alt taler for at dagens håløyer er etterkommer av de første mennesker som bosatte seg langs sjøkanten etterhvert som isen gikk tilbake.

Den største innflyttingen til Hålogaland har nordmenn selv foretatt fra det sørlige Norge.

Rapporter

8

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

---

for fire måneder siden (redigert)

Som språkmann er eg sterkt i tvil om Westrheim Ravna sit på opplysningar som rokkar ved lærdommen som eg fekk for 50 år sidan om at sentrum for utviklinga av den finsk-ugrisk språkgreina er i Karelen. Urfinsk og ursamisk skal etter det eg har lært, stamme derifrå.

Eg håper samisk historieforsking ved UiT nå blir sett under ei lupe.

Ole Jøgen Benedictow har bl.a. i 1997 utgitt "Norgeshistorie før 1850: lærebok ISBN 82-00-42302-6." Sitat frå s. 22: "Etter namnet på kjende funnstader blir den eldste steinalderkulturen i Troms og Finnmark kalla Komsakulturen, og i resten av Noreg Fosnakulturen, men det er i hovudsak den same jeger- og sankarkulturen."

Rapporter

6

[Svar](#)

- **Per Tore Bech Nygård**

---

for fire måneder siden (redigert)

Det vises til Ante Aikio, men angjeldene link peker ikke til spesifikke feil ved Hellesvik' artikler. Aikio's skepsis er så generell at den ikke kan tillegges vekt.

Hvorvidt Mikko Heikkilä har gitt uttrykk for lignende synspunkter - eller eventuelt mer presise - er ikke henvist til og er ikke kjent. Men ingen av disse personers arbeider er hemmelige, så det er bare å gå til kildene og sjekke selv. Noen smakebiter følger her.

Aikio skriver i artikkelen «An essay on substrate studies and the origin of Saami» som ble utgitt i 2004 bl a følgende:

«Lappland er kjent for å ha vært bebodd i over 9000 år. Men historien til samene - eller lappene, som de pleide å bli kalt, - som en egen etnisk gruppe er mye kortere. Det er enighet om at de første bosetterne i Lappland spres via den norske kysten fra Vest-Europa på slutten av siste istiden da innlands -Skandinavia var fortsatt dekket av det tilbaketrekkende isdekket. Disse menneskene var ikke de språklige forfedrene til samene. Det uraliske opprinnelige hjem må ha vært plassert langt fra Vest-Europa, et sted i skogssonene av dagens Russland, og brutt opp fra etablerte protospråk dette skjedd vesentlig senere enn på slutten av istiden.»

Han skriver at «Språkskiftet fra ukjente "palaeo-Lappland"- språk til samisk ble trolig utført mellom ca. 0-500 [e.Kr.](#)

I Mikko Heikkilâ's sin doktorgradsavhandling fra 2015 «BIDRAG TILL FENNOSKANDIENS SPRÅKLIGA FÖRHISTORIA I TID OCH RUM» (Helsinki Universitet) er et viktig dokument. Her hevder han at det finnes språkvitenskapelige bevis for at de ursamisk-talende kom til områder på Nordkalotten TIDLIGST omkring år null(s.118). Dette betyr at de kan ha kommet dit senere. Han skriver at ursamisk ble snakket i Sør-Finland så sent som omkring 500 e.Kr.f. (s.162).

Rapporter

5

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

---

for fire måneder siden

Enig. Bra å ta dem på fersken.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Mette Molland**

[svarte](#) Erik Hoel

for fire måneder siden

?

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

?

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

Du må lese deg opp på tema "Hålogaland".

Start med finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Erik Hoel**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Ja, jeg ser at den var litt pussig. Poenget mitt var bare at det er bra at fagfolk er tydelige på hva som er mangeler på fagfolks innlegg, når de ikke har noen henvisninger. Og tidligere professorer er ikke noe unntak.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

Les finnmarkforlag.no med vekt på teser. Alle teser viser til dokumenter på originalspråket.

Det samme gjelder boken til Karsten Adriansen: "Er samer Finnmarks urfolk?" Svaret er et klart NEI, og det er vist til forskning.

Boken kan lånes på bibliotek-

Det er tragisk at et spesielt miljø ved UIT har tillatt seg å omskrive Hålogalands historie for å legitimere "samer som urfolk" i Norge.

Det er også dypt tragisk at jurister, dommere, media, politikere og andre forskere kopierer og skriver av den politiserte "forskningen" ved UIT mht historie, geografi og bosetting i nord.

Benedictow er et av få unntak. Han må lyttes til.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

Da er vi enige.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Jeg synes det er ganske tragisk med et miljø som diskrediterer og mistenkeliggjør et helt fagmiljø. Jeg har kikket på «finnmarkforlag.no» og er ikke overbevist. Og la det være klart: Jeg har ingen forutinntatthet her, jeg har ikke hatt noen sterke meninger om samers urfolkstatus, tvert i mot mener jeg at grønn energi fra Fosen bør trumfe reindriften der. Men jeg er redd det du driver med i kommentarfeltet bidrar til å vippe meg i motsatt retning av hva du prøver på. Å diskreditere forskere uten annen «dokumentasjon» enn en slags blogg med sterk slagside, opplever jeg som lite tillitvekkende.

Rapporter

2

Svar

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Jeg er vant til å forholde meg til teori, og jeg kjenner landet i nord.

Du kan lese Hans Eidnes: "Hålogalands Historie" og Ytreberg: "Handelssteder i Finnmark". De er begge anerkjente faghistorikere som har en annen og sannferdig historie å fortelle enn UIT.

Nettstedet finnmarkforlag.no viser til dokumenter på originalspråkene. Alle tesene er godt belagt med henvisninger etter beste standard.

Ved UIT sitter det såkalte "forskere" og gir hverandre doktorgrader og professorater. De svarer ikke på betimelige spørsmål.

Mange ved UIT skriver av Johnsen sin fortelling om Finnmark og Nord-Norge. Johnsen var inspirert av den finske historikeren Jaakkola som var toneangivende langt inn på 1960-tallet.

Dagens finske forskere forteller at Jaakkola sin historieskriving er basert på myter og sagn uten realitet i virkeligheten.

Det som er myter og sagn i Finland, er blitt "vitenskap" ved UIT.

Det er gitt millioner av øremerkede kroner til samisk forskning.

For å få tilgang til disse midlene, er svart gitt på forhånd: samer er svaret, uansett innhold.

Det bør gis midler til forskning generelt, uten at svaret skal være gitt på forhånd. Det finnes norrøne fangststasjoner langs kysten i nord, også på Kola, som er lite undersøkt.

Sametinget legger ned veto for forskning på gamle levninger.

De vet at disse ikke er samer.

Både UIT og Sametinget hindrer kunnskapsutvikling i nord som er valdid og reliabel. Det er et stort problem.

Det finnes samer som i fullt alvor tror at deres land et kolonialisert av nordmenn. Karasjok og Kautokeino er gamle kvenske gårder.

Nå er det samiske kjerneområder. Samene har vandret inn senere.

Kvener klager over at de misvisende kalles "samer".

Du kan lese historie skrevet i Finland og Sverige.

I Russland vet de at skattegrensen jr, Novgorodavtalen gikk over LYngstuva på Fiskarhalvøya.

UIT påstår skattegrensen gikk ved Lyngen.

Det har aldri eksistert en "Lyngstuva" der, og beskrivelsen passer ikke med geografien.

Finske forskere forteller at de eldste stedsnavn i nord er germanske.

UIT forteller at det ikke var grenser i nord.

Det er ikke riktig. Grensen gikk ved vannskillet.

Grensekommisjoner hadde med seg lokale kjentfolk som kunne fortelle hvor henholdsvis Sverige og Norge var.

Vi trenger en sannhetskommisjon som gjelder historie, geografi og bosetting i nord.

Les også edl.no

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Mette Molland har klart å dokumentere at hun mangler elementær kunnskap om historie, geografi og bosetting i nord.

Det kan Mette Molland rette opp selv, ved å lese mine henvisninger som en start.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Jeg gir opp. Når hvem som helst kan tillate seg å komme med slakt av hele fagmiljøer og skrive at de er korruperte, tildeler hverandre posisjoner og titler de ikke er berettiget, nærmer det seg farlig å være injurierende. Hvilke fagmiljøer står bak bloggen du bruker som «dokumentasjon»? Hvilken fagbakgrunn har du?

Til orientering er historie mitt fag, med vekt på eldre norsk historie.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Har du vært i Hålogaland? Det er noe av poenget, at også faghistorikere i Norge har minimal kjennskap til Norge i nord.

Er det derfor fagmiljø ved UiT har fått frem mht omskrivning av Hålogalands historie?

Er du klar over at Kola var en del av Hålogaland til 1826. Da ble området overført til Russland ved kong Karl Johan.

Om du ikke forstår innholdet i finnmarkforlag.no, forstår du da innholdet i gamle originaltekster? Det er disse det bli vist til.

For mange historiker i Norge slutter Hålogaland ved Lofoten eller Malangen. For folk i Troms har Finnmark, Finnmarksvidda, Kola, Kvitsjøen og ishavet vært nærområde siden siste istid.

Museet på Finnsnes har lagt ut beretning på nettet, som forteller om håløyenes reiser over Kvitsjøen og lenger.

Hvorfor er det injurierende på fremme fakta om landet i nord?

Rapporter

2

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Hvor er du utdannet, og hva har du lest?

Hvem som helst kan ta en eksamen i historie, det vil si gjenta pensum.

Men hva var ditt pensum?

Det er vel kjent at UiT omskriver Hålogalands historie i politisk øyemed, og at dette blir kopiert av andre fagmiljø.

Hvordan kan man unngå å oppfatte det, spesielt som historiker?

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden (redigert)

Du verden. «Hvem som helst kan ta eksamen i historie, altså gjenta pensum». Du vet mye om akademia, forstår jeg. Eller helst ikke. Jeg tok cand.philol-graden ved UiO i 1982, med hovedoppgave med problemstilling fra norsk middelalderhistorie. Benedictows fagfelt og arbeidsplass altså.

Poenget mitt er ikke å framvise kunnskap om Hålogalands historie. Mitt anliggende er at man bør ha akademisk kompetanse på et svært høyt nivå for å kunne slakte et helt vitenskapelig fagfelt og beskyldt dem for korrupsjon. Jeg kan ikke se at du eller bloggen din er der.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Alle som har kunnskap om Hålogalands historie, vet at UIT er sterkt politisert og omskriver Hålogalands historie for å legitimere samer som urfolk i Norge, blant annet. Det er derfor en person fra UIT kan skrive en artikkel som er skivebom mht bosetting i nord.

Du må sette seg bedre inn i Hålogalands historie.

Da vil du også forstå at UIT omskriver den.

Det er etablert et fag kalt "samerett", som er det rene tanke-spinn.

Formålet er å overføre statlig eiendom til samer som privat eiendom.

Formålet er også å etablere et sapmi på tvers av landegrenser i nord, Russlad inkludert.

Du må tenke nøye gjennom hva du godtar av fakta mht UIT og historieskriving i nord.

Der er tragisk for landet at UIT blir kopiert av media og andre historikere.

Du er sikkert enig i at det er viktig å gå til originale kilder på originalspråk. Derfor kan alle med fordel lese finnmarkforlag.no med vekt på teser, som viser til nettopp originale kilder.

Fin betyr jeger og vandrer.

Når selv faghistorikere betegner fin som "same", inngir det ikke tillit og troverdighet til disse som seriøse fagfolk på området.

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Erik Hoel**

[svarte](#) Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Han, som andre fagfolk, bør fortsatt dokumentere sine påstander.

Rapporter

0

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

[svarte](#) Erik Hoel

for fire måneder siden

Påstandene er godt dokumentert for alle som er i stand til å lese.

Blant annet er Katokeino og Karasjok gamle kvenske gårder.

I dag regnes de som samenes kjerneområde.

Samene kom sist.

Du kan lese de oppgitte henvisninger.

Her er det fakta for alle som kan lese, og vil forstå.

Samer som "urfolk" i Norge er politikk og dels svermeri.

Husk at "fin" betyr jeger og vandrer, ikke "same".

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Per Tore Bech Nygård**

for fire måneder siden (redigert)

I et essay av Morten Strøksnes i Dag og Tid nylig blir den nesten 20 år gamle referansen til Ravna omtalt slik:

"Mark Thomas er professor i evolusjonær genetikk ved University College London og ein leiande internasjonal kapasitet på området. Han vurderer studien slik: «Forskinga er nesten 20 år gamal, og etter mitt syn utdatert då ho kom. Tilnærminga som blir brukt, blir kalla tolkande fylogeografi. Det er ei tilnærming som (1) aldri har vist seg å fungere, (2) lett lar seg styre av subjektive agendaer, og (3) bør vurderast som historieforteljing, ikkje som testing av hypotesar. Vitskap handlar om å teste hypotesar, ikkje berre om å fortelje historier.» (45)"

Strøksnes' referanser finnes i hans eget grundige essay.

Rapporter

0

[Svar](#)

Debatt

Kort sagt

Pionérbosettere og urfolk

0 seconds of 0 seconds Volume 90%

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/LImxpq/pionerbosettere-og-urfolk>

1X

Lytt til saken • 1 minutt

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Professor emeritus Ole Jørgen Benedictow [insisterer](#) i Aftenposten 6. april på at en opprinnelig og ikke-politisk betydning av begrepene må ligge til grunn i urfolksdebatten. Jeg er ikke jurist og overlater til rettssystemet og det politiske apparatet å tolke begrepene slik de er ment i lover og konvensjoner, som jo er politisk vedtatt.

De første pionérene var små grupper av mennesker sørfra som hadde midlertidig tilhold her og der langs den isfrie kysten. Det samme gjaldt gruppene som kom nordfra noen få hundre år senere. Det gir ingen mening å begrunne noens rettigheter i disse første mobile bosettingene.

Benedictow insisterer fremdeles på en sen samisk innvandring til Norge, selv om det ikke er belegg for at det kommer inn en ny befolkning som erstatter dem som bebodde området. Han mener min fremstilling av [reindriftens utvikling fra 1400-tallet](#) og tolkningen av [Ottars beretning](#) er uvitenskapelig og mangler henvisninger.

Om min fremstilling anses uvitenskapelig, så anbefales i stedet standardverket «Samenes historie frem til 1750». Der finner man omtrent den samme essensen utdypet over 363 sider, inkludert de savnede henvisningene.

Jostein Bergstøl, førsteamanuensis/arkeolog, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

- **Unni Jakobsen**

for fire måneder siden (redigert)

Bergstøl viser til verket "Samenes historie frem til 1750".

Det er et stort problem at fagfolk kopierer hverandre, uten selv å reflektere og foreta egne undersøkelser.

Det som Bergstøl kaller for "standardverk", regnes for politisert fremstilling av historien i nord.

Det må være mulig å forholde seg til kjennsgjerninger som tiliser at samer ikke er "urfolk" i Norge, uansett hva men legger i begrepet.

Samer er en av ca. 30 finsk-ugriske grupper som i dag bor mellom Ural og Norge. Finsk-ugriske grupper har sin opprinnelse i området mellom Volga og Ural, i barskogfeltet. Finsk-ugriske grupper knyttes til kamkeramikk, men den var laget av et tidligere folk.

De første finsk-ugriske gruppene nådde frem til dagens Finland for 2000 år siden.

Samiske dialekter regnes som østersjøfinske, og det antas at samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland.

Alle samiske ord for jordbruk, havfiske og båtbygging er avledet av old-nordisk i runetiden. De vil si på 400-tallet e.Kf., i folkevandringstiden.

Samenes tradisjon er knyttet til nomadeliv og sanking.

Samer lærte tamreindrift av samojeder på 1600-tallet, og begynte å føre sin rein fra Sverige og Finland til Norge, for å spare egne vinterbeiter. Det har vært konflikter mellom fastboende i Norge og reindriftsamer siden 1600-tallet. Lappekodisillen av 1. oktober 1751 skulle regulere samisk reindrift mellom Sverige/Finland og Norge.

Det var vanlig at bønder i nord hadde rein i besetningen frem til 1932.

Da fikk norske samer enerett til reindrift som næring nord for Dovre.

I dag er samiske reinflokker for store i forhold til areal.

Ottar skiver om kvener, bjarmer, fuglefangere og finnas.

Fuglefangere og finnas har samme språk som bjarmer.

Altså var de ikke "samer".

"Fin" betyr jeger og vandrer, og blir misvisene oversatt til "same".

Stedsnavn inneholdende "fin", viser til myr/fen.

Stedsnavn innholdende "kven", viser til gress/gresslette/kvein.

Karasjok og Kautokeino er gamle kvenske gårder, som i dag omtales som samisk kjerneområde. Hvem om først og sist?

Ytreberg har skrevet boken "Handelssteder i Finnmark".

Grunnet endrede handelsbetingelser flyttet noen nordmenn fra Finnmark på 1700-tallet. Kvener overtok deres gårder, blant annet i Porsanger. Fjordnavn innholdende -anger, viser til gammel norsk bosetting.

Hålogaland var et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola/Nordfjell, ved Kvitsjøen/Gandvik.

Grensen mot øst gikk langs vannskillet/kjølen jfr. Hans Eidnes i boken "Hålogalands Historie".

Grensekommisjoner har gjort bruk av lokale kjentfolk som kunne fortelle hvor henholdsvis Norge og Sverige/Finland var.

Novgordavtalen av 3 juni 1326 etblerte en skattegrense over Lyngstuva på Fiskarhalvøya. Da var Norge i union med Sverige.

Grensekonvensjonen av 14.mai 1826 førte til at Kola ble gitt til Russland.

Da var vi i union med Sverige.

Nordmenn har hatt næringsvirksomhet på Kola og i Kvitsjøen frem til 1917.

Finneskatten var basert på en maritim næring, og har intet med "samer" å gjøre. Finnekongen var kongens skatteoppkrever.

Johnsen har skrevet om Finnmarks politiske historie og Nord-Norges politiske historie. I hvilken grad blir Johnsen skrevet av ved UIT?

Johnsen skal være inspirert av historikeren Jaakkola i Finland, som var toneangivende frem til 1960-tallet.

I Finland blir hans teorier avskrevet som myter og sagn.

Er myter og sagn i Finland, "vitenskap" ved UIT?

UIT har lenge omskrevet Hålogalands historiere for å legitimere samer som "urfolk" i Norge.

Samepoltikkens mål er etablering av sapmi på tvers av landegrenser i nord, også Russland.

Er dagens samepolitikker en forlengelse av storfinlandpolitikken?

Les folketellinger jfr. digitalarkivet.

Da Russland stengte grensen mot Norge 1809, etter å ha annektert Finland fra Sverige, har mange valgt å flytte fra Finland til Norge.

Er det deres etterkommer som i dag fremstår som "samer og urfolk"?

Mange kom som kvener og etniske finner.

Sametinget har lagt ned forbud mot dna-us av gamle levninger og dels nektet resultater gjort offentlig.

Hva er begrunnelsen for det?

Snorre forteller som en gruppe bjarmer og fjelfin som fikk lov å bosett i seg i nord på 1200-tallet, mot at de lot seg kristne.

Kongen som ga tillatelsen var Håkon Håkonson.

Han bygde også forsvarsverk i Vardø.

Ytreberg avslutter sin bok om handelssteder i Finnmark, med å takke alle de norske menn og kvinner som har utholdt harde kår gjennom hundreårende, tatt vare på norsk kultur og holdt grensevakt mot øst.

Hvem holder grensevakt i dag?

Rapporter

11

Svar

- **jostein.bergstol**

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Jeg forundres over hvordan folk kan komme til slike konklusjoner om at det som er den faglig tyngste og mest gjennomarbeidete vitenskaplige fremstillingen av samisk forhistorie, og anerkjent blant forskere på samisk forhistorie i hele Norden, er politisert.

Da er kanskje min forskning på samisk forhistorie her ved Universitetet i Oslo også politisert? Kan du ikke opplyse meg i så fall?

Rapporter

3

Svar

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

UIO skriver av UIT. Det er forklaringen.

UIT er ikke vitenskapelig i det hele tatt.

UIT omskriver Hålogalands historie, trolig for å legitimere samer som urfolk i Norge. Samer kom sist.

Les Karsten Adriansen; "Er samene Finnmarks urfolk?"

Svaret er et klart nei, og det begrunnes i forskning ingen har påstått er feil. Boken kan lånes på bibliotek.

Ved UIT er det personer som gir hverandre doktorgrader og professorater samt såkalte fagfellellevurderinger.

Hvem har ansvaret for å hindre politisert forskning i Norge?

Nå må du lese finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Her er det henvisninger til originale dokumenter på originalspråk.

Hva forteller dagens finske og svenske historikere og arkeologer om nordområdene?

De førstes spor etter samer/lapper finner de på 1200-tallet i Jemtland.

Adam av Bremen beskriver Skandinavia. I Norge bor det kun kristne nordmenn, og Norge strekker seg i en ring rundt Sverige.

I Sverige er det flere folkegrupper, blant annet skridfinner og finveder som er dels kristnet. De beskrives som jegere i fjellene.

Fin betyr jeger og vandrer.

Hvilken interesse har UIT i å omskrive historien i nord, og hvilken interesse har UIO i å gjengi gale og politiserte fremstillinger?

Rapporter

4

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Det er tragisk både for fagene arkeologi og historie, samt Norge som nasjon, at den sterkt politiserte og mivisende historieskrivingen ved UIT blir kopierte. Når det gjelder forskning i Norden, vises det til Sverige og Finland som har andre versjoner enn UIT.

Du burde ta en reise til det nordlige Norge og snakke med flere miljøer, enn de som har skrevet "samenes historie", som du henviser til.

UIT sin fremstilling er skrevet med brillene til politiske aktivister.

Det skader Norge som nasjon jfr. dagens samepolitikk.

Hvem har interesse av det?

Samerett, et nytt fag som er det rene tankespinn, forsøker å legitimere samers eiendomsrett til statlig eiendom.

Samer tror i fullt alvor at nordmenn har kolonialisert deres områder.

Er du selv enig i disse påstandene?

Rapporter

4

Svar

○ **Bjørn Thorell**

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Bra, Jostein Bergstolda, da har vi noen med kunnskap på feltet, det har ikke jeg, men prøver å få litt oversikt. Jeg hadde null interesse for tema, men fikk det etter NRK Fosen Debatten.

Etter litt undersøkelser, ble jeg sittende igjen med en hel serie med spørsmål, bl.a.

- Hvorfor Norge var først til å ratifisere ILO 169, med same som Urfolk?

- Hvorfor ingen av 20 andre etniske grupper som har reindrift er ratifisert som urfolk?

- Den etniske gruppen samer, operere i 4 land, Norge, Finland, Sverige og Russland. Hvorfor er det bare Norge har ratifisert ILO169 med samer som urfolk.

- Kun 24 land har ratifisert ILO169, 173 land har ratifisert menneskeretteavtalen.

Håper du kan hjelpe meg til å forstå at dette ikke er en politisk beslutning.

På forhånd takk.

PS

Her er min begrunnelse hvorfor samenes status som Urfolk er politisk.

Er ILO169 Politisk hastverksarbeid?

Konvensjonen ble vedtatt 27. juni 1989. ratifiserte av Norge som første stat 20. juni 1990. Kort tid mellom konvensjon vedtatt til ratifisert av Norge. Neppe detaljert analyse om hvilke rettslige konsekvenser av ratifiseringen av konvensjonen.

Sverige og Finland tok seg god tid, de har 33 år senere ikke ratifisert avtalen.

Noen mener årsaken til hastverket var regjering ønsket å være i forkant av en verdensomspennende urfolkskonferanse som skulle avholdes i Tromsø august 1990.

Ved den konferanse start, 14 måneder etter at Norge hadde ratifisert, var det fremdeles bare Norge som hadde ratifisert avtalen, dette fulgte;

2. Mexico (5. september 1990)

3. Bolivia (11. desember 1991)

4. Colombia (7. august 1992)

5. Costa Rica (2. april 1993)

6. Paraguay (10. august 1993)

Virker som ratifiseringen av konvensjonen var-slett politisk arbeid, spesielt når vi ser at kun 24 nasjoner har ratifiserte ILO169.

Rapporter

4

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Jeg er godt nok innsatt i den arkeologiske forskningen om samisk forhistorie ved andre nordiske universiteter til å si at dette ikke er vanlige oppfatninger noe sted. Det er en ganske frisk påstand å mene at vi ved UiO ikke evner å tenke kritisk om hverken vår egen forskning eller den som blir utført i Tromsø. Forskerne der har altså en politisk agenda og kontrollerer et helt fagfelt som vi andre skriver bare av.

Alle er jo tjent med at forskningspolitiske konspirasjoner blir avdekket, så mange takk!

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

Selvfølgelig er ratifiseringen av ILO 169 en politisk beslutning. Så kan man være enig eller uenig i den. Slike diskusjoner er både legitime og sunne i et demokrati. Og siden det er en politisk og folkerettslig sak, så må rettsinstansene og politikerne forholde seg til den betydningen som ligger i konvensjonen.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Takk for svar, da forstår jeg det slik at er vi to i hovedtrekk er enig.

Men fortsatt uenig når du skriver "Og siden det er en politisk og folkerettslig sak, så må rettsinstansene og politikerne forholde seg til den betydningen som ligger i konvensjonen."

- Se mitt svar til Aanund Berdal, i skrivende stund sist på tråden. Her er ILO169 oversatt til flere språk, alle bruker innfødt, Norge Urfolk. Oppfyller Norge da det du skriver

"Og siden det er en politisk og folkerettslig sak, så mårettsi ...Vis mer

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Du finner samisk forhistorie i Russland.

At begrepet urfolk som samer i det hele tatt er tema, vitner om fagmiljø i forvitring.

Samer er så godt blandet, at man skal lete lenge for å finne en person med to foreldre som var og er samer og nyttet samisk språk.

Det faktum at man kan melde seg inn i samemanntallet ved å si at 1 av 8 oldeforeldre snakket samisk, sier det meste om god blanding.

Samisk reindrift er i krise, og trenger legitimitet.

Det fortelles at unge melder seg inn isamemanntallet ...Vis mer

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Nei, hva skal man vel med forskning når man kan vise til en blogg? Takk for at du holder ut i dette bombardementet av forskningsfiendtlighet.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Du bør vite at Sametinget motsetter seg dna us av gamle levninger i nord. Hva er årsaken til det? I følge Olli som var president i Sametinget, var begrunnelse at man kunne finne ut at samer ikke er urfolk i nord. For øvrig er anene til Olle kvener fra Finland/Sverige.

Sametinget og UIT hindrer valid og releabel kunnskapsutvikling i nord.

Det er kun fokus på antatte samiske levninger, som det ikke er mye av.

Gamle rustne spiker i Malangen skal være beskrevet som samisk funn av et gammlet naust. Dette i regi av UIT.

Skal man le eller gråte?

Det er for liten interesse for norrøne funn, som det er rikelig av i nord. Den eldste båten skal være funnet i Hålogaland, og den var ikke samisk.

Hvor er pengene til norrøn forskning?

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **jostein.bergstøl**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

Du spør om jus. Da er ikke jeg som arkeolog rette fagperson til å vurdere høyesteretts kjennelse.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Det er forskningsfientlighet å påstå at samer er ufolk i Norge.

Samer var nomader og sankere om bevget seg over store områder med utgangspunkt i det sørlige av dagens Finland.

På nordkalotten har det bodde skolter, kvener, finner, svensker, kareler, russere/pomorer og spesielt nordmenn.

Hålogaland var et lagdømme i Norge som strakk seg til Vegestav på Kola. Kvener og skolter har trolig bodde lenger i nord, enn samer.

Først var håløygene og deres aner.

Dagens samer er så godt oppblandet, at det knapt finnes mange i Norge som rettmessige kan kalle seg "same".

Befolkningen i nord er så blandet, at hvem som helst kan kalle seg hva som helst. "Samen" er blitt en forretningside.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Takk for svar.

Helt enig når du i kronikken skriver "Det gir ingen mening å begrunne noens rettigheter i disse første mobile bosettingene."

- Det handler ikke om arkeologi, det handler om politikk og nasjonal som internasjonal Jus. Vi vet bare ikke hva som er rett og galt.

Skal vi bli klokere nå, må det bli et par tre kronikker fra jurister som forklarer den juridiske teksten med begrepsavklaringer og definisjoner.

; -)

Takk for dine bidrag.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Torgeir Aune**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Er ikke betegnelsen "skritfennae" en betegnelse fra Jordanes, som viser til befolkningen av steppenomader i Nordskandinavia?

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **jostein.bergstol**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

"Hvor er pengene til norrøn forskning?" -spør du. Hvor tror du ærlig talt det går mest penger, til samisk eller vikingtidforskning? Jeg har ikke tallene, men kan love at det samiske ikke når vikingtids- og middelalderforskningen til anklene en gang.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Torgeir Aune

for fire måneder siden

Adam av Bremen omtaler skridfinner og finveder som to av flere svensker grupper. De var dels kristnet og bodde i fjellene.

Fin betyr jeger og vandrer eller folk som bor på myrene.

Adam av Bremen skriver at Norge strekker se gi en ring rundt Sverige, og at der bor det kristne nordmenn.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden

Samer blir ikke urfolk i Norge, uansett hvilke titler du har.

Les også Steinar Wikan sin bok om Kola.

Samer er en av flere finsk-ugriske grupper i nord, og de kom lenge etter håløygenes bosettinger.

Hvorfor er blandingsfolket "samer" gitt en spesiell status?

Gamle levninger som viser jakt, er gamle levninger som viser jakt, ikke nødvendigvis samiske.

Les for all del finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Rapporter

2

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Uansett hvor mange eksamener du har i historie blir samer aldri urfolk i Norge. Les boken til Steinar Wikan om Kola. Han forteller om samer som en av flere finsk-ugriske grupper samt skandinaver og russere. Hvorfor er "samer" utpekt som urfolk i Norge?

Samen i dag er en ren fiksjon. Det er ytterst få mennesker som kan fortelle at både mor og far snakket samisk.

Samer er et utpreget blandingsfolk.

Det er helt umulig å skille på folk etter etnisitet i nord.

Spesielt i Sverige, er de somkalle ...Vis mer

Rapporter

2

Svar

• **Erik Hoel**

---

for fire måneder siden

Samene er urfolk, fordi det er politisk bestemt. Ikke fordi de er urfolk.

Rapporter

9

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden

"Det gjelder å gå frem med list", har vært sameaktivistenes motto jfr. Keskitalo, tidligere president i Sametinget.

Hennes aner var finner som kom til Norge 1917.

Nå er det fremmet forslag om at "samer som folk" skal skrives inn i Grunnloven. Følge med i hva som skjer på Stortinget i disse dager.

Sameaktivistene ønsker et sapmi på tvers av landegrensene i nord, også Russland.

Det minner om den tidligere storfinlandbevegelsen som ønsket å samle alle som snakket et finsk-ugrisk språk i Norden og Russland under Finland. Det gjaldt Finnmark, deler av Troms, Tornedalen, Karelen på Russisk side, Ingermanland og Estland.

Vi trenger en sannhetskommisjon som gjelder historie, geografi og bosetting i nord.

Rapporter

8

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Erik Hoel

for fire måneder siden (redigert)

Eit høgst interessant forskningsprosjekt hadde vori:

Kva for norsk politisk miljø var det som først føreslo nemninga "urfolk"

på samar? Kva for norsk politisk miljø var det som jobba med ILO-konvensjon nr. 169 i 1989 ?

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden (redigert)

Hehe, ...

Konvensjonen ble vedtatt 27. juni 1989.

Ratifikerte av Norge som første stat 20. juni 1990.

Syses regjering ble utnevnt 16. oktober 1989 og satt til 3. november 1990. Svaret blir da regjeringen Syse, ... MEN.

Før og etter Syse var det Gro Harlem Brundtland regjeringssjef.

Hvem som var ansvarlig for signeringen var er Stortinget.

Norge ratifikerte, som første land, ILO-konvensjon nr 169 ved et stortingsvedtak 20. juni 1990, og den trådte i kraft 5. september 1991. Det ble da bestemt at konvensjonen for Norges del gjelder for samene i Norge.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden (redigert)

Nå ser eg at Jarl Hellesvik også har skrivi om dette, bl.a.:

"NSR, Samerådet, tilsammen med i hvert fall en fraksjon i Ap og i Ap-Regjeringen, var sentrale pådrivere for å få laget og vedtatt en revisjon av C107, som ble til C169. Det ble i forbindelse med forhandlingene om innholdet i den nye konvensjonen gitt en instruks fra regjeringshold til den norske forhandlingsdelegasjonen som deltok under forhandlingene i ILO, om at den måtte sørge for at den nye konvensjonen ble slik at samene kunne bli anerkjent som berettiget til å bli beskyttet av innholdet i denne konvensjonen eller sagt på en annen måte; ble en «urbefolkning/et «urfolk»»."

<https://edl.no/2022/08/15/ble-stortinget-villedet-da-de-anbefalte-ratifikasjon-av-ilo-konvensjon-nr-169/>

Rapporter

2

Svar

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

... men det var fortsatt et Stortingsvedtak under Syse-regjeringen som signerte konvensjonen - rett og slett udiskutabelt - tror jeg.

Nå 33 år senere, i 2023 - skrives det inn i Grunnloven etter forslag fra samtlige partier - unntatt Frp.

Nå er det en AP/SP regjering som styrer.

Slik sett var SP med i Regjeringen både i 1989/90 og i dag, så da er det vel SP sin skyld da?

Rapporter

1

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden

Ikkje godt å vita. Det gikk iallfall fort med signeringa i 1990.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Ja det er helt sikker. Vi må innse det, detter politikk på noe av sitt verste.

Bare å følge med, kommer mer av dette :-)

Rapporter

0

[Svar](#)

• **Bjørn Thorell**

---

for fire måneder siden

Lite oppmerksomhet på at Grunnloven skal skrives om, Samene inn i Grunnloven!!

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Grunnlovsforslag/2019-2020/dok12-201920-010/>

Bakgrunnen for forslaget om endring av Grunnloven er;

"Tilslutningen (ILO169, min.anm.) bygde på at staten Norge er etablert på territoriet til både samer og nordmenn. Begge folk hadde utvilsomt tilknytning til Norges landområder før de nåværende statsgrensene ble etablert (1771).

- Min merknad ; ... men da blir det som det at det ikke skal gjøres forskjell på nordmenn og samer, hva med andre minoriteter?

- Hvorfor mener vi at det er nødvendig å skrive om Grunnloven for å få med Samene i Grunnlovsteksten, om omskrivningen ikke har en eneste betydning ifølge forslagsstillerne?

Forslagsstillerne er fra samtlige partier bortsett fra FrP;

Dag Terje Andersen

Eva Kristin Hansen

Magne Rommetveit

Svein Harberg

Hans Fredrik Grøvan

Freddy André Øvstegård

Terje Breivik

Nils T. Bjørke

Une Bastholm

Bjørnar Moxnes

Ingen Stortingsrepresentanter for Trøndelag og alle parter representert - unntatt FrP. De over skriver;

"Forlagsstillerne vil understreke betydningen av at samenes status som urfolk kommer klart til uttrykk også i Grunnloven. En slik status er rettslig og politisk uomtvistet, og fastslått av Høyesterett. Siden 2000 har den vært fastslått i § 17 i Finlands grundlag."

- Min merknad; ... men Finland har ikke ratifisert ILO169, samer som Urfolk

- Høyesterett hat ikke tatt stilling til den norske definisjonen av Urfolk

Forslaget til grunnlovsendringen er da at § 108 skal lyde:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at det samiske folk, som urfolk, kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.»

- Min merknad: Men definisjonen på urfolk er ikke tydelig, hvorfor ikke Kvener og andre som andre som var her før 1771 minoriteter og ikke Urfolk?

Forslaget til Stortingsrepresentantene er begrunnet;

« Begge folk (Nordmenn og Samer, min adm.) hadde utvilsomt tilknytning til Norges landområder før de nåværende statsgrensene ble etablert."

Det er vi alle enig i, det er utvilsomt.

Mitt bilde er at samer likevel ikke kan defineres som urfolk, slik den internasjonale definisjonen for urfolk er, som innfødte indianere og auberginene som er kolonialisert, like klart at;

- År 900 fikk vi vår Konge i Norge, Harald Hårfagre
- År 930 Gulating, vår første lovting
- År 955 Frostating
- År 1117 Eidsivating
- År 1130 - 1240 - Borgerkrigstiden det mellom kongsemner
- År 1520 første registrerte same, (skatt)
- År 1751 Grenseoppgang, da var flere minoriteter bosatt.

Norge hadde før grensen var satt hatt mange konger, som nå gikk i arv og skatteinnkreving - begge uten fastsatte grenser.

- Min merknad: Slår lovforslaget egentlig fast at nordmenn ikke er innfødte? men likestilt med samene og andre minoriteter som var her før 1771.

Like klart som at nåsituasjonen 2023 er at samer flest er som nordmenn flest, men minoriteter bør ha enkelte særrettigheter som nettopp - minoritet.

Det blir nok som foreslått, men jeg tror at politikere er uvitende om sakkomplekset som folk flest.

Det burde være mulig å rydde opp i denne debatten uten å gjøre det vondt verre - først.

Hvilken betydning har det å være et Urfolk og ikke bare minoritet?

Rapporter

8

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte Bjørn Thorell

for fire måneder siden (redigert)

Det er merkelig at media viser minimal interesse for forslaget om samer som eget folk i Grunnloven.

Dersom dette forslaget blir vedtatt, kan konsekvensene bli negative for Norge som nasjon. Uten i verden arbeider Norge for fred og forsoning.

I Norge skal et "eget folk" basert på egenvurdering av seg selv som "same" skrives inn i Grunnloven. Hva er begrunnelsen?

Hva blir konsekvensene? Er de utredet?

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden (redigert)

Les lenken, det meste står der.

Ingen konsekvenser.

Rapporter

1

[Svar](#)

● **Aanund Berdal**

---

for fire måneder siden (redigert)

Bergstøl skriver "Benedictow insisterer ... på at en opprinnelig og ikke-politisk betydning må ligge til grunn i urfolksdebatten". Som om dette er en sær og odiøs holdning. Jeg tror "urfolk" av folk flest forstås i sin "opprinnelige og ikke-politisk betydning" og det er "de som bebodde et område først".

Etter å ha lest diverse leserinnlegg i den senere tid fra begge sider av debatten fremstår det for meg som at det er historiefaglig enighet om at samene kom til Norge mange tusen år etter andre folk. Og det er vel rimelig å anta dagens ikke-samiske befolkning er etterkommere av bl.a. disse urbeboerne?

Så selv om den ene siden i debatten med støtte fra det politiske Norge og media insisterer på en ikke-opprinnelig og politisk vedtatt definisjon av "urfolk" så endrer ikke det historien om hvem som bodde i Nordnorge først.

Samer er m.a.o. ikke i samme situasjon som urfolk i Australia og Amerika.

Og så må vi finne frem til hvordan samenes særegne kultur kan ivaretas i dagens Norge.

Rapporter

6

Svar

- **jostein.bergstøl**

svarte Aanund Berdal

for fire måneder siden

Nei, det er absolutt ikke historiefaglig enighet om at samene kom til Norge mange tusen år etter andre folk. Det som det faktisk er enighet om i de arkeologiske miljøene (for dette ligger for langt bak i tid til at historikerne har kilder) er at både norsk og samisk kultur utviklet seg fra befolkninger som hadde vært i landet i mange tusen år. Så har det norske hovedsaklig fått kulturelle og genetiske impulser sørfra og det samiske hovedsaklig samme typer impulser nord- og østfra.

Hilsen arkeolog som har lest mer enn bare leserinnlegg.

Rapporter

4

Svar

- **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstøl

for fire måneder siden (redigert)

Samene er et utpreget blandingsfolk. De var et blandingsfolk allerede før de kom til Norge.

Det er gitt mange milliloner kroner til forskning som gjelder "samer".

Da synes svaret å være gitt på forhånd.

Det er riktig at samer har tatt impulser fra de folk de har vært omgitt av. Det er skrevet at de eneste opprinnelige ord på samisk er de som gjelder hund og rein.

Det bor flere finsk.ugriske grupper i Norden. Disse tilhører en skandinavisk kultur som er godt assimilert.

Hva er det som skiller en gruppe som kaller seg "samer" fra disse?

De fleste samer er assimilert i storsamfunnet etter eget ønske og behov, og lever som folk flest.

Dagens "same" er en forretningside.

Hvem som helst kan kalle seg "same" ved å hevde at 1 av 8 oldeforeldre hadde samisk som spåk, Det er ingen kontroll.

Hvem er anene til de som i dag sitter i Sametinget?

Navnet Muotka opptrer i folketelling for 1875 som kvener fra den finske siden av Tornedalen, som et eksempel.

Det er flere norrøne fangststasjoner langs kysten av Finnmark og Kola som burde undersøkes.

De eldste geografiske navn i nord er germanske jfr. en finsk forsker.

Politisert forskning ved UIT bør ikke kopieres av øvrige fagmiljøer.

Det synes å være et stort problem mht dagens urfolksdebatt.

Les finnmarkforlag.no og edl.no

Håløygene har bygd båter tidlig og foretatt lange sjøreiser, også handelsreiser over Kvitsjøen til langt ut på 1200-tallet.

Disse er dels beskrevet på nettstedet til museet i Finnsnes.

Hans Eidnes har skrevet en god bok om Hålogalands historie.

Lyngstuva er imidlertid plassert feil. Den ligger som skattegrense på Fiskarhalvøya.

Rapporter

5

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Aanund Berdal

for fire måneder siden

Samenes særegne kultur er knyttet til et liv som nomader og sankere, dels halvnomader og etablering av siidaer/jaktlag.

Hålogaland er det eneste stedet på kloden hvor det er utviklet en sivilisasjon på denne breddegraden. Finsk-ugriske grupper har søkt seg til sivilisasjonen langs kysten i nord, hvor det var rikelig tilgang på ressurser.

Alle finsk-ugriske grupper i Norden er godt assimilert, men unntak av en gruppe "samer", som bruker "same" politisk og i økonomisk øyemed. Samiske reinflokker er for store i forhold til areal.

Det er trolig bakgrunnen for dagens samepolitikk.

Det bor ca. 30 finsk-ugriske grupper mellom Norge og Ural.

Samer er mest lik komier. Samer i Norge lever som folk flest.

Samiske dialekter med undergrupper, som dels er gjensidig uforståelige, er knyttet til en kultur samene selv har valgt å forlate.

Hvem vil tilbake til teltene?

Samisk håndverk er vakkert, hva er det som skiller det fra øvrig finsk-ugrisk håndverk?

Steinar Wikan har skrevet en god bok om Kola.

Han skriver om flere folkegrupper på halvøya, og samene er en av dem. Hva er felles, og hva er unikt for "det samiske"?

Rapporter

5

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte jostein.bergstøl

for fire måneder siden

Det hender ofte leserinnlegg gir bedre informasjon en folk som viser til sine titler.

Folks egne erfaringer fra hverdagslivet gir også legitim kunnskap.

Deres leserinnlegg er ofte verd å ta på alvor, spesielt mht påstander om at "samer er urfolk i Norge".

Samer er kanskje urfolk i Russland?

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Kan ikke du snart oppgi din vitenskapelige kompetanse på feltet? Jeg har prøvd før, men du unnviker spørsmålet. Jeg regner med at din akademiske karriere er bunnsolid, ettersom det koster deg lite å "slakte" hele fagmiljøer. Men ettersom denne bloggen er din eneste referanse, tviler jeg.

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden (redigert)

Jeg har arbeidet og studert siden jeg var 17 år gammel.

Jeg har hele to hovedfag av det gamle slaget, og flere profesjonsutdanninger, i dag regnet som høyskoleutdanning.

Først og fremst er jeg håløyg med god lokalkunnskap.

Derfor kan jeg med sikkerhet si og skrive at UIT sterkt politisert mht historie og arkeologi i nord. Nå har de også et nytt fag, samerett, som

er det rene tankespinn som skal legitimere samers eiendomsrett til statlig eiendom. Altaposten har et spalte for "meninger". Les den.

Les finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Her vises det til gamle dokumenter på originalspråk.

Les også edl.no, som står for etnisk og demokratisk likeverd.

Du kan også ta en tur til det nordlige Norge og snakke med folk selv.

Spesielt finnmarkinger har mye god lokal kunnskap som sjelden når frem til media og universiteter.

Du kan også lese Ytreberg; "Handelssteder i Finnmark",

Hans Eidnes : "Hålogalands Historie", samt bygdebøker.

"Kulturbilder fra Hillesøy" anbefales.

Finnsnes Museum kan gi god informasjon om kultur og historie i nord.

Noen hevder at faget arkeologi er for oppdelt i Norge i forhold til universiteter. Alle er mest opptatt av sine nærområder, og ingen har ansvaret for helheten.

Dessuten viser artikkelen vi kommenterer, at arkeologer og historiker skriver av hverandres arbeider.

Stammologi er også et fag som omhandler konsekvenser av avskrift.

Det meste blir feil underveis, fordi ingen leser de originale opprinnelige tekster på originalspåkene.

Det synes å være et problem også i dagens Norge.

Der er derfor du må lese finnmarkforlag.no

Rapporter

4

Svar

-
- **Aanund Berdal**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Takk for svar Bergstøl, men det Benedictow skriver (og andre i kommentarfeltet, men vi vet jo ikke hvilken bakgrunn de har) er at samene kom i 1. århundre e.v.t. Hvis han skal regnes med så er det vel ikke enighet om det du sier heller?

Men la oss gjerne anta at vi ikke vet hvem som kom først, i den grad man kan skille samer og ikke-samer fra hverandre genetisk.

Uansett, basert på den rimelige antagelsen at folk flest ikke kjenner til ILO 169 konvensjonen, hvordan tror du folk flest i Norge tolker informasjonen om at samene er urfolk? Og oversatt til det engelske "indigenous people", hvordan tror du resten av verden, for eksempel FN, oppfatter situasjonen i Norge.

Hilsen en amatør som vil forstå.

Rapporter

3

Svar

○ **Bjørn Thorell**

---

svarte Aanund Berdal

for fire måneder siden (redigert)

Hei Aanund Berdal, to amatører er med i debatten - men vi lærer.

Her det engelske ordet «indigenous» (innfødt) oversatt til forskjellige språk i ILO169 avtalen.

Den engelske autoritative tittlen: Indigenous and Tribal Peoples Convention, 1989

- Til dansk: C169 Konvensjon Om Innfødte og Stammefolk i Uafhængige Lande.

"Innfødt" = som på norsk - Innfødt

- Til spansk: C169 Convención su Popoli indigeni e tribali, 1989.

"Indigeni" er i spansk-norske ordbøker oversatt til innfødte.

- Til fransk: C169 Convention relative aux peuples indigènes et tribaux, 1989.

"Indigenes" er i fransk-norske ordbøker oversatt til innfødte.

- Til tysk: C169 Übereinkommen über eingeborene und in Stämmen lebende Völker in unabhängigen Ländern, 1989.

"Eingeborene" er i tysk-norske ordbøker oversatt til innfødte.

I motsetning til ordet «innfødt» skaper ordet «urfolk» en forestilling om at vedkommende gruppe må ha vært den aller første i vedkommende område.

Dermed oppstår en nokså meningsløs diskusjon som nærmest må føres på helt "uinteressant" arkeologisk grunnlag, fordi denne gruppen, ifølge internasjonal definisjon - også må vær en gruppe som "innfødt" var der først, men som ble kolonialisert - typisk indianere og auberginere.

Gjør vi det, ryker den norske definisjonen.

Rapporter

4

[Svar](#)

---

o **Mette Molland**

---

svarte Unni Jakobsen

for fire måneder siden

Ingen akademisk kompetanse inne historie og arkeologi altså. Takk for ærlig svar. Da synes jeg du bør dempe dine voldsomme angrep på akademiske forskningsmiljø.

Rapporter

2

[Svar](#)

---

o **jostein.bergstol**

---

svarte Aanund Berdal

for fire måneder siden

Den eneste kilden Benedictow har oppgitt er en genetisk studie som viser at det er en liten korrelasjon mellom uralskspråklige folk og genetik. Den forteller ikke noe om innvandring, slik han hevder. Det sier heller ikke forfatterne.

Samisk språk ble utviklet i Finland omtrent på den tiden. Feilslutningen mange gjør er å anta at et språkskifte nødvendigvis må representere en innvandret befolkning som erstatter en tidligere befolkning. Det har vært kontakt, sikkert inngifte og genetikken viser også noe innvandringsring. Akkurat på samme måte som da det indoeuropeiske språket kom inn sørfra i yngre steinalder og erstattet et eldre språk. Hvis man insisterer på at et nytt språk i et område er det samme som et nytt folk, så må man samtidig også avvise at det er noen form for kontinuitet mellom de eldre steinalderbefolkningene i Sør-Norge og de som var der i bronsealderen, for da snakket de jo et nytt språk...

Det er derfor de arkeologiske fagmiljøene har gjentatt, gang på gang, at man ikke kan snakke om at noen kom først. Både norsk og samisk kultur er utviklet gjennom tusenårene fra mobile jegerfolk til de kulturene vi har i dag. Både i norsk og samisk forhistorie er det språkskifter, teknologiske nyvinninger og innvandringer. Den uheldige "vi var her først"-tanken sitter veldig fast hos folk.

Frem til omtrent 1960-tallet var rådende oppfatning at kulturer fikk sin identitet i isolasjon fra andre folkegrupper. I dag vet vi at det som driver kulturell endring og egenidentifisering er nettopp det motsatte. Når det intensiveres kontakt med et nabofolk (gjennom handel, krig eller annet), så oppstår det en "oss og dem" -tenkning som er med på å forme identitetene.

Hvordan resten av verden oppfatter dette har ikke jeg noen mening om.

Rapporter

0

Svar

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Mette Molland

for fire måneder siden

Jeg kan lese, og jeg kjenner folk og historien i nord. Alle som kjenner historien om Hålogaland, vet at UIT er sterkt politisert og omskriver historie, geografi og bosetting i nord.

Du må lese finnmarkforlag.no

Om noen påstår samer er urfolk i nord, og de legitimerer det med sine grader, er ikke graden mye verd.

Eksamen er å gjengi pensum. Det betyr ikke nødvendigvis innsikt.

Historie og arkeologi er hele tiden i en utvikling, basert på nye funn.

Sametinget og UIT motsetter seg denne utviklingen ved å overse tallrike norrøne funn langs hele kysten, og nekte dna us av levninger, som et eksempel.

Dessuten blir fin oversatt til "same"

Det forstår du sikkert er feil, selv om du har eksamen i historie.

Rapporter

1

Svar

○ **Niri Baklid**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Benedictow seier at Komsakulturen i Finnmark og på Kola var den same

som Fosnakulturen på Nordvestlandet og i Nordland. I Store Norske

Leksikon les eg: "Russiske arkeologer har, ut fra strandlinjedatering

funnet 15 lokaliteter på Kola datert til 8000-7000 fvt. De russiske funnene antas å representere innvandring fra Finnmark. Dette styrker ntagelsen om at Komsakulturen har spredt seg nordover langs norskekysten." <https://snl.no/Komsakulturen>

Det virkar som UiT og du Bergstøl har eit problem.

Same problemet har Mikkel Berg-Nordlie, som har skrivi artikkelen

"Samenes forhistorie" i Store Norske leksikon.

Rapporter

1

Svar

○ **jostein.bergstol**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Du har altså, gjennom en kobling av et utsagn fra en historiker som aldri har forsket på arkeologisk materiale og et løsevet sitat fra Store Norske Leksikon, kunnet konkludere at Universitetet i Tromsø og undertegnede har et problem. Imponerende! Jeg skal varsle fagmiljøene.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte jostein.bergstol

for fire måneder siden (redigert)

Her er det for liten plass til å diskutere korleis arkeologar og historikarar

ved UiT har prøvd å skyve grensa for samisk busetting tilbake i tid og vestover i geografien, men det hadde vori interessant å høre ein diskusjon mellom Benedictow og Bergstøl om samanhengen mellom Fosna-kulturen og Komsa-kulturen.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **jostein.bergstol**

---

svarte Niri Baklid

for fire måneder siden

Hvor har du det fra at arkeologer ved UiT prøver å skyve grensene for samisk kultur bakover i tid?

Dette er en konspirasjonsteori.

Rapporter

0

[Svar](#)

Debatt

Kort sagt

Samenes urfolkstatus – tvil og skumlerier

- Debattredaksjonen

0 seconds of 0 seconds Volume 90%

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/zEkabw/samenes-urfolkstatus-tvil-og-skumlerier>

1X

Lytt til saken • 1 minutt

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

I «kort sagt» i Aftenposten 13. april trer professor ved UiT – Norges arktiske universitet Aina Westrheim Ravna brått inn i debatten om samenes urfolkstatus.

I et personrettet innlegg mener hun det er alvorlig tvil om mitt syn, som er at de eldste data viser «ursamisk nærvær i de første hundreårene etter vår tidsregning» og at det «da hadde bodd folk i Norge i 10.000 år». Ravna gir ingen data eller kilder for tvilen, det er bare skumlerier.

Den gitte plass for tilsvaer gjør at jeg må vise kort til «Aschehougs Norgeshistorie», bind 1.

Ravna anbefaler meg to artikler, som fra en vilkårlig tanke om at jeg ikke kjenner dem.

Problemet ligger i hennes innledning: «Det finnes en rekke studier som antyder at det er sannsynlig at samenes formødre bosatte seg i Fennoskandia da isen trakk seg tilbake.» Problemet er overgangen fra holdbarhetsnivået «antyder», som viser til velvillig forståelse av ganske spekulative slutninger, til «sannsynlig», formidlet av faglig ønsketenkning.

Vi har alle formødre som går tilbake til tidenes begynnelse. Dokumentasjon av spesifikk etnisitet krever spesifikke empiriske data.

Ole Jørgen Benedictow, professor emeritus, UiO, Institutt for Arkeologi, Konservering og Historie, Seksjon for historie

- **Bjørn Thorell**

for tre måneder siden (redigert)

Ravnas «alle samers mor vandret først ut av Afrika» og annen genteknologi, er ikke en del av den politiske beslutningsgrunnlaget i 1990. Hennes «antydde», til slutninger «sannsynlig», er ønsketenkning sett fra en sames ståsted.

Realiteten er at ILO169 konvensjonen skal gjelde for, innfødte (gjentar innfødte) , som har blitt kolonialisert i selvstendige stater, men har beholdt alle eller noen av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner. Det har ikke samene.

Dokumentert nomadedrift med rein kom til Norge så sent som 1500 tallet, før det var her både Kvener, Sjøsame og andre minoriteter her. Hvorfor bare samer som urfolk?

Proessen før, under og etter ratifisering av ILO169, viser at samer som Urfolk (ikke som Innfødt) er en norsk politisk beslutning, fra det norske Storting. Teorien om at samene er en urbefolkning i betydningen «bosatte seg først i området», må kunne legges død, det vil lette debatten - for alle - også Kvener.

Skomaker bli ved din lest het det Skal reindriften skal overleve som næring må også den tilpasse nye rammebetingelser, pågående klimaendringene og bidra til å stanse utslippene av klimagasser. Da kan ikke reindriftssamene tviholde på utdaterte tradisjoner som nå koster det norske folk 200 millioner i året og det øker - på grunn av klimaendringene.

Reindrift har ikke lenger noe med nomadelivet å gjøre. Nomadismen eksiterer ikke lenger, den har dødd ut. Driften er i dag med moderne og mekaniserte hjelpemidler som biler, ATV-er, snøscootere, motorbåter og andre motorkjøretøyer. Andre hjelpemidler er GPS, droner og annet elektronikk. Og moderne og hensiktsmessig bekledning - samekofter er

byttet ut med arbeids- og scooterklær. Egentlig kunne «hvem som helst av oss kjøre rundt på en snøskuter og ATV og jage rein i snøscooterdress».

Reindriftssamer har etter egen vilje forandret sitt yrke, sin bosetting (fra nomade til bofasthet), religion, sosiale og politiske forhold. Det før de politisk ble kalt Urfolk av det norske Storting i 1990.

Slik jeg ser det, bør vi trekke oss fra ILO169 og følge alle andre land som har Reindrift.

Den norske definisjonen av urfolk (ikke innfødt) er så forskjellig fra den internasjonale definisjonen (andre avsnitt), at kun Norge har ratifisert ILO 169.

Reindrift drives av mer enn 20 ulike etniske folkegrupper i Norge, Sverige, Finland, Russland, Mongolia, Kina, Alaska, Canada og Grønland. (I Sverige, Finland, Russland og Norge er det Samer som driver Reindrift). Bare Norge har ratifisert ILO169.

Benedictow avsluttet med "Vi har alle formødre som går tilbake til tidenes begynnelse. Dokumentasjon av spesifikk etnisitet krever spesifikke empiriske data."

Rapporter

9

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte Bjørn Thorell

for tre måneder siden (redigert)

Bønder i nord hadde rein som del av besetningen til 1932. Da fikk norske samer enerett nord for Dover. Begrunnelsen skal ha vært behovt for å redusere flokkene. I dag er samiske reinflokker for store i forhold til areal.

Vi vet ikke hvor mange finske og svenske statsborgere som valgte å blir "norske samer" i 1932.

Det finnes norsk reindrift i Gudbrandsdalen, som er bærekraftig.

Samisk reindrift er ikke bærekraftig, men et stort problem.

Det er bakgrunnen for dagens samepolitikk.

Sametinget som domineres av Norske Samers Riksforbund, er talerør for en skakkjørt samisk reindrift.

Begger deler bør avvikles, også av hensyn til Norges sikkerhet.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Lars E Hansen**

[svarte](#) Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Bør reindrift avvikles av hensyn til Norges sikkerhet? Fortell!

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

[svarte](#) Lars E Hansen

for tre måneder siden (redigert)

Samisk reindrift legger beslag på ca. 40 % av Norges areal.

Samisk reindrift hindrer all annen utvikling.

Det fører til fraflytting, spesielt i nord.

At Finnmark avfolkes, er en stor sikkerhetsrisiko.

Det gjør ikke saken bedre at sameaktivister har sapmi som mål, et eget land på tvers av landegrensene i nord, Russland inkludert.

Vi har glemt at Russland annekterte Kola fra Norge 1826.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Erik Hoel**

---

for tre måneder siden (redigert)

Kort sagt, at samene er urfolk, er en politisk beslutning, ikke en sannhet ift realitetene. Samene var ikke først i Norge. Reindriftingsamene har vært her bare i noen hundre år.

Rapporter

7

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Erik Hoel

for tre måneder siden

Klassifiseringa av samar som "urfolk" var egentlig eit politisk kupp, der nemninga "urfolk" fekk ein ny, særnorsk definisjon.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

---

for tre måneder siden (redigert)

Fagmiljet ved UiT er sterkt politisert, og omskriver Hålogalands historie.

Motivet er å legitimere "samer som urfolk i Norge".

Samer er en av flere finsk-ugriske grupper som bor i Norden, og alle er godt assimilert med unntak av en liten selvbestaltet gruppe som kaller seg "samer og urfolk".

Finsk-ugriske folk har sin opprinnelse i området mellom Volga og Ural.

De første gruppene nådde frem til dagens Finland for 2000 år siden.

Samiske dialekter er østersjøfinske.

Samer har trolig sin opprinnelse i det sørlige Finland/Karelen.

Som gruppe kom de sist til Norge.

Kvener forteller om seg selv, at de var den nordligste gruppen av finsk-ugriske folk, og at de misvisende kalles "samer".

Samer var et utpreget blandingsfolk allerede før de valgte å bosette seg i Norge. I dag lever samer som nordmenn flest i Norge.

Hvem som med rette i dag kan kalle seg "same", ved at begge foreldre var samer som brukte samiske dialekter, vet vi ikke.

De er uansett svært få i antall.

Samen er blitt en forretningside.

Les edl.no og finnmarkforlag.no

Vi trenger en sannhetkommisjon for historie, geografi og bosetting i nord.

Rapporter

4

[Svar](#)

- **Lars E Hansen**

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Skal sannhetskommisjonen reise opp til Finnmark og måle skaller og tvangsteste DNA? Seriøst? Siden jeg antar at du også er blandet, slik de fleste av oss er (meg inkludert), skal vi slutte å kalle deg norsk og tilbakekalle ditt norske statsborgerskap (les: rettighetene) hvis du f.eks. er 15% dansk, 10% tysk, 5% finsk og 21% tysk?

Rapporter

1

[Svar](#)

-
- **Unni Jakobsen**

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden

Samene er et utpreget blandingsfolk.

Samepolitikken skader Norge som samfunn, og utgjør en betydelige sikkerhetsrisiko.

De som tester seg av egen interesse, finner også gener fra inuitter.

Det bekrefter at samer kommer fra Ural.

Norge er en nasjon med ett folk.

Samer som guppe kom sist.

Det er en mengde norrøne funn fra i nord, Kola inkludert, som ikke er undersøkt. Årsak: De uten tvil ikke "samiske", og derfor av liten interesse. Samifiseringen er påfallende, også i såkalte vitenskapelig kretser. Det bekrefter at samer er en forretningside.

Samepolitikken minner som storfinlandspolitikken.

Den falt sammen med et plask.

Det burde også en skadelige samepolitikk gjøre.

Du vet sikkert at det bor ca. 30 finsk-ugriske grupper mellom Norge og Ural, og at samer er mest lik komier.

Jeg har ikke funnet en eneste same blant mine forfedre, men jeg kjenner noen som har det. De er helnorske og vil på ingen måte ha noe med dagens samepolitikk å gjøre.

Tvert i mot.

Rapporter

2

[Svar](#)

- **Per Tore Bech Nygård**

---

for tre måneder siden (redigert)

I et essay av Morten Strøksnes i Dag og Tid nylig blir den nesten 20 år gamle referansen til Ravna omtalt slik:

"Mark Thomas er professor i evolusjonær genetikk ved University College London og ein leiande internasjonal kapasitet på området. Han vurderer studien slik: «Forskinga er nesten 20 år gamal, og etter mitt syn utdatert då

ho kom. Tilnærminga som blir brukt, blir kalla tolkande fylogeografi. Det er ei tilnærming som (1) aldri har vist seg å fungere, (2) lett lar seg styre av subjektive agendaer, og (3) bør vurderast som historieforteljing, ikkje som testing av hypotesar. Vitskap handlar om å teste hypotesar, ikkje berre om å fortelje historier.» (45)"

Strøksnes' referanser finnes i hans eget grundige essay her:

<https://www.dagogtid.no/samfunn/det-norske-og-det-samiske-6.121.29105.fb1ce6651e>

Rapporter

3

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Per Tore Bech Nygård

for tre måneder siden (redigert)

Morten A. Strøksnes skriv i Dag og Tid bl.a. om artikkelen til Harald

Gaski: "Samenes historie" i Store norske Leksikon:

"Ut frå dette blir det sterkt misvisande å påstå at Sápmi blei kolonisert av nordmenn i mellomalderen, slik det står i Store norske leksikon (det er dessverre meir og meir vanleg at leksikonartiklar på nett blir skrivne av personar som har ein tydeleg einseitig agenda)."

Eg kan legge til artikkelen til Mikkel Berg-Nordlie: "Samenes forhistore".

Her later forfattaren som om steinalderfunn i Finnmark er samiske.

Rapporter

6

Svar

-
- **arne_m_aandal**

---

for tre måneder siden (redigert)

Ottar fremkommer i dag i et 1000 gammelt engelsk dokument forfattet 100 år etter at originalen ble nedtegnet av biskop Assar, på ordre fra den engelske kongen, som hadde hørt det fra Ottar.

Er det andre spor etter Ottar?

Rapporter

0

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte arne_m_aandal

for tre måneder siden

Det er dypt beklagelig at arkeologer siden 1950 tallet har vist liten interesse for norrøn arkeologi i nord.

Det er interessen for samer som har vært i fokus.

Konklusjonen av politisert forskning ved UIT er meget betenkelig.

Det finnes spor etter gammel bosetting langs hele kysten i nord, og det finnes norrøne fangsstasjoner langs kysten i Finnmark og Kola som ikke er undersøkt.

Hans Eidnes antar Ottar bodde sør på Kvaløya i Troms jfr, reiselenden mot nord. I Buvika sør på Kvaløya er det rester etter en stor bygning som ikke er undersøkt.

Noen mener Ottar bodde på Loppa.

På Sommarøy ved Kvaløya kan man ikke stikke spaden i jorda uten å støte på steinalderfunn. Der er også en gammel grav.

Les Hans Eidnes: "Hålogalands Historie" og finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Rapporter

0

Svar

-
- **Lars E Hansen**

for tre måneder siden (redigert)

Det er mye motstand mot samer og samiske rettigheter i Norge. Det er vedtatt at samene er et urfolk hva gjelder rettigheter, og så bør man forholde seg til det.

Det er spor av samer på Kolahalvøya som tyder på at de var der for ca 4000 år siden, og for 3000 år siden vet man at de var rundt Østersjøen. Genetisk har vi blandet oss godt. Å være same har ikke bare med gener å gjøre - det er en kultur.

Grunnen til at samer møter mye motstand, er at kulturen deres på mange vis er et motstykke til den vestlige, kapitalistiske kulturen. Å ta vare på naturen, forvalte ressursene for kommende generasjoner og la områder gå i arv - kun bruksrett, ikke eiendomsrett.

Følgende artikkel er megetsigende - DNA lyver ikke:

<https://www.nordnorskdebatt.no/om-samisk-dna-og-vare-felles-skandinaviske-rotter/o/5-124-157766>

Rapporter

0

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden

Arnljot Elgseter har også skrivi om samisk språk og samisk DNA:

<https://www.samiskdna.com/>

Artikkelen er omfattande, men konklusjonen er:

"På enkelt og tydelig norsk forteller de nye DNA resultatene at det å hevde at nord-samene er Nord-Kalottens urbefolkning, er like kunnskapsløst og tullete som det å hevde at de spanske conquistadores er urbefolkninga i det som i dag er de spansktalende delene av Sør- og Mellom-Amerika."

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Lars E Hansen**

---

svarte Niri Baklid

for tre måneder siden (redigert)

Norge har vært gjenstand for flere minnvandringsbølger. Noen klarte seg kanskje dårlig, mens andre klarte seg bra. Over tid blandet de fleste seg. Noen ble nok også fortrenget. Det er poenngløst å krangle om hvem som var her først og tilskrive de første innvandrerne eiendomsrettigheter til landet. Det ender sannsynligvis med at vi må gi fra oss Norge...

Poenget mitt er at diskusjonen om innvandringsbølger og DNA er interessant. Absolutt! Men den har veldig lite med samenes status som urfolk i Norge i dag å gjøre, samt medfølgende rettigheter. Samene drev reindrift i norske fjell for minst 500 år siden, og allerede for 1000 år siden vet man at vikinghøvdinger skattla samene. Det er vedtatt at samene er norsk urfolk. Ikke noe mer å krangle om.

Jeg lurer veldig på hvorfor så mange angriper samene og forsøker alle mulige argumenter for å marginalisere deres rolle og rettigheter. Det er som en norsk folkesport å angripe samene. Hva er dette for noe?

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden

Det er klart det blir konflikt når reindriftssamane på så stor del av Norges areal hindrar utbygging av annan næring enn reindrift.

Særlig Finnmark får merke dette på nedgang i befolkninga.

Rapporter

7

[Svar](#)

o **Bjørn Thorell**

---

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden (redigert)

Du skriver;

« Det er vedtatt at samene er et urfolk hva gjelder rettigheter, og så bør man forholde seg til det.»

- Grunnloven er også vedtatt, så tidlig som 1814 og endret mange ganger.

- Neste gang skal "Samiske Folk" skrives inn i grunnloven.

- Andre ganger skal tidligere politiske beslutninger ut av lovverket.

«Å være same har ikke bare med gener å gjøre - det er en kultur.»

- Fortsatt er Samer som urfolk en politisk beslutning, og den beslutningen er praktisk tatt uten genteknologi som støtte.

- Hvorfor er ikke Kvener urfolk - bestod de ikke gentesten?

- Eller er ikke Kveners hav og elvefiske, jordbruk og båtbygging kultur i forhold til nomadisk Reindrift?

- Kvener behandles ikke som Samer, men var her før samer.

«Å ta vare på naturen, forvalte ressursene for kommende generasjoner og la områder gå i arv - kun bruksrett, ikke eiendomsrett.»

- Fin idealisme det, men fungerer ikke i praksis. Om alle hadde fulgt samme tradisjon fra de kom til Norge, hadde vi ikke hatt reindrift i Norge.

- Det er idealisme når Samene er mot gruvedrift i «eget område» og samtidig bruke mer mineraler fra gruver på sine Snøscootere, ATV og andre kjøretøy enn kg reinkjøtt produsert.

- «la område gå i arv» ja, men kulturen med Snøcooter, kjeledress i stedet for kofte, ATV, droner og helikopter, fast bopel er det blitt arven til kommende generasjon - som folk flest i Norge.

PS: Jeg er ikke mot samer, men "for" Kvener som urfolk.

Rapporter

3

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden (redigert)

Det er ikke riktig.

Samer er et blandingsfolk, og det er inte igjen av deres kultur som nomader og sankere. Det er de fleste samer glade for selv.

Flnsk-ugriske gupper har sin opprinnelse i området mellom Ural og Volga.

De første gruppene kom til dagens Finland for 2000 år siden. Samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland.

Hvorfor tror du samiske dialekter er østersjøfinske?

Rapporter

2

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden

Finneskatten av basert på en maritim næring og har lite med samer å gjøre. Fin betyr jeger og vander.

Finnekongen var kongens skatteoppkrever.

Finneskatten var betydelig, og kan umulig være skaffet til veie av noen få samer på fjellene.

Samene var nomader/sankere og vandret over store områder.

De har betalt avgift/skatt til kongen i alle land de har vært innom.

Om det hadde bodd samer i nord, hadde ikke bjarmer og fjelfin vært nødt til å be kongen om lov til bosetting på 1200-tallet.

Disse er for lengst assimilert.

De som kaller seg samer i dag, har aner som kom til Norge utover 1800-tallet, og mange kom som kvener og finner.

Skolene som holdt til på Kola er ikke samer.

Det bor flere finsk-ugriske grupper i Norge, men kun samer insisterer på være "urfolk" med egne rettigheter.

Hva er årsaken?

Rapporter

2

[Svar](#)

---

o **Unni Jakobsen**

---

svarte Lars E Hansen

for tre måneder siden

Samiske dialekter er østersjøfinske. Det betyr at samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland. Samer har vært nomader og sankere, og derfor beveget seg over store avstander. De har levd blant øvrige finsk-ugriske grupper, skandinaver, russere/østslaver og tyske bergmenn, blant annet.

Samene som gruppe er blandet med alle disse folkene de har vært avhengig av.

Finneskatten er basert på en maritim næring, og har intet med samer å gjøre. Finnekongen var kongens skatteopprever.

Samer har betalt skatt i de land de har frekventert som nomader.

Samene lærte tamreindrift av samojeder på 1600-tallet, og førte reinen til Norge for å spare egne vinterbeiter i Sverige/Finland.

I dag består samisk reindrift av ca. 900 årsverk i Norge.

Rapporter

2

[Svar](#)

Debatt

Kort sagt

Surr om «ursamisk nærvær»

- **Debattredaksjonen**

0 seconds of 0 seconds Volume 90%

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/bga6W5/surr-om-ursamisk-naervaer>

1X

Lytt til saken • 1 minutt

Kort sagt, fredag 28. april.

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Jeg er altså i debatt med professor emeritus Ole Jørgen Benedictow angående hans påstand «data viser ursamisk nærvær i Norge i de første hundreår etter vår tidsregning. Da har det bodd folk i Norge i 10.000 år».

I sitt [kortinnlegg i Aftenposten 25. april](#) oppgir han «Aschehougs Norgeshistorie», bind 1, som kilde. Ikke noe sitat fra boken eller noe årstall for utgivelsen. Kilden støtter som sådan ikke opp om hans påstand. Jeg mistenker at boken er fra 1932. Det var etter denne tiden man begynte å se bort fra Benedictows og hans meningsfellers ideer om at samene ankom Fennoskandia etter norrøn befolkning.

Dette holder ikke, Benedictow. Uansett, her er nok en kilde som motbeviser påstanden: De tidligere talerne av «paleo-lappiske» språk (steinalderspråk som ble snakket av den opprinnelige befolkningen i Fennoskandia) tilhørte de kulturelle og genetiske forfedrene til samene (Aikio, Ante. 2012. An essay on Saami ethnolinguistic prehistory).

Aina Westrheim Ravna, professor, UiT – Norges arktiske universitet

- **Erik Hoel**

for tre måneder siden

Uansett, det er et faktum at samene i Norge kun er et politisk bestemt urfolk. Det til tross for at de ikke er det.

Rapporter

15

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

svarte Erik Hoel

for tre måneder siden

Denne bestemmelsen må snarest mulig avvikles, før større skade er skjedd for land og folk. Samepolitikken er en sikkerhetsrisiko for Norge.

Rapporter

6

[Svar](#)

- **Bjørn Thorell**

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Snarest mulig er nå 2031 og bestemmes av folkevalgte på det norske Storting. Deretter 2041.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Bjørn Thorell

for tre måneder siden (redigert)

Noen arbeider for at samer som urfolk i Norge skal inn i Grunnloven.

Det må ikke skje. Å fjerne bestemmelsen om "samer som urfolk" i Norge må kunne gjøres like lettvt som den ble innført.

Uansett må Storting og domstoler se bort fra denne feilen.

Det gjelder også store deler av media og såkalte forskere.

Benedictow er et hedelig unntak.

Rapporter

4

[Svar](#)

● **Unni Jakobsen**

---

for tre måneder siden (redigert)

Hva betyr "Fennoskandia"? Det kan neppe ha noe med finsk-ugriske folk å gjøre, da de har sin opprinnelse i området mellom Ural og Volga i barskogfeltet. Finsk-ugriske folk er også knyttet til kamkeramik, men det var et annet og tidligere folk som laget denne.

De første finsk-ugriske guppene nådde frem til dagens Finland for 2000 år siden. Det bor i dag ca. 30 ulike finsk-ugriske grupper mellom Norge og Ural. Samene er mest lik komier.

Samiske dialekter er østersjøfinske. Samer som gruppe har sin opprinnelse i det sydlige av dagens Finland.

Samer var nomader og sankere. De har møtt nordiske folk og 400-tallet, i runetiden og folkevandringstiden.

Det begynnes med at alle samiske ord som knyttes til jordbruk, havfiske og båtbygging, er avledet av old-nordisk på denne tiden.

Adam av Bremen har skrevet om Skandinavia:

I Norge bor det kristne nordmenn, og Norge strekker seg rundt Sverige i nord. I Sverige er det flere grupper, blant annet finveder og skridfiner som er dels kristne.

Fin betyr jeger og vandrer eller folk som bor på myrenen.

Fin er avledet av fen som betyr myr.

Suomi betyr myr på finsk.

Fin blir misvisende oversatt til "same".

Samer er en av flere finsk-ugriske grupper i nord, og trolig den gruppen som kom sist.

Kvener sier de var den nordligste gruppen av finsk-ugriske folk, og at de misvisende kalles "samer".

Samer lærte tamreindrift av samojeder på 1600-tallet, og begynte å føre sine flokker til Norge for å spare egne vinterbeiter i Sverige og Finland.

Samer beskrives som et utpreget blandingsfolk allerede før de kom til Norge.

I dag er befolkningen i nord så godt blandet, at det ikke er mulig å skille mellom folk på etnisk grunnlag.

Når det gjelder dna-us av gamle levninger, har Sametinget motsatt seg at dette blir foretatt. I den grad de likevel er undersøkt, er det opplyst at de ikke er samenes aner.

Mange som i dag kaller seg "samer" i Norge, har aner som kom fra Finland utover 1800-tallet som kvener og finner.

Det kan alle selv undersøke ved å lese folketellinger.

Kysten i nord ble tidlig isfri og bebodd.

Det er helt umulig at de første var "samer".

Sametinget burde iverksette en solid dna-us av hele befolkningen i nord, samt alle levninger som er funnet.

I dag hindrer Sametinget og en politisert forskning ved UiT ny kunnskap om nordkalotten.

Uansett var Hålogaland et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola/Nordfjell ved Kvitsjøen/Gandvik, beskrevet i Historia Norvegia. Grensen mot øst gikk langs vannskillet/kjølen jfr, Hans Eidnes,

De nærmeste naboene i øst var bjarmer og kvener jfr. Ottar.

Ottar skriver om fuglefangere og finnas, som snakket samme språk som bjarmer. Altså var de ikke samer.

Skolter kalles øst-samer, men de er ikke samer.

Snorre skriver om fin Svåse og Solfrid. Dette er mytiske skikkelser som skal forklare kongen tungsinn. Fin beryr jeger.

Håkon Håkonson ga på 1200-tallet en gruppe bjarmer og fjelfin lov å bosette seg i nord, mot at de lot seg kristne.

Dersom det allerede bodde samer i nord, hadde de ikke behøvd kongens tillatelse.

Ellers imøteser jeg offentliggjøring av alle funn som gjelder dna fra levninger i nord.

Det hadde vært av stor interesse.

Rapporter

11

Svar

- **Niri Baklid**

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden (redigert)

Ravna skriv: "De tidligere talerne av «paleo-lappiske» språk (steinalderspråk som ble snakket av den opprinnelige befolkningen i Fennoskandia) tilhørte de kulturelle og genetiske forfedrene til samene".

Er "paleo-lappiske språk" det same som finsk-ugriske språk, som vi har lært er språkgruppa frå området rundt Karelen, og som urfinsk og ursamisk utvikla seg frå? Steinalderen opplevde nok samiske urfedre ein stad austafør dagens Finland. Etter alt å dømme har Benedictow rett i at dei første samiske jegerane og fiskarane kom inn i Finnmark omlag da tidsrekninga vår startar, altså for 2000 år sidan.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Niri Baklid

for tre måneder siden

De første finsk-ugriske gruppene nådde frem til dagens Finland for 2000 år siden. Kysten i nord ble tidlig isfri og befolket.

De var ikke finsk-ugrisk.

Det er behov for mer forskning om nordområdene uten samiske skylapper i regi av UiT.

Det er skrevet at kulturen i nord har vært kontinuerlig siden siste istid.

Samen som gruppe kom sist til Norge av finsk-ugriske grupper.

Kautokeino og Karasjok er gamle kvenske gårder.

Rapporter

6

[Svar](#)

○ **Erik Hoel**

---

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

SNL: "Fennoskandia er en betegnelse på et område som innen geologi omfatter Norge, Sverige, Finland, Kolahalvøya og russisk Karelen".

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Erik Hoel

for tre måneder siden

Takk for informasjon.

Fen betyr myr. Fin er avledet av fen, og kan også betyr myr.

Soumi betyr myr på finsk.

Fin betyr jeger og vandre, eller folk som bor på myrene.

Noen hevder at "Fennoskandia" indikrere samisk bosetting i Norden.

Det kan ikke være riktig.

"Fennoskandia" er trolig knyttet til myr som geografisk fenomen.

Hva tror du?

Rapporter

0

[Svar](#)

- **hj_talberg**

---

for tre måneder siden

Jeg må få lov til å gå litt i dybden når det gjelder denne siste meningsytringen fra Aina W. Ravna' side.

Hun viser til følgende informative dokument produsert i 2012 av den meriterte samiske språkprofessoren Ante Aikio;

“An essay on Saami ethnolinguistic prehistory»

Man kan lett få tilgang til dette dokumentet i fulltekst via følgende lenke.

https://www.sgr.fi/sust/sust266/sust266_aikio.pdf

Når hun under henvisning til dette dokumentet uttaler at ”talerne av «paleo-lapiske» språk tilhører de kulturelle og genetiske forfedrene til samene», så dreier det seg vel om følgende avsnitt på side 106:

“While Saami languages can be shown to have come to Lapland from the south, the Saami as ethnic groups did not “come” from anywhere - they were formed in their present territories through a complex social process

that involved the adoption of a new language. The earlier speakers of 'Palaeo-Laplandic' languages belong to the cultural and genetic ancestors of the Saami even if they were not their linguistic ancestors. Thus, the prehistory of Lapland and the prehistory of Saami languages are two very different histories indeed."

Jeg kan ikke se at Aikio noe sted i dokumentet sier at de som snakket «palaeo-laplandic» er identisk med «Pioner-bosetterne» som kom til "norsk territorium» over Norskerenna for noe over 10 000 år siden og som bare i løpet av noen få generasjoner befolket norskekysten helt opp til og med Varangerhalvøya (ref.: professor i arkeologi ved UiT, Bjørnar Olsen i et NRK 2 program i november 2021 om Samenes historie - Samenes historie: Landet befolkes - Norgeshistorie - NRK Radio

Verken "pionerfolkene", eller de som nesten like tidlig kom sørøst-fra Polen/Baltikum (Jegerfolk fra øst kom til Norge for 10 000 år siden (forskning.no) snakket altså et språk beslektet med samisk. Ref. Aikio side 67:

"It is, at any rate, clear that the first people to colonize Lapland after the last Ice Age were not speakers of Uralic languages, as the whole language family is hardly much older than approximately 4000 years ...)".

Mere enn 1000 lånord i samisk vitner om et eller flere substratspråk som verken er uralske, indoeuropeiske eller beslektet med noe annet kjent levende eller utdødd språk. De døde helt ut ca. 500 år [e.Kr.](#) (Aikio 2012). Den opprinnelige etnisiteten til de som snakket disse substratspråkene er ukjent. Hvor ble det av dem kan man spørre.

Kanskje misforstår jeg sitatet ovenfor om «--- formed in their present territories --- », men uvilkårlig etterlates jeg med inntrykk av at det angivelig, ifølge Aikio (og andre som f.eks. Bjørnar Olsen), skal ha funnet sted en historisk utvikling i tidlig jernalder der et paleo-lappisk folk skifter språk til ur-samisk (av handelsmessige grunner) samt utvikler de andre karakteristiske samiske kulturelle uttrykkene. Det paleo-lappiske folket, som altså endret sine kulturelle særtrekk radikalt i løpet av den «samiske etnogenesen», kan ikke ha vært identisk med «pionerbosetterne». Når og hvordan de oppstod som folk lenge etter «pionerbosetternes» tid, blir bare spekulasjoner. Imidlertid hadde de høyst sannsynlig genetiske særtrekk som avvek markert fra de egentlige urfolkene / «pionerbosetternes» genetikk. Visse studier indikerer bl.a. at de egentlige urfolkene var mørkhudet dvs. mye mere hud-pigmentert enn det samer og «etniske nordmenn» er, sånn stort sett - ref.:

Torsten Günther T et al, Population genomics of Mesolithic Scandinavia: Investigating early postglacial migration routes and high-latitude adaptation, PLOS BIOLOGY January 9, 2018, (lenke: Population genomics of Mesolithic Scandinavia: Investigating early postglacial migration routes and high-latitude adaptation | PLOS Biology

Minner ellers i denne sammenheng om det arkeolog ved Kulturhistorisk Museum i Oslo, Jostein Bergstøl skrev i en kronikk i Aftenposten 30.03.23:

«Gjennom tusenårene har teknologiske innovasjoner og folk nådd dagens Norge i flere omganger, fra nord, sør og øst. Kulturer har oppstått, endret seg, smeltet sammen med andre og forsvunnet gjennom den lange forhistorien».

Dette er utvilsomt helt riktig. Den seneste innvandringen (i tidlig jernalder) involverte som kjent germanerne som begynte å bosette seg i Sør-Norge noen århundrer før etnogenesen av den samiske kulturen/identiteten i «finnmarksregionen».

Legger man til grunn Bergstøls oppfatning av den historiske utviklingen, blir det selvfølgelig fullstendig feil eventuelt å påstå at den samiske kulturen og identiteten har sin opprinnelse i kulturen til de aller første menneskene som vandret inn til finnmarksregionen for mere enn 10 000 år siden.

Rapporter

8

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte hj_talberg

for tre måneder siden (redigert)

Det er ulike teorier om hvem som befolket dagens Hålogaland.

NRK har vist en serie om bosetting under og etter siste istid.

Det ble fortalt at en guppe kom fra sør, og en gruppe fra nord/øst.

Gruppen var sør var mørk, og gruppen fra nord var lys.

Disse blandet seg raskt med hverandre.

Arkeologer forteller at det er en sammenhengende bosetting i nord fra siste istid. Det har også bodd mennesker i Norge mellom istidene.

Kysten i nord ble tidlig isfri og bosatt.

Det bør forskes mer på steinalder og jernalder i nord.

Dagens politiserte forskning som forsøker å legitimere samer som urfolk i Norge, hemmer kunnskapsutviklingen om nordområdene.

Hvem laget kamkeramikk? Den er laget av folk som bodde i deler av dagens Russland, helt opp til Varanger, før finsk-ugriske folk kan knyttet til området.

Er det mulig å legge etnisitet og påstått etnisitet til side og bruke vanlige forskningsmetoder som er valide og reliable også i Hålogaland?

Hva kan svenske og finske forskere fortelle?

Les finnmarkforag.no med vekt på teser.

Rapporter

3

[Svar](#)

- **Bjørn Thorell**

---

for tre måneder siden (redigert)

Hei Aina Westrheim Ravna, du er professor i UiT og aktiv med forskning og debattinnlegg.

Politisk redaktør i Nordlys, Skjalg Fjellheim , setter i dagens Nordlys, søkelys på ditt forskermiljøet i UiT, der bruker han din forskerkollega Øyvind Ravna (Jus) som eksempel. <https://www.nordnorskdebatt.no/forskning-uten-vidvinkel/o/5-124-241611>

Ifølge SSB 2020, er det 58 personer med Ravna som etternavn.

I debattinnlegg du selv skrev i 2016 fremkommer det tydelig at du er same. <https://www.nordnorskdebatt.no/samer/historie/blablabla-om-samer-og-dna/o/5-124-72465>

Du og Øyvind har begge solid kompetanse på deres respektive områder og begge er aktiv i den offentlige debatt. Av det lille jeg har lest, er dere alltid sterkt på samenes side av debatten - så også ditt innlegg av 2016.

Om man er same er det nesten selvsagt - «blod er tykkere enn vann», nasjonalt som internasjonalt. En rapport er ofte farget av «kapitalen» - avhengig om det er LO eller NHO som ber om en rapport og betaler.

Det er unødvendig at et fag/forskersmiljø i UiT dras ned på grunn av mangel på åpenhet, Tvil om det skyldes fagmiljøet og vil føre til at stadig flere leser debattinnlegg fra UiT med en klype sunn skepsis.

At forskningsresultater ved UiT blir ivaretatt med sunn fagfelleevaluering, det tar jeg som en selvfølge.

Rapporter

7

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte Bjørn Thorell

for tre måneder siden (redigert)

Folketellinger viser følgende:

1801 bor det ingen ved navn Ravna i Norge.

1865 er det 6 personer som heter Ravna, 5 i Kistrand og 1 i Kautokeino.

En er reineier og bor i telt, født i Finland.

1875 er det 7 personer som heter Ravna.

1900 er det 16 personer som heter Ravna.

1910 er det 55 personer som heter Ravna.

1920 er det 76 personer som heter Ravna.

Alle er bosatt i Finnmark.

Konklusjonen er at familien Ravna som kom fra Finland i nyere tid, har hatt gode muligheter i Norge.

Søsknene Ravna, som det vises til, har norsk mor og trolig far av blandet opprinnelse som de fleste bosatt i Finnmark.

"Samerett" er rent tanke-spinn.

"Samen" er blitt en forretningside, noe rause bevilgninger til alt som smaker av "same" viser.

Samisk reindrift er en næring i krise.

Samiske reinflokker er for store i forhold til areal.

Det er den reelle bakgrunnen for dagens samepolitikk.

Av hensyn til dyrevelferd, natur og samfunn, bør samisk reindrift utvikles sammen med dets talerør Sametinget.

Rapporter

12

[Svar](#)

- **Kjell B. Mortensen**

for tre måneder siden

Ravna er kanskje ikke kjent med at begrepet "same" kom inn i norsk språk i den første utgaven av reindriftsloven på 1930 -tallet. Da i ( ) som et alternativt ord for "fjellfinn". Før den tid var begrepene på innvandrere fra Finland/Sverige: kvener, finner og fjellfinner.

Ordet "same" kom inn etter forslag fra Nesseby herredsstyre.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Bjørn Thorell**

for tre måneder siden

Hentet fra den samiske «Sagat»
27.4.23<https://www.sagat.no/nyheter/brasil-er-folkerettslig-foran-norge/19.37982>

«Mens sametingspresident Silje Karine Muotka holdt to taler i den brasilianske kongress, holdt professor Øyvind Ravna ved Det juridiske fakultet ved Norges arktiske universitet en tale under den norske ambassadens middag hvor urfolkslederne var til stede.»

-

«Ravna pekte på at både Brasil og Norge har ratifisert ILO 169 som betyr at begge land har en plikt til å konsultere urfolk og inkludere dem i beslutninger om bruk, forvaltning og bevaring av landområder.»

-

« Det betyr også at begge land må legge stor vekt på urfolks skikker og rettsoppfatninger i sine respektive domstoler, og ikke i det minste anerkjenne urfolks eiendomsrett til sine tradisjonelle landområder, sa Ravna.»

- MERK «ikke i det minste anerkjenne urfolks eiendomsrett til sine tradisjonelle landområder», det er her jeg kjenner jeg blir forbannet,

Videre fra Øyvind Ravna;

"Av det jeg har lært om Brasils urfolkspolitikk, har Brasil kommet betydelig lenger enn Norge når det gjelder å anerkjenne urfolks eiendomsrett til deres tradisjonelle landområder, slik det er forpliktet i ILO-konvensjon, sa han.»

MERK;

Ravna mener det er samene som er eierne av 40% landområdet i Norge, også nevnt som Sapmi. Hva var det jeg gikk i krigen for og heiset flagget for på 17 mai - Sametinget eller familien Ravna som kom hit på 1600 tallet?

Snart vinner Kvener og Sjøsamene også frem, skulle bare mangle, de er like mye «Urfolk» som samene. Da blir de også skrevet inn i Grunnloven og krever eiendomsretten på kyst og sokkelen.

I Oslo toer alle politikere sine hender, livredd fro debatt om "urfolk", men nå trenger vi politikere på banen

- Dette handler ikke gener og språk fra Aina Westrheim Ravna, spesialist på samers gener,

- Dette handler ikke om tolking av Jus fra Øyvind Ravna, spesialist på Samer Jus

- Dette handler ikke om Språk, hvor og når det oppstod.

- Dette handler om at ingen som lever i Norge i dag har fornorsket samene, det klarer de selv når de med scooterdress på snøscooter jager rein. Det handler om Norge og det norske folk, før det blir mange som blir - som jeg - forbannet.

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

svarte Bjørn Thorell

for tre måneder siden

Ingen kan benekte at indianere i Brasil bodde der da europeere inntok kontinentet. I dag fremstår Brasil med en blandet befolkning.

"Urfolket" i dag, er trolig stammer i det indre av Brasil som enda ikke har fått kontakt med øvrige befolkning.

Det er utrolig at noen som kaller seg "samer" i Norge trekker paralleller til urfolk i Brasil.

Når blir Norges Storting i stand til å avvikle dagens samepolitikk, Sameting, faget "samerett" og samisk reindrift som ikke er bærekraftig?

Er det opp til velgere?

Samen er Norge er blitt en forretningside. Det viser denne saken veldig godt. Hvor er media og forskere?

Rapporter

4

[Svar](#)

Debatt

Bare surr om urfolk

- **Debattredaksjonen**

0 seconds of 0 seconds Volume 90%

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/BWqnMg/bare-surr-om-urfolk>

1X

Lytt til saken • 1 minutt

Dette er et debattinnlegg. Eventuelle meninger i teksten står for skribentens regning. Hvis du ønsker å delta i debatten, kan du lese hvordan her.

Nyhetsbrev: Se lese høre gjøre

Få de mest interessante anmeldelsene og debattene rett i innboksen.

Førsteamanuensis og arkeolog Jostein Bergstøl [avviser](#) 19. april at det betyr noe at alle internasjonale ordboksverk definerer urfolk som opprinnelig befolkning. Han «overlater til rettssystemet og det politiske apparatet å tolke begrepene slik de er ment i lover og konvensjoner, som jo er politisk vedtatt». Samefolkets status som urfolk bygger på politiske vedtak, ikke forskning.

Jeg har ikke argumentert for «sen samisk innvandring til Norge», men for relativt sen utvikling av samisk etnisitet og mye senere utvikling av samisk nomadisk reindrift.

Professor Aina Westrheim Ravna kommenterer [28. april](#) mitt tilsvaer [25. april](#) til hennes innlegg [14. april](#). I raljerende stil med tittelen «Surr om ‘ursamisk nærvær’» vises stor

uvitenhet. Hun ba om min dekning for at «data viser ursamisk nærvær i de første århundrene etter vår tidsregning. Da har det bodd folk i Norge i 10.000 år». Jeg viste til Aschehougs Norgeshistorie, bind 1. Hun «mistenker at boken er fra 1932», og at det var «etter denne tiden at man begynte å se bort fra Benedictows og hans meningsfellers ideer om at samene ankom Fennoskandia etter norrøn befolkning». Det er bare surr. Hun kunne ha googlet og fått mengder av treff. Bind 1 av professor i arkeologi A. Lillehammer utkom i 1994. Se også mitt svar 25. april.

Ole Jørgen Benedictow, professor emeritus, Universitetet i Oslo

- **Erik Hoel**

for tre måneder siden (redigert)

Nok en gang, samene er ikke urfolk. Som det skrives her, det er politisk bestemt. Så da er de vel kanskje et "kunstig" urfolk?

Rapporter

15

[Svar](#)

- **Niri Baklid**

svarte Erik Hoel

for tre måneder siden (redigert)

Nå skal samane inn i Grunnlova som eige folk.

Skal dei få egne pass også?

Rapporter

1

[Svar](#)

- **Unni Jakobsen**

svarte Niri Baklid

for tre måneder siden

Frp er det eneste partiet på Stortinget som motsetter seg at samer som eget folk i Norge skal skrives inn i Grunnloven.

Media er meget fraværende i alle saker som har med "samer" å gjøre.

Fakta har dårlige kår i dagens Norge. Les edl.no

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Thomas Øiestad**

---

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden (redigert)

Det ligger i tiden at vi skal syns litt synd på minoriteter. Vi har det så altfor godt selv.

Norge er gode på selvpisking. Vi flyr verden rundt og skal løse problemer overalt. I Palestina, i Afghanistan, på Kypros, på Sri Lanka og Gud vet hvor.

Slik sett er samene en velsignelse. Da slipper vi å reise så langt for å drive botsøvelser. Det skulle ikke forundre meg om hele Fosen Vindpark blir permanent satt ut av drift. Siden reinen ikke har noe imot møllene kan de bli stående til spott og spe.

Selvsagt er ikke samene et urfolk....det levde mennesker her tusenvis av år før de ankom. Det betyr ikke at de ikke er velkomne, men at vi skal understøtte språket deres med offentlige midler blir feil. La de drive skoler i privat regi.

Rapporter

2

[Svar](#)

• **Per Tore Bech Nygård**

---

for tre måneder siden (redigert)

Stortingets Kontroll - og konstitusjonskomite behandlet den 2.5.23 forslaget om å skrive inn i Grunnloven at samene er et folk og et urfolk. Forslaget er sendt videre til Stortinget for plenumsbehandling og kan se ut til å bli

vedtatt 15. mai - uten at media har brydd seg om det. Dette like før vi feirer 17. mai - grunnlovsdagen.

Gjennom en prosess i Stortingets organer over to stortingsperioder, står altså loven nå klar for votering. Men i løpet av de årene som har gått siden det ble fremmet av forslagstillerne er lovforslaget fortsatt ikke gjenstand for inngående vurderinger, ei heller ikke om forslaget vil stride mot Grunnlovens øvrige bestående bestemmelser og hovedregler. Ikke engang Justisdepartementet har vurdert lovforslaget!

I motsetning til hva flere andre land har, en forfatningsdomstol, står det altså helt fritt for Stortinget å vedta grunnlovsregler.

Forslaget om å dele den norske befolkning opp i etniske grupper, slik det nå foreslås for Grunnlovens §108, er et alvorlig brudd i hovedprinsippet i loven om et forent norsk folk. Det er konfliktskapende, spesielt i nord. Dette skjer samtidig som vi lever i en alvorlig tid, hvor enhet og motstandskraft mot ytre trusler er påtagelig. Et robust, sivilt samfunn trengs nå, mer enn noen gang siden 1945.

Statsminister Støre uttaler i en tale på Akershus festning 8. mai bl a : " - Vi lever i en dramatisk samtid og vi minnes om at demokrati, fred og trygghet på ingen måte kommer av seg selv".

Er da dette tiden - i de nærmeste dager - å foreta en grunnleggende endring av Grunnloven, som innebærer en to-folksdeling av landet?

Rapporter

9

Svar

- **Unni Jakobsen**

svarte Per Tore Bech Nygård

for tre måneder siden (redigert)

Samer i Norge er så godt blandet, at gruppen neppe kan ha betegnelsen "folk" i 2023. Alle som kan fortelle at 1 av 8 oldeforeldre hadde samisk som hjemmespråk, kan melde seg inn i samemanntallet.

Det burde være et stor tankekors for alle som kaller samer "urfolk" med krav om egen status i Grunnloven.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

---

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Folk er ikke en genetisk bestemmelse, men en etnisk forståelse. Der er åpenbart samene et folk, dvs en etnisk gruppe - som spriker en god del, men der man har et anneledes språk og en del tradisjoner som er forskjellige fra oss. De kvalifiserer til å være urfolk, selv om man ikke trenger å gjøre dette i betydningen "opprinnelig befolkning". Der er forholdet noe mer usikkert.

Rapporter

1

[Svar](#)

○ **Niri Baklid**

---

svarte Arne Jensen

for tre måneder siden (redigert)

Det er utelukka at samane var dei første menneska i Norge.

Det er veldig spesielt at norske samar og norske politikarar har omdefinert uttrykket "urfolk". Urfolk har tidligare vori slike som aboriginerar i Australia og folk som Leiv Eiriksson og Christoffer Columbus trefte i Amerika.

Rapporter

5

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Arne Jensen

for tre måneder siden (redigert)

"Etnisk" har samer valgt å forlate sin nomadiske tilværelse som samlere for en del år siden. "Etnisk" lever samer som skandinaver flest i Norden. Det kalles assimilering med betydelig "etnisk" blanding.

Samen er blitt en forretningside, og samisk reindrift er en næring i krise. Deres reinflokker er for store i forhold til areal.

Rapporter

4

[Svar](#)

○ **Arne Jensen**

---

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Enig med siste setning, men ellers synes jeg du er for negativ. Hvor mye samene er - eller vil være - assimilert, får de avgjøre selv. Ikke oss!

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Arne Jensen

for tre måneder siden

Les folketellingene. De som kaller seg "samer" har annerledes som kom fra Finland etter 1809, og mange som etniske finner og kvener.

Muotka omtales først i 1875, og da som kven fra Finland.

Samene er en liten parentes i historien.

Som halvnomadene tok de seg til rette i strid med lover og regler på området. Som reindriftsamer har de vært i konflikt med fastboende siden 1600-tallet, da de kom til Norge for å spare egne vinterbeiter i Sverige/Finland.

Vi trenger en sannhetskommisjon som gjelder historie, geografi og bosetting i nord.

UiT omskriver Hålogalands historie for å legitimere "samer som urfolk". Samer kom sist, de var et utpreget blandingsfolk allerede før de kom til Norge. Finnes det samer i dagens Norge?

De er i så fall svært få.

Samen er blitt en forretningside.

"Samen som urfolk" forteller at et flertall av representantene på Stortinget har meget mangelfulle kunnskaper om Norges historie, geografi og bosetting.

Både media, velgere og politikere lar seg bløffe av sameaktiviser.

Det er få unntak.

Les edl.no og finnmarkforlag.no

Rapporter

1

[Svar](#)

---

o **Arne Jensen**

---

svarte Unni Jakobsen

for tre måneder siden

Jeg har ikke greie på samenes historie, men både samer og folk østfra har vært her i lang tid. Som det fremgår av dagens innlegg, er det ikke sikkert at samiske identitet bare er noe som kommer utenifra. Samer kan også ha formet identiteten fra folk som har vært her, samt fått "påfyll" østfra. De genetiske studiene er ikke entydige på når ulike folkegrupper blandet seg. Noe kan ha skjedd utefor Norge også.

Jeg er stolt og glad for at vi har samer i Norge. Kjekt at vi har en så ekte minoritet(er). Så får vi heller ta uenighet på noen områder.

Rapporter

0

[Svar](#)

○ **Unni Jakobsen**

---

svarte Arne Jensen

for tre måneder siden (redigert)

Finsk-ugriske folk har sin opprinnelse i området mellom Volga og Ural.

De første gruppene kom til dagens Finland for 2000 år siden.

Det bor ca. 30 finsk-ugriske grupper mellom Norge og Ural.

Samer har sin opprinnelse i det sørlige av dagens Finland. Samer har møtt nordiske folk på 400-tallet, i folkevandringtiden.

Kvener sier de var den nordligste gruppen av finsk-ugriks folk.

Fin betyr jeger og vandrer, og omtales misvisene som same.

Begrepet same er nytt.

Samene var et utpreget blandingsfolk allerede før de kom til Norge på 1600-tallet.

Les folketellinger, og se at dagens sameaktivister har aner som dro fra Finland utover 1800-tallet, og at mange var kvener og etniske finner.

Les edl.no og finnmarkforlag.no

Samer er en parentes i forhold til øvrige finsk-ugriske grupper i Norden. I dag er samene en fiksjon og en forretningside.

Rapporter

1

[Svar](#)

• **Unni Jakobsen**

---

for tre måneder siden (redigert)

UiT har omskrevet Hålogalands historie for å legitimere samer som urfolk i Norge. Det er gitt millioner til forskning om "samer". Som man roper i skogen får man svar. Hvorfor er forskning om norrøn bosetting og bosetting i steinalder/jernalder i nord av liten interesse?

Samer som gruppe kom sist til Norge. Samer var et utpreget blandingsfolk allerede før de kom til Norge, og den minste gruppen av finsk-ugriske gupper i Norden.

Finsk-ugriske folk i Norden er en del av skandinavisk kultur.

Det gjelder også samer.

Sameaktivistene har ofte aner som kom fra Finland etter 1809, og mange som kvener og etnsike finner.

Alle kan lese folketellinger på nettet jfr. digitalarkivet.no

"Samen" er blitt en forretningside.

Samiske reinflokker er for store i forhold til areal, og ikke bærekraftig.

Samisk reindrift er en næring i krise, og kan med fordel avvikles.

Det gjelder også Sametinget som er reindriftsamenes talerør.

Les edl.no og finnmarkforlag.no med vekt på teser.

Benedictow skal ha takk for å fremme fakta om samer i Norge.

Flere burde følge i hans fotspor.

Hålogaland var et lagdømme som strakk seg fra Trøndelag til Vegestav på Kola, ved Kvitsjøen. Grensen mot øst gikk langs vannskillet.

Kolan ble annektert av Russland fra Norge i 1826.

"Fin" betyr jeger og vandrer, og blir feilaktig oversatt til "same".

Fin kan også bety folk som bor på myrene. Suomi betyr myr på finsk.

Senere ble "fin" brukt om folk som ikke snakket et skandinavisk språk.

Bruken av begrepet "same" er av ny dato.

Rapporter

7

[Svar](#)